דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ה׳, כ׳ בחשון תשל"ד, 15 בנובמבר 1973 • גליון 14833 • השנה הארבעים ותשע

היום 10 עמודים • המחיר 65 אגורות

היום ב„דבר"

- קיסינג'ר מתכונן לתכנית רוג'רס / נחום ברנע
- בעיותיו של סאדאת / ג'וזף קראפט
- המלחמה חיזקה השפעת גרצ'קו / דב אפל
- לקחי הכשלון באפריקה / מאיר בראלי
- אמן בחזית / אהרן ברקת
- המפקד גאה בחייליו הדרוזים / יואל דר
- השתקפות המלחמה בארגנטינה / אגון פרידלר
- עכשיו / עמ׳ 7
- מדריך לבידור / עמ׳ 9

מזג האוויר

מעונן חלקית, גשם מקומי עשוי לרדת בצפון ובמרכז הארץ.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים 10—18 מעלות, תל־אביב 14—22, חיפה 15—23, לוד 13—24, אילת 14—28, עפולה 11—28, גדרה 12—23, באר־שבע 10—25, מפרץ־שלמה 18—28, רמת־הגולן 6—13, עזה 13—24, הר־שומרון 12—19 ויריחו 14—26 מעלות.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

הבוקר ב־8 יתחילו חילופי שבויים עם מצרים בדרך האויר

ההסדר הושג בשיחות הקצינים; המצרים הגישו רשימה של 238 שבויים; המבצע יארך שבוע ימים; כוח או"ם יקים נקודות ביקורת נוספות

מאת דויד משיח, סופר „דבר"

היום בשעה שמונה בבוקר יוחל בהחלפת שבויים בין ישראל למצרים. בשעה זו תצא קבוצת השבויים הראשונה בדרך האוויר ממצרים לישראל ומישראל למצרים בעת ובעונה אחת. השבויים יוחלפו באמצעות הצלב האדום הבין־לאומי. וההחלפה תימשך כשבוע ימים — על כך סוכם אתמול בין המשלחת הישראלית למשלחת המצרית.

הפגישה התקיימה בקילומטר ה־101 בכביש קאהיר סואץ. בראש משלחת הישראלית עמד האלוף אהרן יריב ואילו בראשות המשלחת המצרית הגנרל עבדול גאני גמסי. בהסות מפקד כוח החירום של או"ם הגנרל אנסיו סילאסוואו.

בפגישה, שארכה כמה שעות, סוכמו הסידורים המעשיים, הנובעים מההסכם הפסקת־האש בין שתי המשלחות, אשר נחתם ביום א׳ השבוע.

הפגישה הסתיימה בחיוכים, בלחיצת ידיים והגנרל סילאסוואו אמר בסיכומה כי בשיחות אלה נעשה צעד חשוב הודות למאמציהם של שני הצדדים.

בפגישה נמסרה לידי אלוף א. יריב רשימה כוללת של השבויים הישראליים בידי מצרים. הרשימה הכתובה בשפה הערבית כוללת את שמותיהם של 238 איש וכלולים בה גם השבויים הישראליים הנמצאים בידי מצרים מאז מלחמת ההתשה, תשעה במספר.

כזכור, קיבל צה"ל עד כה רשימות חלקיות ובהן 113 שמות שבויים.

דובר צה"ל מסר אמש, כי למשפחות השבויים, שעדיין לא נמסר להן, כי בן משפחתם נמצא בשבי, תימסר ההודעה על כך בביתם עד היום בערב. המשפחות יקבלו הודעות מיוחדות על כל קבוצת שבויים, שתוחזר בשבוע הקרוב. חייל שיחזור מהשבי יוסע לביתו על ידי צה"ל.

בידי צה"ל כ־8,000 שבויים מצריים ומאחר שהוסכם כי צה"ל יחזיר מספר יחסי של שבויים מצרים על כל קבוצת שבויים ישראלים, תימשך ההחלפה שבוע ימים.

בפגישה אתמול נקבעו סידורי האספקה הבלתי צבאית לעיר סואץ ולארמיה השלישית, אשר כוחותיה הנמצאים בגדה המזרחית של תעלת סואץ מכותרים על ידי כוחות צה"ל.

כן סוכם, נושא הפעלתן של נקודות הבקורת בכביש קאהיר — סואץ. נקודות אלה יופעלו באמצעותו של כוח החירום של האו"ם, אשר גם יפקח על מעבר שיירות האספקה לעיר סואץ ולארמיה השלישית.

הסיכום שהתקבל בסיומה של הפגישה מהווה שלב א׳ של ביצוע ההסדר בין ישראל למצרים והוא כולל באופן מעשי את כל הסעיפים של ההסכם שנחתם בין שני הצדדים להוציא את הסעיף הדן בדבר החזרת הכוחות וההפרדה בין הכוחות הישראליים והכוחות המצריים, אשר יהווה, כפי הנראה, שלב ב׳ של ההסדר ועליו יתקיים דיון מיוחד.

חילוקי הדעות יושבו

כפי שנודע, התעוררו במשך הפגישה חילוקי דעות בין הצדדים. אולם אלה יושבו בסופו של דבר. נודע לי, כי הסידורים המעשיים בין ישראל למצרים קובעים כי: הכביש קאהיר — סואץ, הנמצא כיום בשליטתם של כוחות צה"ל ימשיך וישאר בשליטתו של צה"ל.

● בנקודות הבקרה, שלושה במספר שיוקמו על ידי חיילי כוח החירום של האו"ם יהיו קציני קישור ישראליים.

● האספקה לחיילי הארמיה השלישית, אשר תועבר תיבדק על ידי חיילי צה"ל בנקודת, לפני העברתה לגדה המזרחית.

● האספקה אשר הצדדים יסכימו להעביר לעיר סואץ המנותקת מבירי האספקה לקאהיר. הפרוק מהמשאיות במגרש מיוחד לפני שער סואץ, אשר נקבע למטרה זו. במגרש זה תיבדק האספקה על ידי כוח החירום של או"ם בנוכחות קציני קישור ישראליים.

● כן סוכם בפגישה, כי חוליות ישראליות יחפשו יחד עם קציני הצלב האדום הבין לאומי בשטח המוחזק על ידי הארמיות השניה והשלישית המצריות אחר חללים ישראליים הנמצאים כפי הנראה בשטח.

כן סוכם, כי יתקיימו פגישות נוספות בין משלחות ישראל ומצרים לשם הסדר שאלות משניות, שעדיין נשארו פתוחות ולא סוכמו בפגישה אתמול.

(המשך בעמוד 2, טור 7)

צל"א: יפונו פצועי המחנה ה־3 וסואץ

מבצע החילופים — בטיסות ישירות

קאהיר, (ע"ר). — דובר של הצלב האדום הבין לאומי בקאהיר, מישל כורי, מסר כתב רויטר כי ההסכם שהושג אתמול בין מצרים לישראל קובע שחילופי השבויים יושלמו תוך שמונה ימים.

זוהי פשרה בין הצעה מצרית להשלים את המבצע ב־19 יום לבין הצעה ישראלית לבצע את כל החילופים ביום אחד. הוסיף הדובר. [illegible] אמר, כי הצלב האדום יתחיל [illegible] יום ד׳ בפינוי פצועים מהמובלעת [illegible] הנצור ומהעיר סואץ.

הדובר אמר כי מטוס שוויצרי מדגם די.סי.־6 מצוייד אלונקות ימריא מנמל התעופה הבין לאומי של קאהיר בוקר בשעה 08.00 לפי שעון [illegible]ראה, עם המשלחת הרא[illegible]ן של שבויים ישראליים מוחזקים בידי מצרים.

מצרים מחזיקה 245 שבויי מלחמה ישראליים מהם כ־45 פצועים. [illegible] ישראל מחזיקה בערך כ־6.2[illegible] מצרים, מהם כ־400 פצועים, [illegible]ר הדובר.

רשימות של השבויים נמסרו בפגישה שנערכה אתמול בין נציגים מצריים וישראליים בנקודת הביקורת של או"ם בק"מ ה־101.

שני מטוסים

המטוס הראשון של שבויים [illegible]ריים יטוס לקאהיר במטוס די.סי.־9 המסוגל להכיל 168 איש. [illegible]ן שבמטוס זה אינו מצויד באלונקות, יועברו המצרים הפצועים [illegible] אשונים מישראל לקאהיר במטוס די.סי.־6 בטיסתו חזרה לקאהיר. [illegible]ובר הצלב האדום מסר עוד, מטוס הדי.סי.־6 יבצע שתי טי[illegible] לכל כיוון מדי יום ביומו, [illegible]לו המטוס מדגם די.סי.־9 יבצע [illegible] יום ביומו ארבע טיסות לכל [illegible]ן.

[illegible] שוויץ תממן את דמי הטיסות הללו, השייכים לחברת התעופה השוויצרית „באלאייר".

[illegible] אמר, כי הצלב האדום מקוה להשיג מטוס מ[illegible] ארבעה מנועים גדול מדגם די.סי.־8, של חברת התעופה „סוויסאייר" כדי להחיש את העברת השבויים. [illegible] המטוס הזה [illegible] [illegible]לות מצרים וישראל.

שוב הפרות בשתי החזיתות

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר"

גם במשך יום אתמול, נמשכו הפרות הפסקת האש ע"י המצריים והסורים.

בשעה 11.30 לפני הצהריים ירו המצרים אש מנשק קל לעבר טרקטור ישראלי, שעבד בעבודות עפר דרומה לאיסמעיליה. גם בשעה 6 בערב ירו המצרים מספר כדורים לעבר טרקטור ישראלי שעבד באותו איזור. כוחותינו השיבו אש לשיתוק מקורות הירי המצרי.

בגזרה הסורית הפרו הסורים פעמיים את הפסקת האש ופתחו באש מנשק קל לעבר כוחותינו, הנמצאים באיזור מוצאות בית ג'אן. בפעם הראשונה פתחו הסורים באש לעבר כוחותינו בשעה 8 בבוקר בפעם השניה בשעה 9 בקירוב ואילו בפעם השלישית פתחו הסורים באש מנשק קל לעבר כוחותינו בשעה 11. והאש נמשכה עד שעה 11.40. כוחותינו השיבו אש בכל הפעמים.

מוסקוה: מצור ישראלי על נקודות או"ם

מוסקוה, (צי"ר). — ברה"מ הצהירה אתמול, כי ישראל הטילה מצור על נקודת הביקורת של או"ם בקילומטר ה־101 בכביש סואץ־קאהיר. בנסיון להפעיל אמצעי לחץ פסיכולוגיים וסחטנות.

ידיעה זו הובררה אתמול על ידי סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס".

הובטח המשך שליטת ישראל בציר קהיר סואץ

מאת חגי אשד סופר „דבר"

בירושלים שוררת שביעות רצון רבה מההסכם שהושג אתמול לגבי דרכי הביצוע של הסכם הפסקת־האש. על אף האיפול החלקי על פרטי ההסכם, נראה כי הובטח המשך השליטה הישראלית על הציר קאהיר — סואץ, בפיקוחו של כוח החירום של או"ם על שלוש נקודות ביקורת, בבדיקת התוכן של שיירות האספקה הלא־צבאיות הן לעיר סואץ והן ל„מחנה השלישי" בגזרה התעלה.

נראה, כי גם המצרים וגם מפקד כוח החירום שבעי רצון בכך שהוסכם על הקמת נקודת ביקורת נוספת אל העיר סואץ, שתהיה אף היא בפיקוח או"ם, תוך סידורים המבטיחים את בדיקת צה"ל, כאמור.

שביעות הרצון בירושלים נובעת לא רק מתוכנו של ההסכם המבצעית. סוף סוף, את חילופי השבויים אלא גם מן התקדים החיובי שהצליחה ישראל ליצור על ידי מאבק עקשני וממושך על עמדותיה הבסיסיות הצודקות. מאבק זה ע"י הביא לשינוי בעמדות כל יתר הגורמים — ארה"ב, המצרים ו־או"ם. המחיר ששילמה ישראל בצידה תמורת הפשרה שהושגה, נראה בירושלים סביר בהחלט.

סופר „דבר" בארה"ב נחום ברנע, מוסר:

פקידים במשרד החוץ בוואשינגטון הביעו אמש קורת רוח מההסכם הישראלי־מצרי לגבי החלטת הפסקת האש. הפקידים ציינו, כי הדבר מוכיח שהישראלים והמצרים רוצים בהסכם ומשתדלים להגיע אליו בשיחות ישירות. האמריקאים מקווים, כי חילופי השבויים יסתיימו תוך כמה ימים, ויאפשרו את פתיחת השיחות לניתוק מגע והחזרה לקווי ה־22 באוקטובר. כמתחייב מההסדרים עליהם חתומים שני הצדדים.

יחד עם זאת, לפי התפיסה האמריקאית, המו"מ על הסדר כולל לא חייב לעכב את המו"מ על מיקום הכוחות בשטח. לדעתם, אפשר לערוך את המו"מ במקביל או אפילו לוותר עליו אם יתעוררו קשיים בהשגת הסכם.

נסתיים משלוח הנשק ברכבת האווירית

מעתה — בדרך הים באניות ישראליות ואמריקאיות

וואשינגטון, (א.פ.). — דובר משרד ההגנה בוואשינגטון הודיע אמש, כי ארה"ב מסיימת היום את משלוחי הרכבת האווירית לישראל. לאחר שעד עתה הועברו בדרך האוויר יותר מ־22,000 טונות של נשק ותחמושת.

הדובר הודיע, כי החל ממחר לא מתוכננות עוד כל טיסות תובלה לישראל. משהתבקש הדובר להבהיר את הצעד האמריקאי, השיב: „נראה לנו, שמצב החירום שחייב את האספקה האווירית — חלף".

עם זאת הבהיר, כי הפסקת הרכבת האווירית אינה קשורה בהמשך אספקת הנשק לישראל: ספינות ישראליות ואמריקאיות כבר עושות בימים אלה דרכן מארה"ב לישראל כשבמטענן אלפי טונות של ציוד צבאי. דובר משרד ההג... הבהיר איפוא, כי כל האספקה הצבאית שתועבר מעתה ואילך מארה"ב לישראל תשוגר בדרך הים.

חיל־האוויר האמריקאי גאה על הישגי ה„גאלאקסי"

דובר, ארה"ב, (ע"ר). — פקידים של חיל האוויר האמריקאי אמרו שלשום, כי הרכבת האווירית האמריקאית לישראל הוכיחה מעל לכל ספק את יעילותו של מטוס התובלה הענק מדגם „גאלאקסי". והצדיקה את תכניותיהם לבקש מהקונגרס האמריקאי לאשר בניית מטוסים נוספים מדגם זה, שהיה שנוי במחלוקת.

הפקידים אמרו, כי הרכבת האווירית המאסיבית של נשק לישראל במלחמת יום הכיפורים לא יכולה היתה להתבצע בלי מטוסי הענק מדגם סי־5־א. — המטוס הגדול ביותר בעולם המסוגל להטיס 85 טונות של כלי נשק. במסגרת הרכבת האווירית לישראל הובילו מטוסים אלה 21,600 טונות של כלי נשק, כולל טילים, טאנקים, מסוקים, תותחים ותחמושת. כדי למלא מחדש את מחסני הנשק הישראליים.

פורטוגל תובעת תמורה מארה"ב

וואשינגטון, (ע"י). — פורטוגל הודיעה לארה"ב כי היא מצפה לתמיכה אמריקאית נוספת במלחמות הקולוניאליות שהיא מנהלת באפריקה, תמורת התפקיד החיוני שמילאו בסיסי האוויר באיים האזוריים של פורטוגל, בהעברת משלוחי הנשק לישראל — כך הודיע אתמול „וואשינגטון פוסט".

העתון ציטט מקורות דיפלומטיים בוואשינגטון שאמרו, כי ממשלת פורטוגל הודיעה שהיא מצפה שארה"ב תגדיל את התשלומים עבור השימוש בבסיס לאז'ס שבאיים האזוריים.

פורטוגל מעוניינת גם בהשגת נשק מודרני שיתמודד עם הנשק הסובייטי המשוכלל, הכולל טילי קרקע־אוויר. המסופקים עתה לתנועות הגרילה בטריטוריות האפריקאיות של פורטוגל.

משלחת הקונגרס מגיעה לארץ

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — 21 חברים של ועדת השירותים המזויינים של בית הנציגים האמריקאי עומדים לצאת אתמול לסיור בישראל ובמצרים.

יו"ר הועדה אדוארד הברט הודיע שהמשלחת נוסעת לשתי המדינות „ברוח המדיניות המאוזנת של הממשל האמריקאי במזרח־התיכון". הוא הביע תקוותו שהמשלחת תיפגש עם מנהיגי שתי המדינות.

יהיה זה סיור ראשון לאחר שנים רבות של משלחת של הקונגרס האמריקאי במצרים. הסיור יימשך תשעה ימים.

בעקבות ההסכם תתבע מצרים ביצוע סעיף הפרדת הכוחות

מאת סופר „דבר" לענייניים ערביים

מצרים רמזה אמש, כי בעקבות „הסכם יריב־גמסי" לגבי אופן ביצוע ארבעת הסעיפים האחרונים של ההסכם לייצוב הפסקת האש, יש בכוונתם לדרוש עתה לזרז את המו"מ על סעיף 2 באותו הסכם — המדבר על הפרדה בין הכוחות הלוחמים.

מקורות בקאהיר הסבירו, כי צה"ל ממשיך לשלוט, למעשה, על הכביש לסואץ, בצורת העמדות הישראליות על הגבעות שלצידיו. לדבריהם, פרוזדור־האספקה יישאר בפיקוח ישראלי. בנוסף לבדיקה שתיערך בסואץ. ואולם מצרים מאמינה כי הסדר להפרדת כוחות יביא להסרת ההסגר על המחנה ה־3 באופן סופי והכך ייהפכו ההסדרים של... עד אתמול למיותרים.

...שם הוא, שהמצרים אכן מעוניינים להחיש, בכל יכולתם, את הסכם ההפרדה, כדי להשתחרר ממצוקת המחנה ה־3 ולזכות ב־[illegible]: היתרון רב יותר.

עד זה רמזו המצרים, שעיקר מטרתם היא להביא לנסיגה כללית של צה"ל מהגדה המערבית של התעלה. נראה, שהתכנית המצרית להפעיל את הטיעון בדבר „קווי ה־22 באוקטובר" כמכשיר להדיפת צה"ל ל„כיס" מצומצם סביב דוור־סואר — ירדה מן הפרק בשלב זה. בפרט, בעקבות ההודעות שהשמיעו שלשום בענין זה הן ראש הממשלה גולדה מאיר והן דובר משרד החוץ האמריקאי „בוב" ווסט.

[illegible] ישראלית לקו המיתלה

דוברים מצריים שונים רמזו לאפשרות הסדר־הפרדה שיעקרו בסיני ישראלית לקו המיתלה בידי ואף מעבר לה, תוך דילול הכוח המצרי בגדה המזרחית ותצבת חיץ של אנשי או"ם. ל[illegible] לא היתה קאהיר מוכנה בינתיים.

העמדה המצרית היא, שהסדר הפרדה חייב להקדים כל מו"מ לגבי ועידת השלום. רק אחרי שיבוצע הסדר כזה, ניתן יהיה להעביר החלטה במועצת הבטחון בדבר זימון ועידת־השלום.

כתבו: שהסכם יריב־גמסי נתאפשר בעקבות ישיבת ממשלת מצרים אתמול בבוקר. בישיבה זו ישב ראש ב"ם ראש הממשלה [illegible] ושר־המלחמה הגנראל איסמאעיל דיווח על מסקנותיו מסיורו ביחידות הארמיה ה־3, שממערב לקווי הפסקת האש. בישיבה זו עובדו, כנראה, ההנחיות להוראות לגנראל מוהמד גמסי.

נימת התעמולה לא השתנתה

קודם לכן הידבו רדיו קאהיר ועתוני מצרים באיומים בחידוש הלחימה. תוך דרישות שארה"ב תאלץ את ישראל לציית להסכם בעניין הסעיפים. גם לאחר החתימה לא נשתנתה כמעט נימת התעמולה בקאהיר. וכפי שלא הוזכר כם בתחילה על כה נטויה המחלוקת, כך לא הבהירו אבם כהר הפתרון שהושג.

ארה"ב הכירה בריבונותה של פקין על פורמוזה

טוקיו, (א.פ. וע"ר). — בהודעה משותפת אמריקאית־סינית לסיכום שיחותיו של הד"ר קיסינג'ר בפקין הכריזה ארה"ב, „בכך שנראה, שקיימת רק סין אחת ופורמוזה מהווה חלק ממנה".

בהודעה המשותפת הודיעו שני הצדדים על כוונתם להעלות את הדרג הדיפלומאטי של נציגויותיהם בפקין ובוואשינגטון. עד עתה פעלו בשתי הבירות „לשכות קישור" בלבד. כמו כן מוזכרת בהודעה המשותפת הגברת שיתוף הפעולה המסחרית והתרבותית בין שתי המדינות.

פיסקה ברכוית אחרת בהודעה המשותפת נועדה, כפי הנראה, לסתן את הטעם של המנהיגים הסיניים בפני ה„הפשרה" („דטאנט") שבין ארה"ב לברה"מ. בפיסקה זו צויין כי שני הצדדים מתנגדים ל„מאמציה של כל מדינה אחרת, או קבוצת מדינות, לרכוש השפעה מפרידה בכל איזור שהוא".

בטייפה בירת פורמוזה, הובעה אמש דאגה הגורה בעקבות פירסום ההודעה הסינית־אמריקאית. פקידים בכירים בממשל של סין הלאומנית ציינו, כי נשקלת עתה האפשרות לפתוח ב„מאמצים נמרצים במיוחד, כדי לבצר את הגנת פורמוזה ואף" בשיחות בלתי רשמיות ה־

(המשך בעמוד 2, טור 6)

דיין: עד יום־כיפור לא חזה איש שתפרוץ מלחמה

לא היה איש שחזה עד יום כיפור בבוקר, שמלחמה עומדת לפרוץ אותו יום ולכן לא החלו לגייס את המילואים קודם לכן — אמר אמש שר הבטחון משה דיין, בתשובה על שאלה בכנס קציני צה"ל בחזית הצפון, בהשתתפות הרמטכ"ל והאלוף פיקוד הצפון.

שר הבטחון אמר, כי עד ליום כיפור בבוקר הוא לא חשב שתהיה מלחמה. ואף לא שמע ממישהו כזה באמצע. „לא הייתי יודע ביודי שהכב כך הוא שמעתי מאף אדם שחשב שהמלחמה עומדת לפרוץ אותו יום", אמר דיין.

אבל — הוסיף שר הבטחון — אמר — חשבנו שבכל אופן צריכים אנו לנקוט אמצעים מסוימים, לאור ידיעות מסויימות. אף שנעדרה בהן ההנחה שהמלחמה עומדת לפרוץ. והאמצעים האלה ננקטו. „וברגע — שקיבלנו ידיעות מודיעיניות שהיתה בהן יותר סבירות שתהיה מלחמה — וזה היה ביום־כיפור בבוקר — התחלנו לגייס את המילואים. לא גייסנו אותם קודם, כי חשבנו שלא תהיה מלחמה", אמר שר הבטחון.

צה"ל כבר מפעיל טילי שלל „סאגר"

צה"ל הקים יחידות להפעלת טילי סאגר שנלקחו שלל במלחמה. הקמת היחידות נתאפשרה בעקבות הכמויות הניכרות של טילים אלה, שנאספו בשטחי הלחימה וכן כאלה שנתפסו במחסני נשק מצריים בגדה המערבית של התעלה. הטילים שנתפסו הם משתי מערכות השיגור הקיימות: משגר־כתף, הנישא ע"י החייל, ורכב שיגור אמפיבי.

בכתבה המתפרסמת השבוע ב„במחנה" נמסר, כי מדריכי היחידה למדו להפעיל את הנשק בפרסומים מערביים וכן מנסיון שנרכש תוך הירי במיהוחים. אנשי היחידות שהוקמו כבר במהלך הלחימה. למדו להפעיל את הטילים כעבור שלושה ימים. הטילים הוכנסו לשימוש צה"ל במלחמה. זמן קצר לפני שהפסקת האש נכנסה לתוקפה.

אביזרים מיוחדים

יחידות הסילאוב למדו גם להפעיל את הנשק מרכב השיגור האמפיבי הסובייטי, שנתפס שלל ברמה ובחזית הדרום. הרכב כבר נצבע בצבעי צה"ל וקיבל סימוני צה"ל. הוא מסוגל לנוע בשטחים קשים למעבר ולשגר את הטילים גם בעת שייט במים. הכלי מיוחד כם, מצויד באביזרים מיוחדים שונים. כך, למשל, אין אפשרות לשגר מתוכו את הטיל, כל עוד המיכסה של תא הנהג פתוח — כדי למנוע חדירת הדף בגדי הטיל לתוך תא הנהג בעת השיגור.

„סאדאת ביקר בחשאי במוסקוה בבלגרד ובעדן"

ביירות, (יופי"ע, רע"ן). — שני עתונים לבנוניים הודיעו אתמול כי הנשיא סאדאת, ערך ביקורים חשאיים במוסקוה, בדמשק, בבלגרד ובעדן, בשבוע שעבר, לשם שיחות על ההתפתחויות האחרונות במזרח התיכון.

העתון הפרו־מצרי „אל־מוחריר" הודיע, כי סאדאת ביקר בדמשק ובמוסקוה ב־8 בנובמבר, וקיים שיחות עם אישים סובייטיים וסוריים על ההתפתחויות שחלו לאחר ההסכם המצרי־ישראלי לייצוב הפסקת האש.

בהסתמכו על מקורות מצריים יודעי דבר, כתב אותו עתון, כי סאדאת ביקר גם בבלגראד ב־9 בנובמבר וקיים שיחות „חשובות מאוד" עם הנשיא טיטו. לפני צאתו של זה למוסקוה.

מחלוקת בין ראשי המחבלים עיכבה יציאת ערפאת למוסקוה

מאת סופר „דבר" לענייניים ערביים

יאסר ערפאת שב דחה, כנראה, בימים אחרונים את ביקורו במוסקוה הודיע אמש בביירות על רקע המחלוקת בין מנהיגי המחבלים סביב אפשרות שיתופם בוועידת שלום.

כתבה, שלפיה ארבעה אירגונים דחו את הצעת ערפאת לשלוח נציגים למוסקוה. אלה הם שלוחת הפלגים של „החזית העממית" ובן האירגון העיראקי — „חזית השיחרור הערבית".

ספיר: הגיוס בהיקפו הנוכחי יוריד רמת החיים ב־2 אחוזים

מאת דוד ליפקין, סופר הכלכלי של „דבר"

היקף הגיוס של כוח־אדם ישפיע על עליה או ירידה של רמת החיים. אם יימשך הגיוס בהיקף הנוכחי, צפויה ירידה ברמת החיים ב־2 אחוזים. אולם אם יצומצם הגיוס, רמת החיים תעלה ב־2 אחוזים. המגמה צריכה להיות שרמת החיים לא תעלה ביותר מ־2 אחוזים לשנה — אמר אמש שר האוצר, פנחס ספיר, בישיבה הראשונה של מליאת המועצה הכלכלית המייעצת, שהתכנסה בבית „מפעל הפיס" בתל־אביב.

ספיר עבר על הצורך המיידי בשחרור 2,000 משאיות בגייסות כדי להפעיל חלק ניכר של המשק.

לפי הערכת ספיר, לא צפוי מיתון במשק בשנה הבאה בשל הדעליה הצפויה וגורמים נוספים. אולם אותם ענפים במשק העצמיים להיפגע כתוצאה מהירידה בביקוש. צריכים להעזר באמצעות הלוואות ואמצעים אחרים בתקופת המעבר.

בהתעכבו על הבעיית הפיננסית של המשק, ציין ספיר שעד כה גוייס באמצעות „מילווה מלחמה" כרצוף סכום של כ־900 מיליון ל"י. הוא קבע כמטרה שיש להגיע להיקף גיוס של 1.5 מיליארד ל"י.

ינהג תקציב נוסף

אשר למימון המלחמה, אמר ספיר, שהדבר תלוי במידה רבה בהסדרי התשלומים עם ארה"ב עבור הרכש. שבוצע לאחרונה ויבוצע בעתיד. הגרעון הנוסף באזן התשלומים כבר גדל בצורה ניכרת בשבועות האחרונים. בעוד זמן מה, ינהג תקציב נוסף לכיסוי ההוצאות הנוספות הנובעות מהמלחמה.

שר האוצר מסר, שבמגמות ההכנות להנהגת מס ערך נוסף, כבד תבוצע הרפורמה המתוכננת במערכת המיסים.

יומר גם יתר על רווחי מלחמה „והורדה" הקבצה.

ספיר התעכב גם על בעיית התעשרות הקלה בעקבות המלחמה. הוא הסכים שלא יוכל לטפל לגבית, גם בספקי וקבלני מערכת הבטחון בלי שיתוף פעולה מצד משרד הבטחון. גם כשנתבע ביצוע מהיר של עבודות, חייבת מערכת הבטחון לשתף פעולה. בכוונת האוצר להטיל מסי־יתר על רווחי המלחמה כדי למנוע התעשרות. קלה, הכמטרה תהיה להגיע לגבית גם אמה גם באמצעות הגדלת קנסות על עבריינים גם שר...

שר האוצר התפלמס עם עמדת ההסתדרות כנגד קיצוץ בסובסידיות. הוא הביע פליאה על עבודה הנדרשת שמירת הסובסידיות הקיימות, כאשר חלק ניכר מהנהנים מהסובסידיות הם בעלי יכולת ולא הנצרכים.

בהגיבו על דרישת מגביל „מרי" מאיר עמית, ש„הגב ודבה שיכי הינו אחננו", אבד ספיר שמנהיגים את העם בשטח המדיני והצבאי ובודאי שינהיגו אותו בשטח הכלכלי. פעם אמרו על המשק שיש למסור אותו לניהול הצבא. אני מקווה, „הגיע שר האוצר, שאף אחד אינו מציע זאת היום.

הפסד התפוקה — 2 מיליארד ל"י

בסקרו את בעיית ענפי המשק, מסר ספיר שהפסד התפוקה כתוצאה מהגיוס נאמד בכ־2 מיליארד ל"י. לאחרונה חלה עליה ברמת הייצור בענפי משק שונים לעומת המצב בעת המלחמה. בתעשיה הגיעה רמת התפוקה ל־70 אחוז, כ־30 אחוז יותר מאשר בעת המלחמה; בבניה הגיעה התעסוקה ל־45—50 אחוז. בהשוואה ל־25 אחוז בעת המלחמה, ואילו בחקלאות התפוקה מלאה.

המצוקה בענף התיירות

ענף התיירות נפגע ביותר מהמצב. לכ־10,000 מובטלים בענף זה אין תעסוקה. יעשרו לסייע למשרד התיירות כדי לטפל בבעיות. ביחס לישוף ההודים. יוהכן ע־

(המשך בעמוד 2, טור 6)

סוריה משיבה בעניין השבויים — בתעמולת זוועה

דמשק, (יו.פ.). — שר ההגנה הסורי עבדל חאליל תלאס טען אמש באוזני שגר. מבקר אדים הורבה גיור. כי רופאים ישראליים התעללו בשבויים ועקרו [illegible] והערכות של קרום העוף מעיניהם ומאזניהם של חיילים סוריים השתילו אותם בגופם של חיילים ישראליים פצועים.

[illegible] נועד אמש עם שר החוץ הסורי במסגרת „פעילות [illegible]" שלו ירושלים לאחר שי־בכווית אותם נודע, כי בכוונתו של השליח לפעול למען חילופי שבויים „באמון".

מבכים מרה את מותו של
יעקב (ינק) בן יהודה ז"ל
המנהל הכללי של [illegible]
ומשתתפים בצער המשפחה
חברי מועצת המנהלים,
ההנהלה וחבר העובדים
כימיקלים לישראל בע"מ

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז חיפה
ביום שבת, 17.11.73, שעה 10.00 בבוקר
בבית המפלגה, כבר סולל־בונה
תתקיים
ישיבת מזכירות המחוז
בהשתתפות: השר יוסף אלמוגי — שר העבודה
סדר היום: ענייני השעה

מלווה
רכוש
מלווה מלחמה
מרצון
מצפון

תקווה בירושלים בעקבות החלטת מועצת אירופה

מאת הני אשר, סופר „דבר"

החלטת מועצת אירופה בשטרסבורג לקרוא לתשע מדינות „השוק האירופי המשותף" לדון בהמלצת סנקציות כלכליות על מדינות ערב, עקב מצבים אספקת הנפט — עוררה בירושלים תקווה בדבר האפשרות לעצור את הכוח האנטי-ישראלי והפרו-ערבי באירופה. בקורות מכוח המצב רואים בכך עדות נוספת לחשיבות פעולות ההסברה הישראליות באירופה בקרב מעצבי דעת-הקהל ומדיניות, ולא רק בחוגים ממלכתיים. בהתאם לכך נשלחים עשרות ישראלים מכבוד הארץ ואף מהשגרירויות לבירות ... כדי לסייע בפעולות ההסברה במשך השבועות הבאים.

ההחלטה של מועצת אירופה בצרפת לגילויים אוהדים של התנגדות ודתיהה מפני כניעה נוספת לסחטנות הנפט הערבית, תמיכה בעמדות תביעות ערביות נוספות. לאחרונה נשמעים קולות של חשבון נפש גם בקרב חוגי שמאל, שהתרחקו מישראל מאז מלחמת ששת-הימים ומשמיעים עתה דברי חרטה עקב התוקפנות הערבית שבאה לידי ביטוי במלחמת יום הכיפורים ובסחטנות הנפט שלאחריה.

בירושלים מניחים כי ככל שיגבר גל הסחטנות הערבי נגד אירופה, כן תגבר הפלידה מפני הכניעה לה, למרות הסבל שיגרום לאוכלוסיה בחודשי החורף.

הועלו תעריפי מוניות והובלה

התייקרו מכונות כביסה, מקררים ולבידים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שורה של העלאות מחירים אושרה אמש על-ידי ועדת המחירים הציבורית. חלק של ההעלאות בגלל ייקור הדלק וההשמנה וחלקן בגלל התייקרות חמרי-הגלם. ההעלאות הן:

- ● תעריפי מוניות עירוניות בתל-אביב הועלו ב-20 אחוז;
- ● תעריפי מוניות עירוניות ביתר חלקי הארץ כולל מיצוי על עליית שכר עבודה בבינתיים ב-15 אחוז;
- ● תעריפי הובלה במשאיות — 8 אחוזים (הוועדה לא הסכימה להכיר בהוצאות שכר-עבודה ופחת שכבר נכללו בהעלאה קודמת של הובלה);
- ● מכונות-כביסה מתוצרת „אמקור" ב-12 אחוז;
- ● מקררי חשמל מתוצרת „אמקור" ב-12—18 אחוז;
- ● מיגון חורלים מתוצרת „מסד" ב-13—20 אחוז;
- ● מוצרי טקסטיל מכותנה — עד 10 אחוזים;
- ● אריזות קרטון גלי מתוצרת „קרגל" — 3.5 אחוזים;
- ● לבידים ב-187.5 ל"י למ"ר.

דינשטיין: הוארכה פי 3 הפלגת מיכליות נפט לארץ

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

ההסגר על מיצרי באב אל-מנדב האריך את משך ההפלגה הלוך ושוב של מיכליות נפט לישראל פי שלושה ויותר: מ-20 יום דרך ים-סוף לאילת לכדי 70 יום מסביב לכף התקוה הטובה לנמלי הים התיכון — אמר סגן שר האוצר ד"ר צ. דינשטיין בראיון המתפרסם ב„חדשות הנפט". דינשטיין מדגיש את ההתייקרות הניכרת, שחלה במחירי הדלק בשנתיים האחרונות. הוא אמר, כי לפני שנתיים היינו צריכים רק שבעה מיליון דולר לייבוא מיליון טונות נפט ואילו היום עלינו לשלם בעד כמות זו 45 מיליון דולר.

המכלית „סיריניה" הגיעה לאילת

המיכלית הליברית „סיריניה", בת 2009 טון, אשר מוקשה הניזוקה קל לפני כמה ימים בדרכה לאילת עם מטען דלק גלמי, הגיעה לנמל אילת ופרקה את מטענה.

שני המוקשים הימיים, אשר התפוצצו בקרבת האניה, גרמו לה נזקים קלים בלבד. ולאחר תיקונים ארעיים בבקום הוא הגיעה לאילת. לאחר בדיקות ותיקונים תמשיך האניה בעבודתה. (ע)

ארגון אפריקה ידון במזה"ת

אדיס אבבה, (עי"ר). — ארגון האחדות האפריקאי הודיע אתמול, על כינוס ישיבה מיוחדת של מועצת השרים של הארגון ביום ב' הבא באדיס אבבה לדיון במצב במזרח התיכון.

בהודעה צויין, כי אלג'יריה היא שקראה לזימון הפגישה והיא נתמכה על ידי טנזניה, זאיר וזאמביה. על סדר היום יעמוד הסעיף הבא: „בדיקת המצב הנוכחי במזרח התיכון בהדגשה מיוחדת של השפעתו על אפריקה".

ירידה תלולה במחיר הזהב

לונדון, (יופ"י, ציר וע"ק). — מחיר הזהב ירד אתמול הלילה בשוק הזהב הגדול בלונדון, בתגובה על החלטת ארה"ב ושש מדינות אירופיות לבטל את ההסכם ... שני המחירים.

הירידה במחיר הזהב „חיסלה" מיליוני דולרים שהשקיעו ספסרים במתכת זו, שכן היתה זו הירידה הגדולה ביותר מאז הונהגה שיטת שני המחירים.

מומחי זהב אמרו, כי הירידה נגרמה עקב ההודעה כי שבע המדינות ... על הסכם שני המחירים משנת 1968 — וביניהן ארה"ב אשר זה כלאי זהב — „יכבדו פתח חלק מהמלאי שלהן בשוק החופשי".

יפעלו למניעת סכסוכי עבודה

האיגוד המקצועי פועל מתוך הנחה שבשעת החירום במשבצת זכי ציבור העובדים ימשיך לעבוד שעות נוספות לפי צרכי המשק, ותנאי העבודה יתקיימו בהתאם להסכמי העבודה החתומים. כן יוועצה הכל להימנע מסכסוכי עבודה ... בוועדה המשותפת לאיגוד המקצועי ולשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ, שאמר זאת אתמול בישיבת המחלקה, ציין לחיוב את ההסכמים אליהם הגיעה ההסתדרות במשא ומתן עם שר האוצר בדבר תשלום למגויסים, החל בחודש נובמבר, דבר המבטיח את קיומן בכבוד של משפחות המגויסים. יחד עם זאת ההסתדרות מחייבת הקמת קופה להשלמת שכרם של המגויסים במקומות העבודה, בהן ירוכזו תמורת שעות נוספות ותמורות ומשמרות.

אין מקום להארכת יום העבודה

הוא הסביר, כי הצורך שנגרם במערכת המשקית מחייב ניידות עובדים וגמישות מצידם של עובדים שנפגעו מהסדרי עבודה זמניים, לעבור לפי שעה למקומות עבודה אחרים. יחד עם זאת הדגיש, כי יש להפעיל את קרן האבטלה ולהסב את תשומת לבם של מובטלים, כי עליהם להירשם בלשכות התעסוקה, כדי לממש את זכויותיהם בקרן האבטלה. כן הוסיף, כי במצב הקיים כיום במשק, ולאור השוני בין הענפים וגרעת הפעילות, אין ההסתדרות רואה אפשרות להארכה כוללת של יום העבודה, כפי שהציעו גורמים שונים.

בהמשך הישיבה סקרו מזכירי הסתדרויות עובדי הבניין, החקלאות, המתכת, המלונאות והתחבורה את המצב בענפי עבודה אלה. מזכיר הסתדרות פועלי הבניין, ב. אמסטר אמר, כי עם שחרור חלק מכוח האדם בענפי הבנייה ושובם לעבודה של פועלים עוברים רבים צפויה התאוששות קלה בענף הבנייה, שהיה משותק למעשה. מזכיר עובדי בתי האוכל והמלון ד. וייצמן עמד על הדירודים שנעשו במגזר פיטורי עובדים בענף. מזכיר איגוד הפועלים החקלאיים השכירים י. רייך ציין, כי יהיה צורך ב-20,000 עובדים לקטיף ולאריזה, שמהם יש לפי שעה רק 40 אחוז.

דבר
DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל-אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים: תל-אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286145; ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3; חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

שר-החוץ אבא אבן נואם בסעודה חגיגית של המג-בית היהודית בשיקאגו. צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".

אבן מציע אמנה בין-לאומית נגד סחטנות נפט

שיקאגו, (עי"ר). — שר החוץ אבא אבן הציע שלשום לנסח אמנה בין-לאומית, שתמנע מן המדינות העשירות בנפט מ„לחנוק את גרונותיהם של מיליוני בני אדם הזקוקים לנפט".

אבן אמר, כי הערבים מנצלים בצורה סחטנית את מונופולין הנפט שלהם.

„יום יבוא, והעולם יצטרך לדון בשאלה כיצד יתכן הדבר שבידי מדינות מועטות תהיה השליטה על מקורות האנרגיה של העולם" — אמר אבן. „הערבים כופים חורף קרים על בני אדם שאין להם כל קשר עם המלחמה במזרח התיכון" — אמר אבן.

סיסקו דיווח למרכז נאט"ו

בריסל, (י. פ.). — עוזר שר החוץ האמריקאי ג'וזף סיסקו דיווח אתמול במרכז נאט"ו על המעורבות האמריקאית במגעים למציאת הסדר במזרח התיכון.

סיסקו כינס את כל שגרירי מדינות הברית הצפון אטלנטית במרכז הארגון, מסר להם סקירה על שיחותיו של הד"ר קיסינג'ר במזרח התיכון וענה „בפרוט רב" לשאלותיהם.

מקורות במרכז הארגון ציינו, כי המתיחות שהשתררה ביחסי ארה"ב עם בעלות בריתה האירופיות על רקע המשבר במזרח התיכון — לא הורגשה בדיוני אתמול.

קיסינג'ר יצא מחר ללונדון שם יקיים שיחות דומות עם הצמרת הבכירה של משרד החוץ הבריטי.

הצעת חקיקה לסנאט בענין הסיוע הצבאי לישראל

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — חבר ועדת-החוץ של הסנאט קליפורד קייס הגיש שלשום לסנאט את הצעת החקיקה, שתאפשר לישראל לקבל 2.2 מיליארד דולר לשיקום כוחה הצבאי.

בהודעתו הדגיש קייס, שאי אפשר להשיג שלום במזרח התיכון, אם לא יישמר מאזן-הכוחות בין ישראל לערבים, עם זאת לא נועד הסיוע להגדיל את כוחה הצבאי של ישראל.

קייס אמר, שעתה נמצאת משלחת צבאית אמריקאית בישראל ועוסקת בהערכת הנזק שנגרם במלחמה. ... לא ומה שניתן לתיקון. המשלחת תדווח לוועדת החוץ תוך מספר ימים.

קבוצה בת 17 אנשים מבלגיה, ביניהם יהודים ולא יהודים, חברי אגודת הידידות בלגיה — ישראל, הגיעו אתמול לביקור של חמישה ימים.

הרוסים אמרו לערבים: אין הכרח להיעצר בגבולות 1967

כווית, (עי"ק). — הסובייטים אמרו לערבים, שאינם חייבים להיעצר בגבולות 1967 לאחר פרוץ הקרבות האחרונים במזרח התיכון — גילה ציר הפרלמנט הכוויתי, אחמד אל-חטיב, באסיפה של בוגרי אוניברסיטאות בכווית.

„אינכם חייבים להיעצר בגבולות 1967", הצהירו ראשי הקרמל באוזני נשיא אלג'יריה הוארי בומדיין, בעת שביקר במוסקווה יום לאחר פרוץ הקרבות, כדי לבקש מברה"מ להמשיך בסיוע הצבאי לערבים, סיפר חטיב.

הציר אמר, כי בומדיין הציע למנהיגים הסובייטים „לרשום על חשבונה של אלג'יריה את כל משלוחי הציוד הצבאי לערבים". בתשובה לכך, אמרו לו ראשי הקרמל: „אין זה הרגע המתאים לעשיית חשבונות, ברה"מ עומדת לצד הערבים ללא הסתייגות וללא הגבלות, ואתם אינכם חייבים להיעצר בגבולות של 1967".

שליחים רומניים לבירות הערביות

בוקרשט, (א. פ.). — בהודעה רשמית שפורסמה אתמול בבוקרשט נמסר, כי שני פקידים רומניים בכירים נשלחו לבירות ערביות במסגרת מאמציה המדיניים של רומניה לסייע לצדדים בסכסוך במזרח התיכון.

בהודעה צויין, כי אחד השליחים — המשמש דרך קבע כיועץ מיוחד למנהיג הרומני ניקולאי צ'אושסקו — יצא לבגדאד ולדמשק. קורנליו מאנסקו, ששימש בעבר כשר החוץ הרומני יצא למצרים ומשם ימשיך לסודאן ולמארוקו.

מקור המוסמך בבלגראד מסר אתמול לסופר סוכנות הידיעות הצרפתית, כי במהלך השיחות שקיים שר החוץ אבא אבן ברומניה העלה הנשיא צ'אושסקו הצעה לכנס ועידת שלום ישראלית-ערבית בעיר הרומנית בראשוב. לדברי אותו מקור נראה, שהצעה רומנית זו היא שהניעה את השר אבן לצאת לביקור ברומניה.

העיר בראשוב שוכנת במרחק של 150 ק"מ מצפון לבוקרשט על מורדות הרי הקרפטים שבטרנסילוואניה.

משפטים נגד שני יהודים בברה"מ

לונדון, (עטמ"א). — שני משפטים חדשים של יהודים סובייטיים עומדים להפתח השבוע בברה"מ, על כך נמסר בידיעות שהגיעו ללונדון ממקורות יהודיים בברה"מ.

ב-15 בנובמבר ייפתח בעיר דרבנט שברפובליקת דאגיסטן משפטו של הנער היהודי פסיה פנחסוב. בראשית ספטמבר השנה התכונן פנחסוב לעלות לישראל עם אשתו ושתי ילדיהם. אולם לפני שהספיק לצאת נעצר, ונאמר לו כי במקרה שהמשפחה תוותר על העליה ישוחרר מן הכלא ולא יועלו נגדו האשמות. אולם הוא השיב, כי לא עבר כל עבירה ואין הוא מוכן לשום „עיסקה". בעקבות זאת הואשם בקבלת עבודות פרטיות בנגר „לפני כמה שנים". בהאשמה זו החלו להעמידו לדין ומשפטו עומד להפתח מחר. רעייתו ושתי ילדיהם הגיעו בינתיים לישראל.

המשפט השני ייערך בקייב ויהיה זה משפטו של אלכסנדר פלדמן, שגם הוא הגיש בקשה לעלות לישראל ובעקבות זאת ... כי ייכלא בבית הולכי לחולי רוח. עתה מאשימים אותו ב„חוליגניות" ומשפטו באשמה זו עומד להפתח ביום ה'.

רש מפציר להימנע מלחץ בעניין הסכם הסחר

ניו יורק, (ע"ר). — סגן שר החוץ האמריקאי, קנט רש, הפציר שלשום במנהיגים היהודיים בארה"ב, להימנע מלסכן את תהליך העדין המתנהל במזרח התיכון לקראת שלום, על ידי התמדה בדרישה שארה"ב תטיל הגבלות מסחריות על ברה"מ.

רש, הממלא את מקומו של הנרי קיסינג'ר העושה עתה במזרח הרחוק אמר בוועידה של „בתי הכנסת המאוחדים באמריקה", כי אם יישלל מעמד של המדינה המועדפת ביותר מברה"מ יערער הדבר את ההבנה, אשר הביאו לכך, שברה"מ הרשתה ליותר מ-50,000 יהודים לעזוב את ברה"מ מאז 1968.

„רוח ההפשרה הנמצאת בסבוך במלחמת אוקטובר, אך היא שרדה קיימת. אל לנו להכביד על שיתוף הפעולה הסובייטי-אמריקאי שנשא ... להשגת התקדמות נוספת במזרח התיכון" — אמר רש.

בהלה גרעינית בשוודיה בעקבות שידור רדיו

שטוקהולם, (עי"ר). — חקירה נפתחה אתמול בשוודיה בעקבות שידור רדיו לילדים שבו סופר על שואה גרעינית מדומה. השידור התפרש כאזהרת-אמת בקרב תושבים רבים ועורר בהלה כללית בכמה ערים בדרום שוודיה ובין בקופנהאגן.

בתוכנית סופר על התפוצצות גרעינית שאירעה בתאונה בכור גרעיני הנבנה בקרבת העיר השוודית מאלמו. במהלך התוכנית שודרו יללות של צופרי אמבולנסים ועיתונאים דיווחו על הפיצוץ וסיפרו כי עשרות אלפי אנשים מאזור קופנהאגן נמצאים בסכנת מוות.

שחקן שגילם את דמותו של ראש עיריית מאלמו פנה לאוכלוסיה וקרא לה לחפש מקלט.

מסתבר כי התוכנית היתה ערוכה בצורה מדומה עד כדי כך, שהמאזינים חשבו שהמדובר באסון גרעיני אמיתי ונהרו בהמוניהם למקלטים התת-קרקעיים. מרכזיות הטלפונים של המשטרה ומכבי האש נסתמו באלפי קריאות טלפוניות של אזרחים בבהלה שביקשו מידע על המצב.

לאחר שנודע למנהלי התכנית השידור על אי ההבנה שודר הסבר מתנצל. הם ציינו, כי חשבו שנקטו אמצעים מספיקים כדי להבהיר שהמדובר בתוכנית בדויה לילדים.

מראה החתונה המלכותית: הנסיכה אן, הקפטן מארק פיליפס, הדוכס מאדינבורו וקפטן אריק גראווסי. צילום-רדיו של „אסושיאייטד פרס".

הנסיכה אן נישאה לקפטן פיליפס

לונדון, (ע"ר, ע"ק ויופ"י). — הנסיכה אן וקפטן מארק פיליפס נישאו אתמול בטקס „נוצץ ומהודר" לעיני 500 מיליון צופי טלוויזיה בכנסיית וסטמינסטר שבלב לונדון, בה הצטופפו 1500 אורחים.

שני בני הזוג חזרו אחר נוסח השבועות המסורתיות וחתמו בכך פרשת אהבה רומנטית, שראשיתה — בתחרויות במגרשי הרכיבה-סוס.

המלכה אליזבת, שנישאה באותה כנסיה לפני 26 שנים, שמרה על הבעת פנים קפואה. אולם אביה של הנסיכה הדוכס מאדינבורו ... עבר בתה של המלכה אליזבת כאשר עבר את טבעת הזהב הנ"ל שוטה על אצבע ידה השמאלית. הנסיכה ובחירה ליבה חייכו זה לעבר זו מספר פעמים שעה שהארכיבישוף מקאנטרבורי ד"ר מייקל רמזי, ניהל את טקס הנישואין.

... „מבט מלא-רוך" ... שפני הזוג ... לבתו כאשר הוביל אותה על השטיח הכחול אל המזבח.

הפעמונים צילצלו בחגיגיות כאשר בני הזוג עזבו את הכנסיה בדרכם לארמון בקינגהם, משם התכוננו לצאת לירח הדבש שלהם באיים הקאריביים ובאמריקה הדרומית. תרועות שמחה קיבלו את פני בני הזוג כאשר עברו במרכבה מקסטת ברחובות העיר וקול תרועת החצוצרות ונגינת ההמנון הלאומי.

שר-החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר מתקבל בנמל-התעופה של טוקיו על-ידי עמיתו היפאני מסאיושי אוהירה (מימין). קיסינג'ר הגיע לטוקיו בתום ביקור רשמי בסין.

ארה"ב הכירה

(המשך מעמוד 1)

ביצוע פקידים בממשל בטייפה את החשש מפני תוקפנות סינית גוברת כלפי פורמוזה בעקבות ה„מסחרי" של הוויתור האמריקאי לסינים, בעיקרון מרכזי זה של מדיניות החוץ הסינית.

קיסינג'ר בטוקיו

הד"ר קיסינג'ר עצמו הגיע אתמול לטוקיו ופתח ביקור רשמי ביפאן. זמן קצר לאחר בואו נועד עם שר החוץ היפאני אוהירה וסקר בפניו את מגעיו האחרונים במזרח התיכון.

לאחר הפגישה אמר אוהירה לעיתונאים, כי התרשם שארה"ב לא תחסוך במאמצים, כדי להשכין שלום במזרח התיכון — ובמועד מוקדם. אוהירה מסר, כי שיחתו עם קיסינג'ר נמשכה 140 דקות וכי חלקה הגדול הוקדש למצב במזרח התיכון. היום ייוועד קיסינג'ר עם ראש ממשלת יפאן קאקואי טנאקה.

יפאן „מעיינת" בדרישות הערבים

טוקיו, (ע"ר). — יפאן התבקשה על ידי מדינות ערב לנקוט עמדה פרו ערבית מובהקת יותר, אך אינה יכולה להיענות מיד לבקשות אלה — אמר אתמול מזכיר הממשלה היפאנית סוסומו ניקאידו.

ניקאידו, שדיבר במסיבת עתונאים לא מסר פרטים על הבקשות הערביות.

יפאן, התלויה במדינות המזרח התיכון באספקת 80 אחוז מצרכי הנפט שלה, נתונה תחת לחץ ערבי חזק, מאז פרוץ המלחמה האחרונה במזרח התיכון. בסוף החודש שעבר, הודיעה יפאן לכל עד כדי הצהרה, שממשלתה מתנגדת בכל תוקף לרכישת טריטוריה בכוח, ומבינה את שאיפות הערבים להחזיר את אדמותיהם.

ניקאידו אמר, כי על אף הודעתה זו של יפאן ביקשו ממנה מדינות ערב לנקוט עמדה תקיפה יותר נגד ישראל.

הוא הוסיף, כי אי אפשר להיענות מיד לבקשות הערביות, ואחת הסיבות היא שהדבר כרוך בבעיות דיפלומטיות „אולם הן משמשות עתה נושא לעיון מעמיק".

החברים הביעו את ההשקפה, כי המשבר והבלבול האירופי צריך להמנע מכה שנאמים אחדים הגדירו כמדיניות של פיוס כלפי הערבים.

שיל דוחה טענה בדבר הקרבת ישראל

וויסבאדן, (ע"ר). — שר החוץ המערב גרמני ואלטר שיל, שהוא גם יו"ר המפלגה הליברלית, דחה אתמול בתוקף את הטענה כי אירופה הקריבה את גורלה של ישראל „על מזבח אינטרסי הנפט".

בנאום שהשמיע בקונגרס מפלגתו בוויסבאדן אמר שיל, כי בפרשה זו של הנפט יש לראות את המשבר החמור ביותר שפקד את אירופה בשנים האחרונות. אירופה — אמר, חייבת להפעיל את „מלוא כובדה", כדי למצוא פתרון שיבוע היסודות של משבר כזה.

עוד אמר שיל, כי ישראל ומצרים גילו הבנה כלפי „ההצבעה הברורה והמפורשת" שנקט החבר הכלכלי האירופי בסכסוך במזרח התיכון. הוא קרא לצדדים הלוחמים לעשות כיד במו"מ לשלום.

„עמדה של אירופה תגיע" — אמר ולטר שיל —, „לאחר שיושג השלום, שאז תוכל אירופה לעזור לשיפור המצב הכלכלי של ישראל באיזור הישראלי-ערבי".

הערבים ... במפקרתונתיהם באמצעי ...

האג, (ע"ר). — ממשלת הולנד לא תנקוט לפי שעה קיצוב נפט, משום שהיא סבורה כי על ידי הצעדים שננקטו עתה — בהם האיסור על נהיגת רכב בימי א' הושג צמצום של עשרה אחוז בצריכת הדלק — אמרו אתמול מקורות יודעי דבר בהאג.

השר ההולנדי לכלכלה רוד לוברס, דן שלשום במצב הנפט עם הועדה הכלכלית של בית הנבחרים. הוא אמר, כי הוכנו צעדים לקיצוב נפט, אולם הם יופעלו רק אם ייווצר מצב אשר בו תצטרך המדינה להתמודד בחרבות הנפט.

שר החוץ ההולנדי מקס ואן דר סטואל קיים שלשום פגישה בבריסל עם סגן שר החוץ האמריקאי ג'וזף סיסקו ודן עמו במצב הנפט ובצעדים דיפלומטיים אפשריים במגמה לשים קץ לחרם הנפט הערבי נגד הולנד.

האמפרי מזהיר: העולם יסבול מחרם הנפט

בון, (ע"ר). — הסנאטור האמריקאי הוברט האמפרי הזהיר את הערבים, כי צמצום יצוא הנפט ממדינות ערב לארה"ב עלול להוליך לחוסר בצרכי מזון, להידרדרות בראש ובראשונה במדינות שמתוך לארה"ב.

„אם ניאלץ לצמצם את ייצור המזון שלנו, לא תהיה ארה"ב המדינה הראשונה שתרגיש בכך. אלא מדינות אחרות יסבלו ..." — אמר האמפרי בראיון ששודר ברדיו המערב גרמני.

חרם הנפט הערבי בא „בדיוק בזמן" כדי להביא את האמריקאים לידי הכרה בצורך הצמצום של האנרגיה בארצם — אמר הסנאטור.

הפרלמנט האירופי קורא לצעדים נגד מדינות ערב

שטרסבורג, (ע"ר). — הפרלמנט האירופי של מדינות השוק המשותף קרא אתמול לחבר האירופי לפעול לשימוש באמצעים כלכליים, כדי לאלץ את מדינות ערב להסיר את חרם הנפט שהטילו על הולנד.

בהצבעה שנערכה בישיבת המוקדמת דחה הפרלמנט האירופי תיקון שהוצע על ידי בריטניה ודנמארק, וביקש למחוק את ההתייחסות לפעולות הגבלה כלכליות נגד הערבים.

דוח פרלמנטרי עליו התבססה ההחלטה קבע, כי אספקה סדירה של אנרגיה של החבר האירופי נמצאת במצב קריטי, בשל אי הוצאה הפוליטית הנמשכת במזרח התיכון. ההחלטה קוראת להנהגת מדיניות אנרגיה משותפת על בסיס של שיתוף פעולה הדדי בין תשע המדינות.

הקבוצה האנגלית דנה טענה כי אמצעים כלכליים רק יפתחו פתח למעשי תגמול מצד מדינות ערב וכי דחיית התיקון מהווה מפלה לכוחות השמרניים באירופה. ...

ספיר: הגיוס בהיקפו

(המשך מעמוד 1)

יצטרכו לגייס גם תלמידי בתי"ס לקטיף, כדי להתגבר על המחסור בעובדים. יהיה הכרח להוריד חלק מהפנסיונרים לעבודה ואף להביא מתנדבים מחו"ל.

הפריון באוקטובר

ספיר ציין, שהפריון באוקטובר היה גורם לגאווה ולברכה. גאווה כיוון שהתפוקה עלתה כל כך ובדיה בשום שלא הגיעו לפריון זה במשך כל השנה. הוא הציע לערוך תחקיר ולהפיק לקחים לגבי מה שהתרחש באוקטובר. ספיר עמד על החשיבות של בעית כח העבודה במשק בתקופת החירום.

שר המסחר והתעשייה, חיים בר-לב, אמר שיהיה צורך להסב מפעלים תעשייתיים לענפי המשק שיהיו מבוקשים. יהיה גם הכרח לדאוג לקליטה שלים בענפי הייצור ואף להביא מתנדבים מחו"ל כדי שיעבדו בתעשייה. בר-לב הוסיף, שפנסיונרים כבר מועסקים בתעשיה. אשר למיתון מוגבר לתעשיה, הוא רמז שמיתון זה לא ניתן לגייס מהמיסים הרגילים.

מזכיר ההסתדרות ירוחם משל דרש לקבוע סדר עדיפויות במשק. בראש ובראשונה יש להפריד את בעית האבטלה שהיא „צוואר הבקבוק". ואחרי כן להפעיל את הבניה שבה תלויים ענפים אחרים ולבנות נשירת פועלי בנין, כפי שהיה בחוזון, משל אף דרש לדאוג למפעלים באזורי פיתוח. ביחס לדרישת ספיר ליום עבודה בן 9—10 שעות, אמר משל, שאין מקום להסדר כולל. במקומות עבודה שיש מחסור בעובדים יש מקום להארכת יום העבודה, ואילו במפעלים ... אין מקום ...

הודעת דובר צה"ל

(המשך מעמוד 1)

רשימות הלקויה, והן — 113 ...

להמשפחות החברים, שעדיין לא נמסר להן, כי בן משפחתם נמצא בשבי, תימסר הודעה על כך בבוא עד יום ה' בערב.

המשפחות יקבלו הודעות מיוחדות על כל קבוצת שבויים שתוחזר בשבת הקרוב. חייל שיוחזר מהשבי יוסע לביתו על-ידי צה"ל.

מ כ ר ז

אגוד ערים להדברה בנפת נתניה (בהקמה) להדברת יתושים

אגוד ערים להדברת יתושים השרון הצפוני בנפת נתניה (בהקמה) מבקש בזה לקבל הצעות לביצוע הדברת יתושים תלת-שנתית בתכנה להדברת יתושים בעונת הקיץ הבאה.

גודל השטח 45 קמ"ר הצלה ו-125 ד' בריכות הבנין.

תאור העבודה ופרוט המקומות המיועדים לריסוס אפשר לקבל במשרדי לשכת הבריאות נפת נתניה, רח' הרצל 38, נתניה, חדר מס' 5, אצל מר בקי תברואן נפתי — טלפון מס' (053) 22055 בימי ראשון ושני בשבוע בשעות 08.00—10.00 לפנה"צ.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות בצירוף ... של מזכיר בחלקת התברואה, רח' ההסתדרות מס' 6, חדר מס' 11, נתניה, עד תאריך 30.11.1973 שעה 12.00.

לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 5% מהיקף ההצעה.

אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ד. אנזלבין

יו"ר אגוד ערים להדברת יתושים השרון הצפוני — בנפת נתניה (בהקמה)

מנכ"ל „תנובה אקספורט" מבקר הפעלת המשאיות

מאת א. פרומי, סופר „דבר"

ביקורת קשה על דרך הפעלת המשאיות המגוייסות על ידי מטה פל"ה, השמיע מנכ"ל „תנובה אקספורט" ראובן איילנר בישיבת מועצת המשק של ... שהוב.

איילנר אמר, כי העסקת המשאיות והנהגתן בתשלום לפי שעות או ימים ולא לפי התפוקה ונפחי התובלה, איננה מהווה גורם בייעוד להגדלת התפוקה והיצוא. למעשה, תפוקת המשאיות הללו ירודה יותר מאשר לפני המלחמה. חלקן מגיע לידי התובלה בלתי ערוך, ללא סולמות, ללא חבלים וללא ברזנטים. ויש משאיות החוזרות ריקות לנקודת שבאו. אך את התשלום הן מקבלות בין כה וכה.

אגב, במועצה סופר כי צה"ל מקבל בשביל החיילים בסיני שלוש משאיות פרי הדר ליום. פרי-ההדר בא מפרדסי הנגב, אך המשאיות מעוננות אותו ב...תל אביב.

מנכ"ל „פרדס סינדיקט" ב. קינן מסר אתמול, כי הפרדסים זקוקים להעביר לרשותם 350 משאיות הדרושות להובלת הפרי לנמלים, לעומת 50 שיש להם כיום. קינן אמר, כי המיצור ביצוא ההדרים כבר מסתכם במיליון תיבות, ומוגע בעיקר בסקטור הערבי כיוון שהקיבוצים מתגברים על המחסור בכוח-אדם על ידי מתנדבים והעברת עובדים מענפים אחרים. הוא פנה אל הגורמים הצבאיים לבוא לכדי לשלוח עבודה מתנדבים גם במשק הפרדס.

החבר אמר, כי אם ייפתרו בעיית התובלה וכוח האדם יוכל ענף ההדרים לשווק השנה בחו"ל כמיליון פרי, בהכנסה של כ-130 מיליון דולר, לעומת 120 מיליון דולר אשתקד.

פסק-דין עקרוני קובע:

אין להפעיל שירותי סיכה ורחצה לרכב בשבתות

שירותי סיכה ורחיצה הם בגדר „בית מלאכה" שאין להפעילו בשבת ובימי מנוחה — פסק בית-המשפט העירוני בחיפה, שהסתייע לצורך כך בפירושי המילון העברי. מאידך גיסא נקבע, שתחנת-דלק אינה „חנות" וחוק-העזר העירוני בדבר פתיחת עסקים וסגירתם אינו חל עליה בימי מנוחה. פסק-דין עקרוני זה פורסם אתמול ב„פנורמה חיפה".

פסק-הדין ניתן במשפטה של סונול ו„ליברס-כתר" בעלת תחנת-דלק „פז" ברחוב אלנבי בחיפה. היא הועמדה לדין לאחר שבפקח עירוני ביקר במקום בשבת בבוקר ומצא כי התחנת-הדלק העירונית הסיכה פועלים. התובע העירוני ז. איתן יחס לנאשמת אשמה של ניהול עסק בימי מנוחה.

עו"ד ברקאי, שייצגה את הנאשמת, טענה, כי אינה צריכה להשיב על האשמה זו כיוון שחוק העזר העירוני קובע, כי „ביום מנוחה לא יפתח אדם חנות או בית-עינוג". לפי הפירוש לחוק העזר כולל המונח „חנות" גם בית קפה, מסעדה, קיוסק, בית-מלאכה וכל „מקום אחר באיזור היסוד שבו מתנהל עסק, בשיוית בלאכה או כאותשנת סחורה". על סמך זה טענה הסניגוריה, כי תחנת-דלק ושירות-סיכה אינם בגדר „חנות" ... תחנת-דלק ושירות-עזר לכלי-רכב הניתן להם בתחנת הדלק.

השופט י. אפלבוים אימץ תקדים משפטי של בית-המשפט העליון בירושלים, שהגיע למסקנה כי תחנת-דלק אמנם אינה „חנות". על כן קבע שיש לזכות את הנאשמת באשמת אי סגירת תחנת הדלק בימי מנוחה. בכך הסתמך השופט על דברי השופט העליון ברנזון, שקבע: „כל נסיון ... בתקון חוק-העזר להרחיב את התחום ... על עסקים שאינם מפורטים בלשון הפקודה חייב להיות בטל".

מאידך גיסא חייב בית המשפט העירוני את הנאשמת להתגונן על האשמה של הפעלת שירותי הסיכה והרחיצה הצמודים לתחנת הדלק, כיוון שיש לראות בהם עסק בפני עצמו. ... בית המשפט ... להגדרת המונח „בית מלאכה" ... „בית-מלאכה". לאור העבודה הנעשית בתחנת-הסיכה ... בהחלט מלאכה. לפיכך הוכחה האשמה לגבי הפעלת שירותי הסיכה בשבת.

לפיכך קבע בית-המשפט, כי הנאשמת עברה על חוק-העזר העירוני בהחזיקה את תחנת הסיכה פתוחה בשבת וקנס אותה ב-100 לירות. (ע)

שנתיים מאסר לנותן מחסה למסתננים

מאת יואל דר, סופר „דבר"

בית המשפט המחוזי בחיפה גזר אתמול שנתיים מאסר בפועל ושנה מאסר על תנאי לשלוש שנים, על עטה אחמד מטר, בן 28, מכפר נחף שליד כרמיאל אשר נמצא אשם במתן מזון ומחסה למסתננים לפני שלוש שנים.

בכתב האישום שהגיש פרקליט המחוז עוה"ד אביגדור רביד, נאמר, שהנאשם נתן מחסה, בנובמבר 1970 לפעולי דיב מטר איש „אל-פתח". הוא סיפק לו ולשניים אחרים שהתגנבו עמו לכפר, מים ומזון, אף על פי שידע שהם בשליחות „אל-פתח" לשם ביצוע צעדים מקומיים ליחידות הארגון.

בפסק דינו קבע השופט המחוזי עמנואל סלנים, שהוא מחמיר בדינו של הנאשם בהתחשב במצבה של המדינה ובהתחשב בעזרה שנתן לאיש „אל-פתח", ארגון ששם לו למטרה לפגוע בישראל.

נודע, כי התביעה מייחסת גם לאחיו של הנאשם, שהודה ... בן 32, אשמה דומה. התביעה טוענת, כי שהודה זה נתן מחסה לאיש „אל פתח" ... בפעם הראשונה הופיע דיב מטר בנובמבר 1970, כשהוא לבוש בגדי חאקי וחמוש באקדח. בחברתו היו שני מחבלים מלווים ברובי קלצ'ניקוב. הם נשאו עמם תרמילים שהכילו חמרי נפץ. שהודה הכניס את החתן לביתו, הגיש לו מים ומזון. בתום הסעודה הלילית ... שני המחבלים. באותו מעמד סיפר המחבל, כי כינויו המחתרתי הוא „אבו טארק" ... השידור של המחבלים ... לשוב ללבנון בשלום. המחבל שב לישראל כעבור חצי שנה, הפעם בראש חוליה שכללה ששה מחבלים שהיה עליהם לבצע פיגועים באזור הגליל. ... גם הפעם עשה מכרי דרכו לבית של החתן וגם ... שוב בהכנסת אורחים. הנאשם כפר באשמה והמשפט נמשך גם היום.

מפעלי המתכת יתבעו פיזור ההזמנות של מערכת הבטחון

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעלי המתכת יתבעו ממשרד הבטחון שיפזר את הזמנותיו במספר גדול של מפעלים כדי לנצל את כל הפוטנציאל כוח האדם המצוי במפעלים — על כך הוחלט אתמול בכינוס חברים של אגף המתכת, החשמל והאלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים.

התעשיינים ציינו, כי בגלל הגיוס למילואים, צומצם כוח האדם במפעלים אבל אין הוא מנוצל כראוי. לכן, הם תובעים, כי מערכת הבטחון לא תרכז את הזמנותיה במספר קטן של מפעלים כפי שנהגה בעבר, אלא תפזר את ההזמנות כדי שיינתנו במפעלים רבים יותר בעלי פוטנציאל ייצור. תביעה נוספת שהועלתה כלפי מערכת הבטחון היא, העדפת ייצור מקומי על פני יבוא.

ביקור בפוטנציאל הייצור

יחד עם זאת נתבעו התעשיינים לא להזניח את שוקי הייצוא על אף המאמץ הכלל במערכת הבטחון. לאור הנסיון בעבר שהוכיח כי בתקופת המשבר היו התקופה קצרה, נקראו התעשיינים לשמור על קשרים עם לקוחות בחו"ל ולהתארגן לביצוע ההזמנות המתקבלות בחו"ל. כן נדרשו לפעול להמשך הפוטנציאל של הייצוא בצורה שלא ייפגע ולהיעזר לשם כך במכון הישראלי לפריון העבודה והייצור.

בר-לב: לא היתה תקלה שרשית; לא כל צה"ל היה בכוננות מלאה

הישגים הראשונים של האויב – לא בגלל יחסי כוחות, לא בגלל תורת לחימה, אמצעי אויב לא ידועים

שר המסחר והתעשיה ח. בר-לב, אמר אתמול, כי אנו ...ולים לעמוד בפני ... ובעיות במאבק בו אנו נתונים עתה, אולם מדינת ישראל חייבת ללכת בדרך ... כיפוס הפסקת האש ו...גירה לפתרון מילואי של הסכסוך.

...כחנו הבאי אתנו. התוצאה ...ית של המלחמה מעידה על ... לישראל כוח צבאי שאפשר לעמוד על עקרונותיה. ואם ...א משבר – גורל לומר "עד ויותר לא אפילו עד מלחמה". ...לב דיבר בכנס במצפה מחוז ...שבים במפלגת העבודה, שנע... בבית תנועת המושבים בתל-אביב.

בר-לב סקר את לקחי המלחמה ..., כי דברים רבים ברורים כבר ביום לאנשים רבים באשר לימים הראשונים של הקרבות, אולם צריך שתיעשה בדיקה מליאה ולהוציא לקחים מה יש לעשות כדי שהדבר לא יישנה. בדיקה כזאת כבר נעשית בתוך צה"ל והיא תיעשה גם מעל צה"ל.

הרמטכ"ל לשעבר ציין, כי לפי הערכתו לא היתה שום תקלה שורשית עם פרוץ המלחמה. צה"ל היה מוכן אולם הוא נתפס למיתקפה ברגע שלא כל המרכיבים שלו היו במלוא הכוננות.

בשלב הראשון של המלחמה העיזו המצרים והסורים הישגים משמעותיים. אך זאת כתוצאה מן ההפתעה בלבד. לא כתוצאה של יחסי כוחות לא נכונים, תורות לחימה בלתי נכונות מצד צה"ל, או אמצעי לחימה ומיבצעים של האויב שלא היו ידועים לנו. עתה תוצאה מכך שבאותו יום כיפור לא כל החלקים של המערכה הצהלית היו במלוא הכוננות המתחייבת ממצב של מלחמה מלאה.

התוצאות מוכרחות להשפיע על ראיית הערבים

בר-לב סבור, כי תוצאות המלחמה יחייבו צה"ל בשלביה האחרונים, מוכרחות להוליד אצל הערבים שינוי בראיית הדברים, שאין אפשרות לפתור את הסכסוך בכוח הזרוע ושצבאותיהם אינם יכולים להכריע את ישראל. "אינני בטוח שהיום כבר ברור להם הדבר לגמרי אבל זו אחת המסקנות שבמוקדם או במאוחר ייגיעו אליה" הוסיף.

נתגלתה אצל האויב כוננות רבה יותר להילחם

השר ציין עוד, כי המצרים וכן הסורים יצאו מהמלחמה בהרגשה כי הכבוד הוחזר להם. אולם אינו שותף להרגשה הרווחת, כי הנ... גלו בפעולות הפעם צבאות שונים מן הצפוי. ידענו במדויק את עוצמתם וסוגי נשקם. אם כי נתגלתה אצלם נכונות גדולה יותר מבעבר להיכנס לקרב ולהילחם. ביבשה. באויר ואולי גם בים. הם נשברו עתה בקלות מבעבר. לכך יש גם השלכות לגבי נכונותם לבוא ולחפש פתרונות גם במישורים אחרים.

בר-לב אמר עוד, כי הפתרון הפוליטי למזרח ארוך צריך להתבסס על העובדה, כי ישראל צריכה לעמוד על פתרון שיכלול גבולות מוסכמים ובני-הגנה, ושיקבלת אשיה היהודי של המדינה לאורך ימים. (ע)

ברעם מחייב חתימת הסכם עם הערבים

יש לשאוף לשלום עם סיכוי ולהתנגד לחוסר שלום עם סיכון. הטוענים כי ההוזרים להתיי... הסכם שלום עם הערבים עשויים להיות פיסת נייר חסרת-ערך. שכן הערבים לא יכבדו את חתימתם, אינם בהכרח צודקים. יש לשאול כיצד יסבירו את העובדה, שבכל שנות קיומה של הציונות המדינה סירבו ונמנעו הערבים לחתום על הסכם שלום — אמר אתמול יו"ר הקואליציה הח"כ משה ברעם, בישיבת מדריות מפלגת העבודה במחוז ירושלים.

עוד אמר ברעם, כי הבחירות העומדות להתקיים בסוף החודש הבא הן הקשות ביותר שנערכו אי-פעם בארץ. הוא הדגיש, כי על אף הקושי לקיימן בעת הזאת אי-אפשר להמנע מכך, שכן לא ניתן לדחות הבחירות בלי הסכמת האופוזיציה הראשית בכנסת. כלבד זאת בלי קיום הבחירות במועדן תהא המדינה חסרת אמון לקבל הכרעות הניצבות בפניה.

ברעם הזים את הסכנה כאילו אלפי החיילים שלחמו בחזית יהיו חסרי זכות הצבעה. יתכן, אמר, שהתגייסו חיילים לצה"ל בהחת לגיל 18, אך הם מועטים מאד.

הוגברו אמצעי הבטחון ביו"ש

אמצעי הבטחון תוגברו באחרונה באיזור יהודה ושומרון בעקבות חידוש מעשי החבלה במיוחד באיזור השומרון.

כוחות מוגברים של משמר הגבול ומשטרה מסיירים במרכזים העירוניים, בעיקר בג'נין ובשכם.

פרס נגד התיאוריה של שלום או מלחמה לאלתר

השאלות האמיתיות אשר ...ניבות לעמוד לפני הבוחר הישראלי אינן בעיות חק... אלא אתגרי העתיד ב... הליכוד ינסה להתפ... להויכוחים על נושאי עבר, יעמיד המערך במרכז הויכוח את השאלות האמיתיות של העתיד – אמר אתמול שר התחבורה והתקשורת שמעון פרס בכנס אנשי רשויות מקומיות מועצות פועלים ומניפי המערך שהתקיימו במועדון "יה..." בתל אביב.

פרס טען, כי חוסר ... ללכת לבחירות בימים אלה ..., אך המדינה מבוססת על ... של חירות הדעת ואלה ... עריכת הבחירות במועד ... לאחר הפסקת האש. גם ... אינם קלים.

פרס הוסיף, כי יש לברר ולה... את אשר אירע במלחמת יום הכיפורים ולהסיק את המסקנות ... האופרטיביות והאחריות המתבק... אולם יש לראות, לדעתו, ... זו באורח של מערכה ... שהחלה ב-1967 ונמשכה ... מלחמת ההתשה עד עתה. ה... ציין, כי הסיכום הכולל של ... צבאי מהיר, כאשר צמצמו מול כמיליון חיילים של צבאות ערב ובאשר שולבה במערכה כמות נשק הדומה לזו שהופעלה במלחמת העולם השניה. בכל מלחמה יש רגעים קשים ומאבקים מרים וכזו היתה המלחמה האחרונה.

הוכחה צדקת אי הנסיגה מהשטחים

שר התחבורה הטעים, כי במלחמה זו הוכחה צדקת אי-נסיגתנו מן השטחים. לדעתו, הברירה היא לא רק בין מלחמה או אי-מלחמה, אלא היכן תתנהל המלחמה. "עדיף מצב בו אנו נלחמים להסרת הבצור בבאב אל-מנדב מאשר מצב בו נילחם על באב אל-וואדי". השר הוסיף, כי לו אפילו נסוגונו מן השטחים לא היה בכך כדי למנוע משלוחי נשק סובייטי לערבים. כבר ניסינו לוותר על גבולות בטוחות אחרי מלחמת סיני והדבר הביא למלחמה נוספת בתנאים שלא היו לטובתנו.

התנאים לשלום באיזור

בהתייחסו לאפשרויות השלום באיזור אמר השר, כי כדי להגיע למצב של הסדר נדרש קודם של שלושה תנאים: ריסון משלוחי הנשק הסובייטי לארצות ערב, הידברות הגיתית מצד הערבים שבמסגרתה תוכר כל ארץ כשם עצמה לפי צרכיה היא, ויציבות ותמיכות בעולם הערבי. השר הטיל ספק אם תנאים כאלה קיימים.

עלינו. אמר, לעשות מאמץ ולהגיע להערכות מדיניות שיביאו בחשבון את צרכי הזמן, הבטחון, השייך הוטיים כל ישראל. אין להיתפס לתיאוריה של שלום-לאלתר או מלחמה לאלתר, אלא יש להגיע להסדרים שיבטלו את מצב הלוחמה ויבטיחו את זכויות הצדדים. הוא הוסיף, כי ערבויותיה של אירופה — הסתכמות בשליחת חיילים לכוח החירום של או"ם — אינן משמעותיות.

מחייב הקפאת הסכמי השכר

בהתייחסו למצב הפנימי אמר שר התחבורה, כי עלינו ליצור מעתה משק המתאים לצרכי המצב האשר חייב להתבסס על מספר עקרונות: יום עבודה של 9 שעות לפחות, הקפאת הסכמי השכר לתקופה של שנה; גיבוש הכבודה לארבע שנים במפעלים ציבוריים ויצירת מצב של ניידות עובדים ממפעל למפעל לפי הצרכים הכרחיים. אין לקבל מצב בו אלה שנשארו בעורף יקבלו תשלום בעד שעות נוספות בעוד המגויסים יסתפקו במשכורת רגילה. קיים בציבור עצב המשותף לכולם, אך עצב זה אסור לו ליהפך למצב רוח, הואיל ומצב-רוח אינו תכנית פעולה ועלינו להיות מוכנים לפעול במצב המחייב את גיוס כל המשאבים הקיימים בקרבנו — סיכם השר. (צ)

בעיצומה של צליחת התעלה אילתר קצין הנדסה אמצעי לפינוי נפגעים

מאת סופר "דבר"

יגאל, קצין ביחידת הנדסה שפעלה באיזור הצליחה בתעלת סואץ, אילתר ציוד מיבצעי לפינוי פצועים מהשטח, שבו שהו כוחותינו באיזור הצליחה בתעלת סואץ — על כך מוסר "במחנה".

במהלך פעולות הצליחה, הופגזו כוחותינו על-ידי הארטילריה המצרית באש כבדה שכללה תותחים, קטיושות, מרגמות, טילים ונשק אחר. תוך כדי הצליחה, נפגעו חיילים באיזור שבו פעלה, יחידתו של יגאל היתה צורך דחוף לפנותם ליחידת איסוף פצועים, שפעלה במרחק מה. המקום הופגז ללא הפסק. נפגעו כלי רכב שהחושו למקום לפינוי הפצועים ואז צץ בראשו של יגאל רעיון שבוצע בו במקום.

לרשות יחידת ההנדסה עמד אותה שעה כלי מיבצעי די-9 "יצא אופני" המצוייד בכף גדולה עשויה פלדה. לתוך כף הפלדה הוכנסו שתי אלונקות ושני האנשים שתמכו באלונקות והחזיקו בידים המטייה את שקית הצירוי. כאשר הועלו הפצועים על כף הפלדה, זכו למחסה מבזוין מפני רסיסים וקליעים וכך הועברו זוגות זוגות לנקודת איסוף הפצועים. מאוחר יותר. נפצע יגאל בהפגזה המצרית. מהחובשים שפינו אותם ביקש: "פנו אותי בצורת היצא האופני". בקשה זו לא מולאה, כי היצא האופני פינה אותה שעה פצועים אחרים. הוא פונה בצורת ג'יפ שחת, שעליו הורכבה האלונקה ויגאל הובא בשלום לנקודת האיסוף.

84% מהציבור סוברים: החזרת שטחים לא תביא לשלום יציב

84 אחוז מהציבור בישראל סבורים, שמטרת הערבים במלחמת יום הכיפורים היתה השמדת ישראל, ואין הם מאמינים, כי הפסקת-האש תביא שלום בחודשים הקרובים. מחצית האנשים מאמינה, שהמלחמה עשויה להתלקח מחדש בקרוב ו-90 אחוז מהציבור סבורים, כי מלחמה נוספת צפויה בעתיד.

ממצאים אלה כלולים במחקר שערך המכון למחקר חברתי שימושי והמכון לתקשורת של האוניברסיטה העברית בתקופת המלחמה ולאחריה. ביחוד מתבסס המחקר על צירוף ממצאים של שני סקרים: אחד שנערך בימים 25—29 באוקטובר והקיף 1780 נשאלים, והשני שנערך ב-30—31 באוקטובר והקיף 830 נשאלים.

ממצאים אחרים הם:

84 אחוז מן הציבור סבורים, שהחזרת השטחים לא תוביל לשלום יציב. עמדה זו, שתחילת גיבושה היתה במלחמת ששת הימים נתקשתה עוד יותר במהלך המלחמה האחרונה. עם זאת מורגשת עתה נטייה להרפייתה.

השינוי העיקרי של הערבים במלחמה זו הוא שיפור דימויים כלוחמים. בימים האחרונים מורגשת בציבור הישראלי נטיה ההולכת וגוברת להחשיב את מעמדם הבין-לאומי של הערבים; אולם אין רואים לכך השלכות לגבי הערכת כוננות הערבים לשלום בר-קיימא.

התמונה הכללית שהממצאים מצביעים עליה היא, כי לציבור מתחוור, שמרכיבי המצב הנוכחי שוב אין הם תלויים בישראלים ובערבים בלבד.

אשר ליחס הציבור הישראלי כלפי הערבים, מתברר, כי על אף ההשדות כלפי ארצות-ערב והסכימות בנושא של שלום יציב, נוקט רוב הציבור בישראל יחס חיובי כלפי הערבים. ביום ה-11 של מלחמת יום כיפור הצמידו מסקרי המכון בפני הנשאלים בפעם הראשונה שאלה ישירה: "האם אתה שונא ערבים?" בלי לפרש איזה ערבים. בתגובה הצהיר 51 אחוז, בצורה מוחלטת, כי "אין הם שונאים ערבים כלל", ואילו 10 אחוזים השיבו: "אולי מעטים מהם", בעוד 16 אחוז השיבו: "כן, חלק מהם". השאלה חזרה ונשאלה לאחר הפסקת האש ולא חל שינוי באחוזים.

כן גילה הערכה לנאמנותם של הערבים הישראלים למדינה בתקופת מלחמת יום הכיפור לעומת כ: יום-אפריל 1971. 40 אחוז השיבו, כי נאמנות זו "גדלה בהרבה או גדלה במידה ניכרת" לעומת 23 אחוז שחשבו כך ב-1971. 47 אחוז השיבו: "כי לא היה שינוי בנאמנות הערבים". התשובות לא נשתנו כאשר הוצגה מחדש לאחר הפסקת האש. (ע)

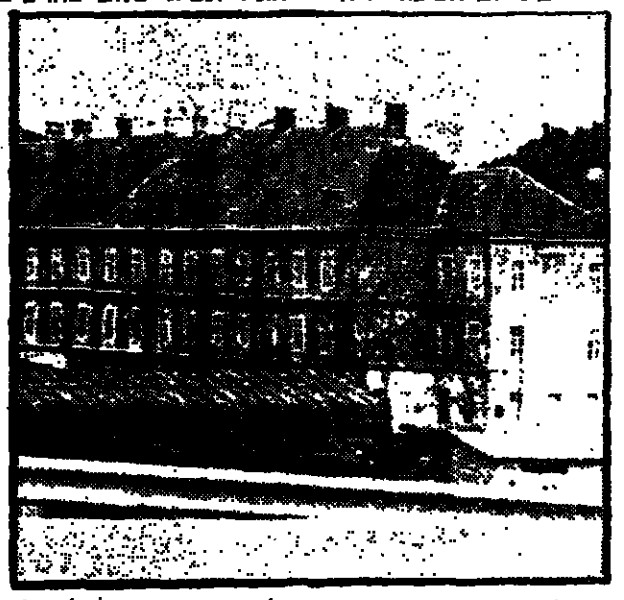

זהו המבנה המרכזי במחנה וואלרסדורף, המיועד להחליף את טירת שנאו כתחנת מעבר ליהודים היוצאים מברה"מ. הקאנצלר קרייסקי הכריז שלשום, כי המחנה החדש ישרת רק "יהודים בודדים, שמסיבות כלשהן נמנע מהם לצאת הישר מוינה לישראל".

צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס"

הכפר וולרסדורף נגד הקמת תחנת העזרה לעולים

וולארסדורף, אוסטריה, (יופי"ע). — מועצת הכפר וולארסדורף שבאוסטריה הגישה לממשלה האוסטרית מחאה נגד התוכנית להקים במקום תחנת עזרה ליהודים סובייטיים. בנימוק שהדבר עלול להוות סכנה במחונות לתושבים המקומיים — כך מסר אתמול מזכיר מועצת הכפר אוטו מאייר.

מאייר סיפר, כי המועצה שלחה מיברקים לשרי הפנים וההגנה. לראש המשטרה ולגורמים אחרים, במחאה נגד ההחלטה. "תחנת העזרה תהווה סיכון בטחוני חמור לאוכלוסייתנו" — אמר מאייר.

בזמנו הודיע ראש ממשלת אוסטריה ברונו קרייסקי, כי ממשלתו החליטה לסגור בימים הקרובים את מחנה המעבר בטירת שנאו ותחת זאת תוקם למעבם תחנת עזרה בוולארסדורף. על סגירת מחנה שנאו החליטה הממשלה האוסטרית לפני כחודשיים. לאחר ששני מחבלים ערביים לכדו ארבעה בני ערובה בעת התקפה על רכבת עולים באוסטריה. המחבלים שחררו אז את בני הערובה במסגרת עיסקה, שבמסגרתה הובטח להם לסגור את המחנה תמורת הצלת חייהם של בני הערובה. לא סבור הנדיק קרייסקי בפני הפרלמנט האוסטרי את החלטתו לסגור את המחנה, בציינו. כי הוא מהווה סכנה מתמדת של התקפה מצד המחבלים ערביים.

בהגיבו על כך אמר מאייר, כי "מה שחל על שנאו חל גם על וולרסדורף".

שליחים מהולנד באו לסעודיה

ביירות, (יופי"ע). — שני שליחים הולנדיים הגיעו לג'דה, לביקור של ימים אחדים בסעודיה.

פקידים בהאג אמרו, כי השליחות קשורה בחרם הנפט שהטילו הערבים על הולנד.

אבנרי תובע להפסיק שירותם הצבאי של מועמדים לכנסת

מאת סופר "דבר"

אורי אבנרי שיגר אתמול מיכתבים ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט ח. כהן, לרמטכ"ל דוד אלעזר וליועץ המשפטי מאיר שמגר, בדרישה להפסיק מייד את שירותם הצבאי של כל המועמדים לכנסת, ובראשם אהרן ידיב ואריאל שרון. הוא אף איים, כי יפנה לבג"ץ אם לא תיענה תביעתו.

בהסתמכו על סעיף 56 של חוק הבחירות קובע אבנרי, שעל מועמד לכנסת להתפטר מהצבא 100 יום לפני הבחירות. סעיף אחר של החוק אוסר גיוס מועמדים לצבא, כדי למנוע עקיפת החוק.

אבנרי טוען במכתבו, שנוצר מצב בלתי נסבל, כיון שמועמד בכיר של המערך, אהרן ידיב, ממלא תפקיד רב פירסום, בניהול מגעים עם הרמטכ"ל המצרי. מועמדים אחרים ממלאים בצבא תפקידי הסברה, ומנהלים תעמולה בחירות עקיפה, בניגוד לחוק ואוסר כל הסברה פוליטית בצבא בחדשים שלפני הבחירות.

אבנרי מציין שגם גיוס המועמדים על פי צווי חירום אינו חוקי על פי החוק, והוא תובע להעמיד את הקצינים בפני הברירה להתפטר מייד מצה"ל, או להתפטר מרשימות המועמדים.

הממשלה תנפיק בונדס במליארד ד'

היטל יבוא ב-5% ייגבה ממפעלים מאושרים

מאת סופר "דבר"

הממשלה תנפיק "בונדס" חדשים בסך של מיליארד דולאר ותגבה גם ממפעלים מאושרים את ההיטל בשיעור של 5 אחוזים על חיבוא.

הכנסת התכנסה אתמול לישיבה מיוחדת ואישרה סופית את חוקים אלה. תחילה הדבר על הנפקה בסך של 750 מיליון דולאר אולם נרכה היענות יהדות העולם. הוחלט להעלות את הסכום למיליארד דולר.

שר האוצר, פנחס ספיר, שהגיש את הצעת החוקים, אמר שהציבור קיבל בבגרות את הנטל הכספי שהטילה עליו המלחמה. נטל זה מתבטא ב-4 מיליארד לירות לשנה. חלק אחר מהוצאות המלחמה מוטל על יהדות העולם שהתגייסה מיד. במגדים שאין להם תקדים, במאמץ לסייע לישראל.

יש למנוע שהנטל הנוסף יפגע במעוטי יכולת

החיילים שלחמו הם פרי החברה הישראלית ומערכת החינוך שלה. יש למנוע שהנטל הנוסף יפגע במעוטי היכולת. אנו חייבים להשקיע בעליה. במסורות סוציאליות. בשיכון לזוגות צעירים ובחיזוק המשק. כל אלה. נוסף על ההשקעות בבטחון ובמימון המלחמה. המגיע לסכומים גבוהים מאוד.

ספיר הביע את התקווה שהמפעלים יפעלו, יחד עם העובדים, להשלמת שכר המגויסים. הוא קרא למשרד הבטחון למנוע, ככל האפשר, התחרות בעת מסירת הזמנות, שלשומת המס עוקבים אחרי מקבלי ההזמנות הבטחוניות.

י. בדר (ליכוד — גח"ל) תבע להביא לאישור הכנסת לא רק את ההכנסות, אלא גם את ההוצאות. בדר תקף את המחדלים ערב המלחמה ואמר שאין לערוך שיקול כספי כאשר דנים בגיוס או אי-גיוסם של המילואים. ש. רזון (המערך — מפ"ם) השיב לו, שגח"ל, לא פחות מאחרים, אחראי למחדלים. ספיר הוסיף, שקיימת אחריות קולקטיבית, אך בממשלה עוסק כל אחד בעניינו.

חזני דורש להשבית את רכב השרות, הפקידות הנדרשת והשרים — ביום השבת

שר הסעד מיכאל חזני פנה אתמול ליו"ר ועדת השרים לענייני כלכלה, לשר האוצר פנחס ספיר לדאוג לכך, שנציבות שרות המדינה תוציא הוראה כי כל רכב השרות ורכב הפקידות הנדרשת במדינה, יושבת ביום השבת.

כן ביקש שר הסעד מעמיתו שר האוצר לדאוג, שגם רכב השירות ורכב הפקידות הבדרשת יושבת ביום השבת.

יחד עם זה ביקש השר להזהר ולפנות לציבור לבזור ביום השבת כיום שבתון הרכב. בהתאם להמלצת ועדת השרים לענייני כלכלה.

תקציב הסוכנות עד אפריל 720 מיליון ד'

תקציב הסוכנות היהודית הועמד על 720 מיליון דולר לששת החודשים הבאים עד אפריל 1974. קודם לכן נקבע תקציב של 410 מיליון דולר לכל שנת הכספים. על הגדלת התקציב ההיליוחמ החנהלת הסוכנות ומהדהבת במושבה המיוחד בירושלים — מסר יו"ר. הנהלת הסוכנות בפועל א. דולצ'ין, במסיבת עיתונאים אתמול, בתום דיוני המושב.

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, מקס פישר, מסר, כי עד סוף חודש זה יועברו לישראל 600 מיליון דולר במזומנים ממגבית ההורים. סכום זה כבר נגייס מתוך סכום כולל של מיליארד ו-200 מיליון דולר שיהדות התפוצות קיבלה על עצמה לגייס כעזרה למדינת ישראל נוכח קשיים הכלכליים בגלל המלחמה. יהדות ארצות הברית קיבלה על עצמה לאסוף 750 מיליון דולר. היהודית ביתר חלקי העולם — 500 מיליון דולר.

איגרות מילווה ברבע מיליארד דולר נמכרו תוך חודש

בהמשך השבועות שעברו מאז פרוץ המלחמה נמכרו אגרות מילווה העצמאות והפיתוח ("בונדס") בקרוב לרבע מיליארד דולר. סכום המשתווה כמעט למכירות ב-1967 כולה. זהו מבצע מכירות חסר תקדים בכל הזמנים — סיפרו שר האוצר פנחס ספיר וסם רוטברג, מראשי מפעל ה"בונדס" באה"ב, במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול ב"בית אגרון" בירושלים.

המסיבה נערכה לרגל מתן האישור על-ידי הכנסת להוצאת האמיסיה החדשה בסך מיליארד דולר של מפעל הבונדס, שתופץ בקרוב, לפי הודעת שר האוצר.

סם רוטברג מסר, כי במבצע רב-ההיקף של מכירת איגרות המילווה בשנה זו מצפים לגייס עד סוף השנה הזו חצי מיליארד דולר. כן ציין, כי יותר ויותר לא-יהודים רוכשים את ה"בונדס" ומאז יום הכיפורים נמכרו כ-15 אחוזים של האיגרות למוסדות ולארגונים שרובם לא-יהודים.

צויין, כי מאז ייסודו של ה"בונדס" לפני 23 שנים נמכרו איגרות ביותר משני מיליארד דולר. כספי ה"בונדס" מיועדים לפיתוח כלכלי. עידוד פיתוח חקלאי והעשייה חדשה, עזרה בניצול אוצרות הטבע, סלילת כבישים והרחבת רשת התקשורת בישראל. (ע)

וילנר למוסקוה

המזכיר הכללי של רק"ח הח"כ מאיר וילנר, יצא אתמול בבוקר לווינה בדרכו למוסקוה. לשם הוזמן ע"י הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית.

וילנר אמר לכתב "שתים בלוד, כי בשהותו במוסקוה בשליחות מפלגתו ישוחח עם עמיתיו על המצב במזרח התיכון, במסגרת החלפת דעות בין מפלגות-אחיות, בדברו על סיכויי השלום באיזור ציטט וילנר את דבריו של ברז'נייב, צוין כי יש להאמין באמונה שלמה במה שאומרת מוסקוה שכן בלי זה היה גורלנו רע ומר ו"אני בטוח שברית"מ פועלת להבטיח את השלום באיזור ומוכנה להשתתף בערובות למדינות האיזור".

אנו טסים יום-יום

פרט ליום ששי

תל-אביב פרנקפורט

תמיד באותה שעה נוחה:

16.05

טיסות המשך נוחות באותו היום ליעדים בגרמניה, שוויצריה, צרפת, בלגיה, הולנד ואוסטריה

בקשר להזמנות ופרטים נא לפנות לסוכן י.א.ט.ה. שלך או למחלקת ההזמנות שלנו

Lufthansa

תל-אביב, רח' הירקון 75, טל.: 53020, 53030, להזמנות בלבד: 53041

כרטא

אטלס כרטא לתולדות ארץ-ישראל

מראשית ההתישבות ועד קום המדינה

יהודה ואלאר

...תמות — התישבות הטמפלרים — ה...
הישוב הישן — הצעת אוליפנט — ב...
...שה מונטיפיורי — התקופה העות...
...דירת הכנסיות הנוצריות לארץ יש...
...ישבות היהודים מחוץ לחומה — א...
...ישבות באירופה — פרעות ברוסי...
...שמיות באירופה — העליה הראשונ...
התחיה הלאומית — פעולות יק"א ופ...
הברון רוטשילד — הרצל בארץ ישראל — תכני...
...יקור הרצל — השומר — התיש...
הגבול בסיני — הפשיטות בגב...
...דוד נהגי הפרדות — הסכם סייקס-פ...
הגרוש הטורקי — גדוד העבודה — מאו...
השניה — ... תרפ"ט — ה...

דבר ספורט

היום: ישראל – ארה"ב בגומלין בבאר־שבע

סורינוב יחליף את ויסוקר בשער

יומיים לאחר נצחונה של נבחרת ישראל בכדורגל על נבחרת ארצות הברית (1:3), יפגשו היום ב־2.45 אחה"צ שוב שתי הנבחרות למשחק גומלין שייערך באיצטדיון העירוני בבאר־שבע.

מאמן הנבחרת דוד שוויצר אמר אתמול, כי הוא יורה ל־11 השחקנים, שיפתחו היום במשחק, להתייחס ברצינות רבה למפגש זה, למרות הנצחון שלשום. שוויצר אמר, כי יש לנהל משחק התקפתי חזק כבר מהפתיחה כדי להבקיע שער כבר בדקות הראשונות של המשחק, כפי שקרה במשחק הראשון.

כן ההרכב הפותח יעדר רק שחקן אחד והוא השוער ויסוקר. שיוחלף ע"י סורינוב. לדברי שוויצר בא חילוף זה כדי לתת הזדמנות לסורינוב להפגין את יכולתו. כן צפויים להכלל בהרכב במהלך המשחק אבא גינדין, משה יהיאל, ונחום תשמע.

ההרכב הפותח: סורינוב, בר־גר, רוזן, רוזנטל, בכר, פיינברוים, שום, מקמל, דמתי, פרץ, ספאארי.

שחקני הנבחרות ביקרו אתמול אחה"צ את פצועי צה"ל בבית־החולים בבאר־שבע.

אתמול לא קיימו האמריקאים אימון, אלא ניצלו את יום החופשה לסיור בירושלים. היום יבקרו האורחים את פצועי צה"ל המאושפזים בבאר־שבע.

רק הבוקר, לאחר אימון כושר, יחליט המאמן האמריקאי על ההרכב הפותח וזאת בגלל גל הפציעות בקרב שחקניו.

היום עומדים ראשי הנבחרת האמריקאית לסכם עם ראשי ההתאחדות הישראלית בקשר לביקור גומלין של הנבחרת הלאומית בארה"ב. המועד המשוער לסיור זה יהיה סמוך ליום העצמאות ה־26 של המדינה.

ג'ונס: ישראל תשתתף בגביעי אירופה בכדורסל

מזכיר פיב"א, ויליאם ג'ונס, הודיע אתמול ליו"ר איגוד הכדורסל בישראל, ע. בקדרון, כי שלוש קבוצות ישראליות יוכלו להשתתף בגביעי אירופה השונים לפי התכנית שנקבעה.

אלופת הגברים. קבוצת מכבי תל אביב, תשחק ב־29 בחודש בהולנד נגד האלופה הסקוטית, קבוצת לודיס. ואילו הגומלין ייערך ב־6 בדצמבר בהיכל הספורט ביד־אליהו. שני המשחקים ייערכו בשלב שמינית הגמר בגביע אירופה לקבוצות אלופות.

אלופת הנשים. קבוצת מכבי תל אביב, תארח ב־29 בחודש את אלופת צרפת, קבוצת קלרמון פאראן, במסגרת גביע אירופה לקבוצות־אלופות, ואילו משחק הגומלין ייערך ב־6 בדצמבר בצרפת.

קבוצת הנשים של הפועל תל־אביב תשחק במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע נגד קבוצת הסביכה בוקרשט. כאשר המשחק הראשון ייערך בתל אביב ב־28 בחודש ומשחק הגומלין יתקיים ב־5 בדצמבר בבוקרשט.

קבוצות בית"ר ירושלים, הכח רמת־גן והפועל ירושלים, שלא שיחקו נגד יריבותיהן במועדים שנקבעו מראש בגלל המלחמה, לא ישותפו השנה במשחקי גביע אירופה.

האתלטים הגיעו אתמול למנילה

המשלחת הישראלית בת תשעה איש לאליפות אסיה הראשונה באתלטיקה קלה הגיעה אמש למנילה מהונג־קונג. האליפות תיפתח ביום א' בהשתתפות אתלטים מ־20 מדינות.

ספורט בעולם

● משחקי השבת בליגה האנגלית יוקדמו ב־45 דקות, וזאת לאחר הוראה ממשלתית לחסוך בחשמל בעקבות הצמצום באספקת הנפט. המשחקים יחלו בשעה 4.15 לפי שעון ישראל. כמו כן משחקי אמצע השבוע לא יתקיימו בערב עד להודעה חדשה וייערכו בשעות אחה"צ.

● נבחרת הכדורגל של דנמרק עד גיל 23 כפתה בפורטסמות תיקו 1:1 על נבחרת דומה באנגליה.

● במשחק חוזר בסיבוב השלישי בגביע האנגלי ניצחה ולבס את טראנמר, בת הליגה השלישית 1:2.

● שיאני העולם בשחייה האמריקאי ריק דמונט והמזרח־גרמניה קורנליה אנדר נבחרו כשחייני השנה ע"י "סווימינג וורלד מאגאזין".

● הטניסאי האמריקאי תום גורמן זכה באליפות המקצוענית בשטוקהולם. בנצחו בגמר את הצעיר השוודי בן ה־17 ביורן בורג. 3:6, 6:4, 5:7.

● בסיבוב השני של טורניר הטניס בנוטינגהם גבר הצרפתי פרואדי על היוגוסלאבי ניקי פיליץ' 4:6, 5:7.

● האלוף האירופי באיגרוף במשקל כבד הבריטי, ג'ו בוגנר בן ה־23, נתקבל בשריקות בוז כשירד מן הזירה באולם "וומבלי" לאחר נצחונו הדחוק על האמריקאי מק פוסטר.

● בגביע אירופה בכדורסל ניצחה הקבוצה המזרח גרמנית ס.ק. רוסטוק את הקבוצה הסובייטית צ.ס.ק.א. מוסקווה 16:18 (7:9). במשחק נוסף ניצחה הקבוצה השוויצית סנט אוסמר את הקבוצה ההולנדית אופסל 12:14.

● שתי המתעמלות הישראליות, בתיה מינסקובסקה ודבורה בלוק, יחלו היום באליפות העולם בהתעמלות אמנותית המתקיימת בהולנד.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ה. ע. 540/73

בענין: עזבון המנוחה מרים לב ז"ל שנפטרה ביום כ"א באלול תשל"ג (18.9.73) בירושלים.

המבקש: חנוך לב ע"י ב"כ עוה"ד י. קלק ו/או י. בוניש ו/או א. הקר מרחוב הלל 22 ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה לעזבון המנוחה מרים לב ולמינויו של חנוך לב כמנהל עזבון המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות למתן הצו הנ"ל. שאם לא כן יתן בית המשפט צו לפי בקשה.

יהודה וייס

שופט ביהמ"ש המחוזי בירושלים

תוניסיה תזמין את ישראל לקונגרס ההתעמלות

הקונגרס הבין־לאומי בהתעמלות ייערך בשנה הבאה בטוניסיה. זאת לאחר שנציגה הודיע, כי ישראל תוזמן לקונגרס.

נוכח הודעה זו הצביע הנציג הישראלי, אריה ויגנר, בעד עריכת הקונגרס בטוניסיה.

● הקונגרס הבין־לאומי להתעמלות החליט אתמול ברוב של 25 לעומת 9 לחייב את בולגריה להזמין את נבחרות המתעמלים של ישראל ודרום אפריקה לאליפות העולם שתיערך באוקטובר 1974.

ישראל מועמדת לארח ב־1977 אליפות השייט

ישראל מועמדת יחידה לארח ב־1977 את אליפות העולם בשייט בדגם "ההולנדי המעופף" ומתחרה עם צרפת על אירוח אליפות העולם לנוער בשנה זו — מסר הגינא גולדברג, יו"ר רשות השייט, שהשתתף בקונגרס שנערך בלונדון.

גולדברג ציין שהמשתתפים בקונגרס הביעו בשיחות בעל־פה הזדהות עם מדינת ישראל והביעו התפעלות מכך שנציג ישראלי נטל חלק בקונגרס תוך מצב מלחמה במדינה.

הקונגרס נזף ביוגוסלביה על שלא הזמינה את ישראל לאליפות אירופה בדגם "420" שנערכה באוגוסט. כמו כן הובטח לנציג הישראלי כי הוא יצורף לועדת הנוער של ההתאחדות הבין־לאומית בקדנציה הבאה שלה.

הודו לא תארח אליפות אסיה בהתעמלות

הודו לא תארח את אליפות אסיה בהתעמלות לנוער, שנועדה להתקיים בתחילת חודש דצמבר — על כך החליט אתמול הקונגרס הבין לאומי הנערך בהולנד.

ההחלטה נתקבלה בשום שהודו הודיעה, כי לא תזמין את ישראל ופדרציה לאליפות.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא "תכנית מס' 241/1 — ביטול שביל להולכי רגל, קרית־ביאליק" — המהווה שינוי לתכנית מס' ק/123 — קרית ביאליק — ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 11531 חלקות 43, 45; חלקי חלקות 41, 133.

עיקרי הוראות התכנית הם: ביטול שביל להולכי רגל חלק מחלקה 133 בגוש 11531.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון חל כולו בתחום התכנית או בכל אחד, רשאי, תוך חדשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

נפתלי אלוני

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

נציגי מועצת־התלמידים של בית־הספר "אורט" נתניה נפגשו בירושלים עם שגריר הולנד בישראל ומסרו לו מכתב־הוקרה להוד מלכותה, מלכת הולנד, לממשלתה ולעם ההולנדי, על עמידתם האמיצה לימין מדינת־ישראל בימים אלה; כן מסרו התלמידים לשגריר שי — חנוכיה. (צילום: ק׳ וייס)

רוב מלטשות היהלומים סגורות מחוסר עובדים

יצוא היהלומים החודש יקטן ב־30 אחוז

מאת דוד ליפקין, סופר הכלכלי של "דבר"

רוב מלטשות היהלומים בתל אביב סגורות ורק בנתניה פועלות חלק מהן עם כ־70 אחוז מכוח האדם הרגיל. בשל כך ירדה התפוקה בתעשיית היהלומים לכ־35 אחוז מהתפוקה הרגילה בימי רגיעה — מסר אתמול מנכ"ל התאחדות תעשיית היהלומים, חיים דניאלי, בעקבות סקר שנערך במלטשות.

גיוס המילואים פגע קשה בתעשיית היהלומים. כיוון שרובו של כוח־האדם במלטשות מורכב מצעירים נסגר חלק ניכר מהמלטשות. גם בתל־אביב חלק לא מבוטל של בעלי המלטשות הם בגיל גיוס, כך שגם הם לא יכלו להפעיל את המלטשות. שונה במקצת הוא המצב בנתניה שבמלטשותיה יש עובדים ותיקים בגיל מבוגר. במצב זה הצטמצמה התפוקה בשיעור ניכר. אם כי דניאלי מניח שהתפוקה תהיה גדולה יותר, הואיל ויש יהלומים בכמויות לא קטנות בשלבי־ביניים של יצור. עתה נעשים מאמצים לסיים ליטוש יהלומים אלה.

בחודש אוקטובר בוצע יצוא של 36.6 מיליון דולר על אף המלחמה. בחודש זה היו כמעט כל המלטשות סגורות והיצוא בוצע מהמלאי הגדול של יהלומים מלוטשים הנמצא בארץ. גם החודש יבוצע חלק מהיצוא מהמלאי. לפי הערכת דניאלי, יגיע החודש היצוא לכ־40—45 מיליון דולר, כ־70 אחוז מהיצוא בחודשי רגיעה. בחודש זה ייגמר מלאי היהלומים המלוטשים ולא ברור מה יהיה המצב בדצמבר.

התאחדות תעשיית היהלומים ביקשה התערבותו של משרד המסחר והתעשיה כדי לשחרר עובדי־מפתח חיוניים משירותם הצבאי ולחדש את הייצור בחלק מהמלטשות המשותקות. צעד זה הוא הכרחי כדי לא לאבד את מעמדנו בשוק היהלומים הבין־לאומי ואת אפשרויות היצוא. דניאלי הגיש למנכ"ל משה"ת, גדעון להב, רשימה של העובדים. מלבד זאת הוגשה לקציני העיר רשימה של 100 עובדים בעמדות מפתח מסוג ב' בבקשה לשחררם משירות. עתה מצפים לתוצאות הטיפול.

ירכשו 45% מההקצבה החודשית

היהלומנים ממשיכים בכל ימי המלחמה בקשרים עם הלקוחות בחו"ל. אבל עד הפסקת האש נמנעו הקניינים לבוא לארץ, כפי שנהגו עד כה בביצוע עסקות. ומשרד הסוחרים והמתווכים בבורסות ביהלומים. ביומיים האחרונים החלו להגיע קניינים, אך העסקים מצומצמים. אמנם חלק מהקניינים העדיפו בימי המלחמה לבצע קניות בבלגיה, אבל היהלומנים בטוחים שלקוחותיהם ישמרו אימונם לישראל ויחזרו לרכז קניותיהם בה.

בשל שיתוק העבודה במלטשות הגיעה התאחדות תעשיית היהלומים להסכם עם סינדיקט היהלומים הלונדוני שלא יספק באוקטובר את הקצבת חודש זה של יהלומים גלמיים בהיקף 20 מיליון דולר. הקצבה זו תסופק רק בחלקה בחודש נובמבר. היהלומנים הישראלים ירכשו יהלומים גלמיים בכ־8 מיליון דולר, כ־45 אחוז מההקצבה החודשית שהיתה מיועדת לאוקטובר; ואילו הקצבת נובמבר בוטלה. הסינדיקט נענה לפניה הישראלית לבטל את ההקצבה נוכח המלאי הגדול של חומר גלם שהיה בארץ עם פרוץ המלחמה המספיק להיקף הייצור הנוכחי בשיעור 35 אחוז.

היצוא הבריטי נפגע

אתמול נודע, שאי ביצוע רכישת יהלומים על־ידי היהלומנים הישראליים בחודש אוקטובר היה אחד הגורמים שהביאו לגידול שיא בגרעון המאזן המסחרי של בריטניה. שר־האוצר הבריטי מסר בראיון בבי.בי.סי. כי בריטניה הפסידה יצוא ניכר בשל המלחמה במזרח התיכון. הוא ציין, בין היתר, צמצום יצוא היהלומים הגלמיים לישראל ואי ביצוע יצוא המיועד למדינות המזרח התיכון בסך כ־25 מיליון לי"ש.

צפויה ירידה בהיקף 20 אחוז בפעילות סו"ב

עובדי "סולל בונה" והנהלה יעשו מאמצים משותפים לצמצם ככל האפשר את נזקי המלחמה ולהשאירם בגבולות החזויים של 25—30 מיליון ל"י — החלטה זו נתקבלה בכינוס של חברי פורום המנהלים של הקונצרן וועדי העובדים הארציים, שנערך שלשום בתל אביב.

מנכ"ל "סולל בונה" צ. לבטר אמר, כי הגיוס הקיף כ־52 אחוז מעובדי הייצור ורק 28 אחוז מעובדי השירותים. לפיכך, ההוצאות הקבועות נשארו בעינן ואילו הייצור, שהוא מקור הרווח, ירד למינימום. צוואר הבקבוק העיקרי היתה התובלה: במקום 350—400 משאיות אשר שירתו את "סולל בונה" יום יום לפני המלחמה, מצויים כיום בידי הקונצרן 15 כלי־רכב בלבד. הבראתו של הקונצרן כרוכה בראש ובראשונה בהחזרת הרכב המגויס של החברה. אשר 112 כלים ממנו עדיין מגויסים.

בעקבות הירידה הצפויה בהיקף הפעילות של הקונצרן ב־14 החודשים הקרובים — ואשר שיעורה נאמד ב־20 אחוז — יצטרך "סולל בונה" לצמצם את השירותים ולהעביר את נקודת האיזון שלו על 20 אחוז פחות מהמתוכנן. עם זאת יצטרכו העובדים להסכים לניידות, הן בתפקיד והן במקום העבודה, ולהעלות את התפוקה ב־10 אחוזים לפחות. הוא עמד על כך, כי מקבלי השכר הקבלני לא יסתפקו בגמר נורמה אחת, אלא יעבדו 8 שעות מלאות.

מנכ"ל חטיבת הבנין י. לקס אמר, כי ענף הבנין שלאחר מלחמת יום הכיפורים לא יהיה דומה לזה שלפניה. הרכב העבודות, כוח־האדם, שיטות העבודה, מדיניות ההשקעות והתמחיר — כל אלה יעברו תמורה. כן הוא צופה הגברת ההתחרות בבנייה למכירה ובעבודה קבלנית. לקס הטעים, כי העברת כוח אדם מניהול עבודה לקבוצות קבלניות חייבת להיעשות בהקדם, כדי לצמצם את הנזקים נוכח העובדה שיש סניפים אשר בהם מצויים כל מנהלי העבודה ורק 50 אחוז מכוחות הביצוע. הוא הבע עזרה הדדית בין הפועלים המגויסים.

מזכיר ארגון הפועלים הקבועים י. ליבאי, ציין, כי כבר נוצרים...

שלושה משרדי ממשלה מטפלים בשחרור מהצבא של כוח־אדם חיוני למשק

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

פיצול מיותר נוצר בטיפול בשחרור ממילואים של כוח־אדם חיוני לענפי המשק השונים, שלושה משרדי ממשלה כבר מטפלים בנושא, אך עדיין לא הושגו התוצאות המקוות.

כבר בימים האחרונים של הלחימה החלו המשרדים הכלכליים בטיפול בשחרור כוח אדם חיוני לתעשייה ולענפי משק אחרים. לאחר שהמשרדים הללו נתקלו בקשיים במהלך הדיונים עם נציגי צה"ל, נתבקש שר האוצר פ. ספיר לקבל על עצמו את הטיפול בבעיית כוח־האדם. הוא קיבל מהתאחדות התעשיינים רשימה של 1000 אנשי מפתח, הדרושים לתעשייה, אך התעשיינים קובלים שטרם שוחררו העובדים הכלולים ברשימה.

מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ג. להב קיבל על עצמו את הטיפול בשחרור עובדים חיוניים הדרושים לתעשיית היהלומים, כדי לחדש את העבודה בחלק מהמלטשות. גם ארגונים כלכליים אחרים ביקשו את סיועו של להב בפתרון בעיית כוח־אדם.

בעוד הטיפול בשחרור כוח־האדם החיוני למשק נמשך בשני משרדים כלכליים אלה, התברר אתמול כי גם שר העבודה י. אלמוגי החל לעסוק בנושא זה. לא ברור על פי אילו רשימות של עובדים חיוניים נעשה הטיפול במשרד העבודה, כיוון שהרשימות הוגשו עד כה למשרדי האוצר והמסחר והתעשייה.

ביקוש לצמודי־מדד

היצעים בכמויות גדולות גרמו אתמול שוב לנסיגה חדה למדי ברמת שערי המניות. רק במקרים מעטים עלה ההיצע ההתחלתי על 10 אלף ל"י ע.נ. ברוב המקרים הספיקו 2, 3 או 5 אלפי ל"י ע.נ. להוריד שעריהן של רוב המניות הפעילות. המסחר היה אתמול מצומצם ונערך בתנודות ברמה אחת. המחזור בשוק המניות — 699 אלף ל"י.

שוק צמודי מדד היה שקט אף כי בשלבים המאוחרים גבר שוב הביקוש לשורה של סדרות, וזאת בעקבות ידיעה באחד העתונים, לפיה גם מדד אוקטובר יעלה ב־3.5 נק', לעומת עליה של כ־0.5 אחוזים שהיתה צפויה. אם לידיעה זו יש בסיס והמדד אכן יעלה בשיעור של כ־3.5 אחוז, צפויה התעוררות מחודשת בשוק הצמודים, מחר ומחרתיים. מדד אוקטובר יפורסם, כידוע, מחר בשעות הצהרים.

בשוק הבנקאות היצעים גדולים יותר ואפשר למנות בהן לאומי והפועלים, ופסגות 10 נ', דלק ופ', אך גם באלה היו ההיצעים בגבולות 15—20 אלף ל"י ע.נ. בלבד. לגמ"ד הופיע היצע של 217 אלף דולר. מחירו ירד ב־6 אג' ל־4.26 ל"י תוך מחזור של 53 אלף דולר.

לאחר ירידה כללית בשלשום בשערי ניירות המט"ח, בעיקר של מכירות בגד נציב בליל בעיקר, הופיעו אתמול קונים לתעודות הרזה בעיקר. שערי כל הסדרות עלו ב־0.5 נק' עד נקודה. בתנופי דם היתה המגמה בלתי אחידה. פרס לבנף 6.5 בתוכף ציבור עליות מקופת בשיעורים של 0.8 נק'. המחזור בשוק אגרות החוב הגיע ל־3.11 מיליון ל"י.

נגיד בנק ישראל סירב להקציב אשראי לסוחרים

מאת סופר "דבר"

נגיד בנק ישראל מ. זנבר, דחה את בקשותיהם של ארגוני המסחר להקציב להם אשראי לזמן קצר בהיקף של מיליוני ל"י.

הנגיד הבהיר לסוחרים, שהוא נתן אשראי מיוחד רק בזמן שבו היו הבנקים בגרעונות. עם שיפור מצב הנזילות של הבנקים, אין מקום להסדרי אשראי מיוחדים. הוא הוסיף, שגם האשראי המיוחד לא ניתן בשעתו ברבית מועדפת.

עם זאת הודיע הנגיד, כי אין לו התנגדות שבמסגרת קרן ההלוואות לסחר, הפועלת זה שנים, תועלה התקרה להלוואה בודדת מ־6,000 ל־7,500 ל"י.

היקף יבוא הנפט בשנת 1972 — 97.5 מיליון דולר

מאת סופר "דבר" לענייני פיתוח

ישראל יבאה בשנת 1972 נפט ומוצרי נפט בשווי 97.5 מיליון דולר לעומת 89.8 מיליון דולר בשנת 1971 ו־70.1 מיליון דולר בשנת 1970. סכומים אלה כוללים גם את יבוא הנפט מסיני.

השנה תגיע צריכת הדלק במדינה ליותר מ־7 מיליון טונות נפט גלמי ובשנת 1974 היא תעלה ליותר מ־8 מיליון טונות.

שדות הנפט בסיני, מהם אנו מפיקים כ־5.5 מיליון טונות נפט גלמי בשנה, מספקים 60 אחוז מצריכת המדינה בדלק.

משרדי־תובלה יופעלו מחדש בפיקוח מל"ה ומשרד מסו"ת

מאת דויד משיוב, סופר "דבר"

50 משרדי תובלה שונים ברחבי המדינה יופעלו כיום או מחר. במשרדים אלה יפעילו את מאות כלי־הרכב המגויסים למשק לשעת חירום (מל"ה) בצורה מסחרית ויבצעו את כל המשימות שיוטלו עליהם על ידי מל"ה. המשרדים יופעלו בפיקוח מל"ה ומשרדי התחבורה, המסחר והתעשיה.

משרדי התובלה לא ישרתו את לקוחותיהם הקבועים, אלא את צרכי המשק לשעת חירום. סולם העדיפויות ייקבע על ידי מל"ה.

לא מכבר דרשו המובילים לאפשר להם להפעיל את הרכב המגויס במל"ה בצורה מקצועית יעילה, דבר שיאפשר ניצול טוב יותר של הרכב. כושר ההובלה המצוי כיום ברשות מל"ה הוא 15 אלף טון ליממה. המובילים מעריכים, כי על ידי הפעלת רכב זה על בסיס מסחרי ובצורה יעילה אפשר להגדיל תפוקת המשאיות כדי 50 עד 80 אחוז.

המובילים מקוים, כי ההיענות לתביעתם להפעיל 50 משרדי תובלה היא שלב ראשון, וכי עם שחרור משאיות מגיוס הצבא ניתן יהיה להפעיל את שאר משרדי התובלה בפיקוח מל"ה ולהקל על ידי כך על מצוקת התובלה בעורף האזרחי.

יוזמים סיוע בהתנדבות לסטודנטים פצועים

מ"מ מזכ"ל ההסתדרות, י. משל קיבל השבוע לשיחה נציגי ועד הירום ארצי של סטודנטים למען סטודנטים מגוייסים ופצועים מטעם ארגון הסטודנטים חברי ההסתדרות.

חברי הועד, בראשות המזכיר הארצי של ארגון הסטודנטים חברי ההסתדרות, יוסף סוקס, שטחו בפני מ"מ מזכ"ל ההסתדרות את יוזמתם להקמת תנועת סטודנטים בהתנדבות, שתסייע לסטודנטים פצועים ומגוייסים בכל המוסדות היהודיים לסטודנטים, כמו קשר עם המוסדות האקדמאים, מידע על מועדי בחינות, אספקת חומרי־עזר, קשר עם המשפחה ועוד.

מ"מ מזכ"ל ההסתדרות בירך על היוזמה ואמר, כי בימים אלה נודעת חשיבות גדולה לפעולת התנדבות מכל סוג שהוא. הוא ציין, כי הסטודנטים עצמם ייטיבו לסייע לרעיהם בכל נושאי הלימודים מכל גוף אחר. הוא הציע להפגיש את נציגי ועד הסטודנטים עם הועדה להתנדבות שהוקמה בועד הפועל, והבטיח את עזרת ההסתדרות לפעולת הסטודנטים.

חבר הועדה המרכזת י. קשר עמד על חשיבותה של כל פעולת התנדבות מסוג זה בתחום שמטבע הדברים דרוש בו טיפול אישי ולא ממוסד. יחד עם זאת הדגיש, כי הועד חייב לפעול בתיאום עם המוסדות המטפלים בחיילים ובפצועים, לרבות משרד הבטחון.

ח"כ ש. לוין: לעולם לא לשכון בדד

בדבריו על הדיון בכנסת על הודעת ראש הממשלה בשמו דבר של ח"כ שלום לוין (המערך), ח. לוין ברך את הממשלה על הפסקת האש, גם משום שמקוה קץ לקטל בחורינו וגם מפני שהיא מנעה את בידודנו המדיני. השאלה העומדת בפנינו היא איך להבטיח את שלום המדינה. לח"כ בגין יש תשובה, שראש הממשלה תתפטר. הוא מציע למעשה — אמר ש. לוין — לעקור מתשתית בעינה את מי שמסמל בעיני העם הנעלה את סלע ישראל. אך הוא איננו מוכיח כלל, כי התפטרות זאת תבטיח את שלום המדינה. אם יש לקח מימים נוראים שעברו עלינו אין הוא רק ביצור הכוח הצבאי אלא גם דבקות בכלל מדיני: שלום, לא לשכון בדד.

מועצת הפועלות חילקה חבילות שי לחיילות נח"ל

חבילות שי לחיילות ותשורות, תקליטים, ספרים, קפה ומתוקים חילקה משלחת של מועצת הפועלות בסיור שערכה אתמול בהיאחזויות הנח"ל במצפה־שלם ונערן שבבקעה.

במשלחת השתתפו המזכירה הכללית של מועצת הפועלות בבה אידלסון, חברת מזכירות מועצת הפועלות רות ירדן המטפלת בהתיישבות ובהיאחזויות הנח"ל וחברות מטניפי ארגון אמהות עובדות בראשון לציון, נס־ציונה ובית־דגן. את המשלחת ליוו מרכזת הועד למען החייל בפיקוד המרכז רחל סונס והעוזרת קצינת הח"ן של הנח"ל.

הסיור נערך במסגרת מבצע חלוקת 1500 חבילות שי (ובהן מוצרים לשימוש אישי) לחיילות צה"ל ובנות נח"ל.

בסיורן שמעו החברות הסברים מפי מפקדי ההיאחזויות במצפה שלם ונערן, שוחחו עם הבנות — אשר הודו בלבביות על השי — וביקרו במגורי הבנות, במכשיטיה במצפה שלם ובבית הילדים לדרי ילדים בנערן.

בסיפוק רב ראו חברות המשלחת את תוצאות הקורסים למלאכת־יד, לגני, לבישול ועוד — שמקיימת מועצת הפועלות עבור חיילות הנח"ל, כחלק מהקשרים האמיצים של מועצת הפועלות עם הנח"ל והיאחזויותיו.

גבתי: יש צורך גם בהיערכות חדשה בתחומי המשק והחברה

מאת סופר "דבר" לענייני החקלאות

שר החקלאות חיים גבתי אמר אתמול כי אם תתייצב הפסקת האש ויפתחו ההליכים המדינים לקראת שלום, יהיה צורך גם בהערכות חדשה ובשינויים יסודיים במשק ובחברה.

בדברו בכנס מחוזי של חברי איחוד הקבוצות והקיבוצים אמר גבתי, כי גם במקרה הטוב ביותר יישאר עוד חלק ניכר מכוח־האדם במשק מרותק לצרכים בטחוניים. ומה שהיה טוב לא יהיה. לצרכים הבטחוניים תהיה גם השפעה גדולה על דרך התפתחותה ופעילותה של התעשיה והענפים אשר "פרחו" בתקופת הגיאות, הדולת לעליה ברמת החיים. יצטרכו להצטמצם ולהיערך להשתלבות במערכי־הייצור החיוניים.

מלבד המערכה המדינית הצפויה, ראה שר החקלאות את תפקידי המדינה והעם במישורים אלה:

● התאמת המשק לצרכים החדשים, ושינוי ערכין יסודי בחברה.

● קליטת העליה ושילובה במשק.

● מעשים גדולים בתחום ההתיישבות, ובראש וראשונה לחיזוקה של רמת הגולן.

בקשר להתיישבות אמר, כי הכוונה היא להכפיל תוך שנתיים את האוכלוסיה בישובים הקיימים ברמת הגולן על־ידי בנייה גדולה של שיכונים; הקמת מספר ישובים נוספים שתוכננו עוד לפני המלחמה; ראיה הגבעת תכנית התיישבות בלתי קונבנציונלית ברמה כדי לסתום את החלל בין רמת מגשימים לעין־זיון. המדובר הוא בהקמת מרכז איזורי גדול שיתן ליישובים החקלאים לא רק שירותים, אלא ייהפך ליישוב עירוני בפני עצמו, בעל מפעלי קיט ותיירות וענפי פרנסה אחרים.

שר החקלאות אמר, כי התנועה הקיבוצית שילמה במלחמה זו מחיר דמים גבוה מאד ביחס למשקלה באוכלוסיה. אבידותיה מגיעות ל־15 אחוז שעה שהיא פחות מ־4 אחוזים באוכלוסיה. גבתי אמר, כי למבחנים של ערב המלחמה הרבה לא בבעם האחרונה הבליית של התפיקות בפרבים. הפליה על דרך ההתעצרות קלה, וחי הכתובה הגדולה הפצר החברתי. בתחום זה של שינוי ערכין יסודי בחיי החברה שמור, לדברי גבתי, תפקיד חשוב ומרכזי לתנועה הקיבוצית. הוא פנה בקריאה אל כל התנועות הקיבוציות לגלות יתר פעילות ויזמה ממשית בתהליך השינויים ההכרחיים בחברה הישראלית.

בחלקה הראשון של ההרצאה סקר גבתי את המצב המדיני לאחר חתימת הסכם הפסקת־האש, וציין, בין השאר, נקודות אלו:

● אנו עומדים עתה לפני מערכה מדינית קשה ביותר, במצב של בדידות פוליטית שלא היתה כמוה;

● אין עוד יום בטחון שלא נעמוד בפני חידוש הלחימה. המצרים מתגברים כוחותיהם וגם צה"ל ערוך לכך. נקוה שלא נגיע לכך, מפני שהדבר עלול לגרור סיבובים נוספים.

● "מלחמת הגרילה" בתיכונת מזבגת בחובה סכנות הגוררת רים לסים לה קץ ביה. יש להביע מאורעות הבחירות הגביר את הכנת הקשה הכורד בציבור.

● בעקבות לקחי המלחמה נצטרך לבחון בהים בינים שונים של הצבא ובביצחב. גם המושג "גבולות בטוחים" וכחו הגבלת החיוני העשור להבטיח את בטחונה.

● העם בישראל רוצה שלום. למען השלום הוא יהיה מוכן להקריב קרבנות מכריב, לא כעם, ולוותר על החזקת חלק ניכר מהשטחים; אך העם הזה לא יהיה מוכן לצעדים העלולים לסכן את בטחונה ואת קיומה ואת עתידה של המדינה.

קבוצה האיחוד בשטחי הכבוש

מזכיר איחוד הקיבוצים והקבוצות, מסר בתחילת הכנס, כי ב־20 בה. ה. יועבד בכס איחודת קסוה בכביבה על ידי גרעין "האיחוד"

קופ"ח מגישה שירותים רפואיים לדרוזים בבשן

מאת יואל דר, סופר "דבר"

קופת חולים של ההסתדרות החלה בהגשת שירותים רפואיים לבני האוכלוסיה הדרוזית בכפרי הבשן שנכבשו בידי כוחותינו.

חבר מרכז קופת חולים והאחראי על שירותי הרפואה לבני המיעוטים שלום גראייק מסר לי, כי רופא ואחות מבקרים בשלושת הכפרים הדרוזים ומגישים עזרה רפואית לאוכלוסיה, חינם אין כסף. קופת חולים בודקת עתה אפשרות לפתיחת מרפאה באחד הריכוזים הדרוזיים החדשים.

בינתיים החלו שלטונות הממשל הצבאי, בסיוע משרד הפנים, בעריכת מיפקד של האוכלוסיה שנותרה בשטחים הכבושים בידי צה"ל. המיפקד ייעשה בשני שלבים — האחד כדי לדעת כמה תושבים נותרו והשני — לבירור סוג השירותים שחסרים להם. מעריכים כי באזור נותרו 4000 תושבים בכפרים חדר (הגדול ביניהם), חרפה וחלס.

המצטרב ביקר בכפר חדר מנהל המחלקה הדרוזית במשרד הדתות נסים דנה ונפגש עם המוכתרים ועם כהני־הדת. הוא בא כדי לעמוד מקרוב על שירותי הדת בכפרים.

סגן שר התקשורת השייך ג'אבר מועדי פנה למושל הצבאי בבקשה להתיר לו ולמשלחת של דרוזים לבקר בכפרים הדרוזים החדשים. הוא אמר לי שבכוונתו להעניק עזרה חומרית ומוסרית לאוכלוסיה הדרוזית.

השייך מועדי אמר, כי הוא תמה על כך שצה"ל מאפשר לראש עיריית חברון השייך מוחמד עלי ג'עברי לבקר אצל שבויים ואילו דרוזים ישראלים אינם מורשים לבקר אצל אחיהם בבשן.

ממקור מוסמך נמסר לי, כי העיכוב במתן הרשיון לשייך מועדי לבקר בכפרים הדרוזיים בבשן נובע מן המצב הבטחוני השורר באיזור.

האיטליזים ישווקו בשר הודו

מאת סופרנו הכלכלי של "דבר"

האטליזים ברחבי הארץ יתחילו לשווק בימים הקרובים בשר־הודו, לפי הסכם שהושג בין איגוד הקצבים הארצי לבין "תנובה". מנכ"ל האיגוד יעקב ישראלי, מסר אתמול, שהסדר זה הושג על־פי פניית "תנובה" המתלבטת בבעית העודפים של בשר הודו.

ישראלי ציין, שמאז התייקרות הבשר הקפוא חלה ירידה ניכרת במכירות של האטליזים. הוא מעריך, שהירידה במכירות מסתכמת בכ־50 אחוז. ירידה זו הניעה את האטליזים להסכים לשווק בשר הודו.

"היטל דלק" יוטל מהיום על הובלות ימיות לאירופה

מאת סופר "דבר" בחיפה

"היטל דלק" בשיעור 5 אחוזים יוטל מהיום על הובלות ימיות מישראל לאירופה. שיעור ההיטל נקבע לפי הצעת המכון הישראלי לחקר הספנות ובהסכמת "צים" ובעלי המטענים.

חברת "צים" מקוה להשיג הסכמת החברות האחרות שבקונפרנסים האירופאיים לשיעור זה של ייקור ההובלה הימית, הנדרש בעקבות ייקור הדלק בעולם.

טרם נפלה ההכרעה באשר לקווים לאמריקה, משום שהחברות האמריקאיות אינן מוכנות, לפי שעה, להסתפק בהעלאת תעריפי ההובלה ב־5 אחוזים בלבד. הן תובעות העלאה גדולה יותר והצדדים יחזרו לענין בימים הקרובים.

נשקלת אפשרות להעלות שכר נהגי המשאיות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

האפשרות של העלאת שכר נהגי המשאיות הכבדות כדי להתגבר על המחסור בנהגים, נתעוררה בדיוני מרכז החבר לתובלה בועה"פ, שלמה פרי. הוא העלה את ההצעה לפני יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי אוריאל אברהמוביץ, לאחר שהתברר שהמחסור בנהגי משאיות כבדות יחריף בשבועות הקרובים.

בלי לפגוע במדיניות השכר הציע פרי שהשכר היומי של נהגי המשאיות יעלה ב־12 ל"י ליום, כלומר, ל־50—55 ל"י.

אדם שנאשם בשוד פריצה ונעצר בשבוע זה עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, שוחרר אתמול בערבות כיוון שנקרא לשירות־מילואים פעיל.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות תל־אביב

צהלה־שורה. בית נאמאות קולומבוס, רחוב פילדלפיה 3. בשעה 4 אחה"צ. סרט לילדים. ● רמת־אביב. בית ההסתדרות, רדינג 38, במסגרת ההרשמה לקורסים לאנגלית, מתחילים ומתקדמים ולקורס חדש לקוסמטיקה. ההרשמה אצל הרכזת בימים א', ג', ה' בין השעות 6—7 בערב.

עליה ההיזכרות על קברו של יקירנו סיני בנאול רוה ז"ל

במלאת 13 שנה לנפילתו, תתקיים היום בשעה 3.30 אחה"צ בחלקה הצבאית בקרית שאול. נפגשים במקום.

אזכרה על קברה של רחל שויר ז"ל

תתקיים היום בבית העלמין קרית שאול, בשעה 2.30 אחה"צ. העליה על קבר ח. גושליג תהיה היום (יום ה') ולא כפי שפורסם אתמול בטעות. ההתאספות ב־15.30 ליד שער בית־הקברות בנחלת יצחק.

חיפה

עיריית חיפה "משען" מועדון הפנסיונרים קרית־חיים

הערב ב־6.30 אבא ליסי ירצה על "בעיות היסוד במדיניות העולמית במזרח הקרוב". הציבור מוזמן.

שר הפיתוח והחקלאות חיים גבתי
מנכ"ל משרד הפיתוח
וחבר עובדי המשרד

אבלים

על פטירתו ללא עת של

יעקב בן־יהודה ז"ל

מנכ"ל חברת "כימיקלים לישראל"

ומשתתפים בצער המשפחה

מועצת המנהלים,
ההנהלה,
וציבור העובדים
של כימיקלים ופוספטים בע"מ

אבלים על מותו ללא עת של

יעקב בן־יהודה ז"ל

מנכ"ל כימיקלים לישראל בע"מ

ויו"ר מועצת המנהלים של החברה

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

יצחק יובל ז"ל

(שטרימר)

תיערך ביום ראשון, כ"ג חשון תשל"ד (18.11.73)
אזכרה וגילוי מצבה.
מתאספים בשעה 4 אחה"צ בבית־העלמין בהרצליה.

המתאבלים:
אשתו: שרה
יונה וחזי אלון
ד"ר חנוך ורעיה יובל
נורית ונסים אברבייה
והמשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו
של חברנו הותיק הפנסיונר

ישראל זוהר ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל
חיפה והצפון
ועד הפנסיונרים

בעיותיו של סאדאת

שוחרר הקיטור מסיר־הלחץ המזרח־תיכוני אך בעיות־היסוד לא נפתרו

מיוחד ל„דבר", מאת ג'וזף קראפט קאהיר

„מי כאן הספינקס האמיתי?" — — — כך הירהר הד"ר קיסינג'ר בקול רם, עת שניצב לפני המצלמות על רקע ה„ספינקס" ה־מצרי הקדום בעת ביקורו בקאהיר בשבוע שעבר. האימרה השנונה האופיינית של קיסינג'ר אכן מאפיינת, ומסמלת את סוג המסיבה בה עסק שר החוץ האמריקאי בדו־שיח עם הנשיא סאדאת.

שכן עיקר הישגו של קיסינג'ר בביקורו במצרים היתה דחיית ה־דיונים העניינים על העבר המז־רח־תיכוני עד לוועידת שלום ב־השתתפות ישראל ומצרים. קיסינ־ג'ר השיג מטרה זו, כאשר עלה בידו לחסוך מסאדאת את העימות הצבאי ולהביא לידיו את „הרכב" בו יוכל עתה הנשיא סאדאת לנוע ולסבב על בעלי־בריתו הערבים והסובייטים בדרכו אל ועידת הש־לום, כש„הרכב", או המכשיר ש־קיסינג'ר העמיד לרשות סאדאת, היתה העלאת הקשרים הדיפלומא־טיים בין ארה"ב למצרים למישור דיפלומאטי מלא, דהיינו לדרג ה־שגרירים.

בעייתו המיידית של סאדאת, זו שהטרידה אותו בימי ביקורו של קיסינג'ר בקאהיר, היתה מצוקתה של הארמיה המצרית השלישית, כאשר שתי אוגדות מצריות, המו־נות ביחד כעשרים אלף חייל, מכו־תרות למעשה בידי כוחות ישראל.

בתחילה מנע סאדאת עמדות כנ־רי זה בלבד ובותר רק לאחר ש־הכוחות הישראליים ביצעו בצדים הוך הפרת הפסקת האש, שהיתה אמורה להיכנס לתוקפה ב־22 ב־אוקטובר. הנשיא סאדאת דרש כי ה־כוח הישראלי לסגת חזרה אל ה־קווים של בוקר ה־22 באוקטובר, ובכך תמכו בעלי בריתו הערבים ובן בריח המעצמות, ואת עד כדי שיהלך לפתוח ב„סיבוב" חדש של קרבות. אך הישראלים סירבו להי־כנע בנקודה זו והארמיה השלישית הועמדה בפני כליון איטי אך בטוח. דיוניו של סאדאת עם קיסינג'ר איפשרו לסאדאת לחלץ את האר־מיה השלישית ממצוקתה המיידית וכך נתאפשר לו להתחמק מהצורך בפעולות הצבאי הנוסף. בשיחות עם קיסינג'ר נמצאה הדרך להבטיח ל־ארמיה השלישית את האספקה ה־חיונית לקיומה. הארמיה השלי־שית חיה וקיימת עדיין ומכבריב נמצאת כפלה צבאית מוחצת.

הצלת סאדאת מתבוסה צבאית משפילה הצילה את הסיכויים ל־התקדמות נוספת לקראת המשא־ומתן. אך בטרם יוכל סאדאת לצ־עוד צעד נוסף בכיוון זה, עליו להשתחרר תחילה מהתביעות של ידידיו אשר סייעו לו לפתוח ב־מלחמה זו. ואכן ניצל הנשיא סא־דאת את הזדמנות השיחות עם קי־סינג'ר, בכדי להצטט ולא רק ב־מידת־מה, את הלחצים המופעלים עליו הן מצד מדינות ערב הן מצד ברית־המועצות.

הסובייטים שיחקו כאן את ה־תפקיד של ד"ר דקיל. הסובייטים הניחו לארה"ב ללחוץ על ישראל, כדי שזו תיענה לתביעות הערבים, ואז, כל אימת שישראל נכנעה, עולים הרוסים על הבמה תוקפים להכותם את ההיכג, בטענה שה־ויתור הישראלי בא רק כתוצאה מהלחץ הסובייטי.

הדיון על גורל הארמיה המצרית השלישית הוא דוגמה למשחק דיפ־לומאטי סובייטי זה. ראשי ברה"מ איימו כי יפעלו בכוח נגד ישראל, אם זו לא תיסוג אל הקווים של ה־22 באוקטובר. כך מצאו הסוב־ייטים את עצמם בעמדה בה יכלו לחבל בהסכם או לטעון שההסכם נולד רק בזכותם.

אולם לפי ההסדר שבין סאדאת לקיסינג'ר, נטש סאדאת את ה־עמדה בה הוא זכה לתמיכה סוב־ייטית, והוא קיבל על עצמו את הפשרה כפי שהוצעה לו על־ידי אמריקה. יחד עם זאת מחדש סא־דאת את הקשרים הדיפלומאטיים עם וואשינגטון. סאדאת הוכיח אי־פוא לסובייטים שבכוחו לעשות עיסקה בשלום עם וואשינגטון וכי אין הוא תלוי בסובייטים באורח בלעדי.

אשר למדינות ערב האחרות. אין הן רוצות כי מצרים תחתום על־שלום נפרד עם ישראל. מדינות ערב המכנות את עצמן „פרוגרסי־ביות" רוצות שהסכם השלום יתן משהו גם לסוריה וכן בשוא ל־פלסטינאים. ארצות הנפט השמ־רניות, ובראשן ערב הסעודית, מעוניינות בהתחייבות מיהודים ב־נוגע לירושלים.

בשיחותיו עם ד"ר קיסינג'ר הש־כיל סאדאת לשחק הרכב את תפ־קידו כך שיראה כמי שהצליח לסחוט מישראל יותר גדול. אר־ה"ב חידשה את הקשרים הדיפלו־מאטיים עם מצרים, ואף הפגנתית, ואילו על ישראל כפתה הסכמה להסדר לג־בי הקווים ההדדיים של הפסקת האש.

כתוצאה מכך יכול עתה סאדאת להיסגן באוזני מדינות ערב האח־רות, וכן באוזני בני עמו המצריים, שהוא הצליח לאלץ את ארה"ב ואת ישראל כי ישלמו לו מחיר תמורת הסכמה. סאדאת נמצא עתה איפוא במצב בו יותר קל לו לעמוד בפני הלחצים הער־ביים ולהגיע בלילה למשא־ומתן עם ישראל.

בכל זאת הביאו כל המאמצים המיידים על כה הישגים זמניים בלבד. בוגרת התקופה, אך הבעיות הגדולות, דהיינו זו של הנסיגה הישראלית וזו של גבולות בטוחים לישראל — אלה עדיין טעונות פתרון. קשה תהיה הדרך אל ה־הסכם ואף יתכן שהלכה תת־לקה מהדרך.

במלים אחרות, שוב פעם שוחרר הקיטור בסיר הלחץ המזרח־תיכוני־שעמד להתפוצץ, אך גם הפעם לא נפתרו בעיות היסוד שיצרו את הרקע למשבר.

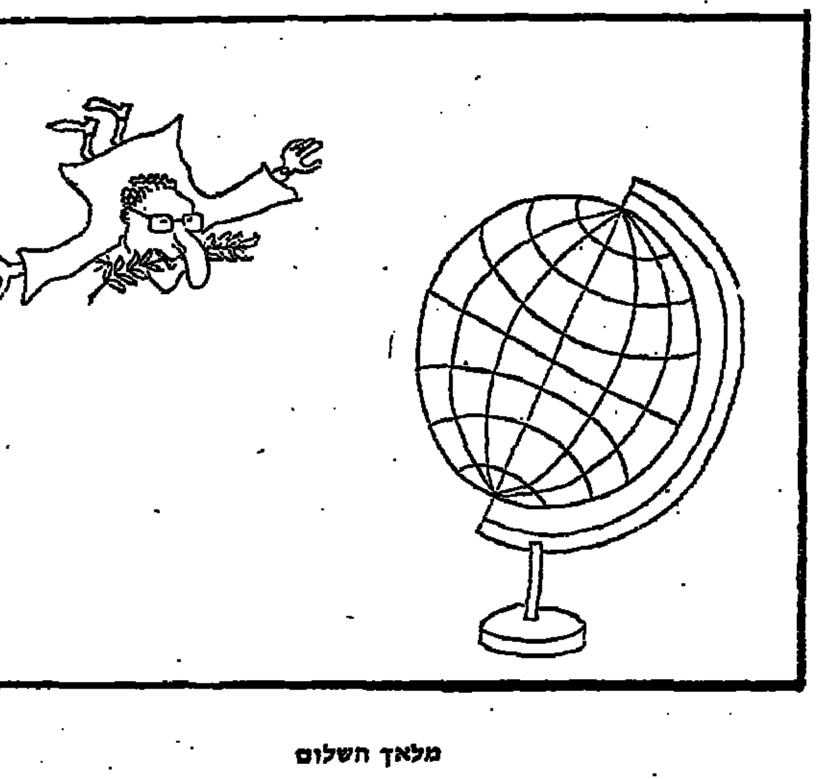

מלאך השלום

קיסינג'ר מתכוון לתכנית רוג'רס

לדעתו, ערובה לבטחון ישראל היא תחליף לשטחים

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

עמדתו של שר־החוץ ד"ר הנרי קיסינג'ר לגבי תוצאות ההסדר הכולל מתבהרת והולכת. קיסינג'ר חושב על הסדר בו יקבל כל אחד מהצדדים, לכאורה, את מה שנר־אה לאמריקאים כתביעתו הבסיסית: הערבים יקבלו את השטחים שהפ־סידו ב־1967 או קצת פחות מכך. ישראל תקבל ערובות אמריקאיות, או, אם תרצה, בין־לאומיות לבט־חונה ולגבולותיה. האמריקאים יקבלו הסדר, שיאפשר להם להח־זיר את הנפט הערבי לארה"ב, למנוע השתלטות סובייטית על מדינות הנפט ועל מערב־אירופה, ולייצב מחדש את ההפשרה הבין־גושית. הסובייטים יקבלו הסכם שלום לפי תנאים המקובלים על הערבים, תעלת סואץ פתוחה והס־דרת היחסים עם ארה"ב. קיסינ־ג'ר סבור כי ברה"מ מעוניינת בהם. שלום כמובן שמקובל לתאר אותו בישראל נראה לעי־ני קיסינג'ר אוטופי, בלתי־ניתן לביצוע ובעל חשיבות משנית במערכת האינטרסים של ארבעת השותפים העיקריים להסדר.

בראיון שקיים השבוע עם שלו־שה עתונאים אמריקאים בפקין הדגיש קיסינג'ר, כי „ישראל הס־כימה תמיד שהגבולות הסופיים לא יהיו גבולות הפסקת האש של 1967 או 1973 —. השאלה היכן הגבולות ומהם סידורי הבט־חון, ואלה הדברים שיידונו ב־שלב הבא, בהתאם להח־לטה 242". לדעת קיסינג'ר, ערו־בה לבטחון ישראל צריכה לשמש תחליף לשטחים שבידיה. „הייתי מניח", אמר בראיון, „שאם שיחות השלום יעלו יפה, תהיה בעיה רצינית מאוד במיוחד לישראל איך להבטיח בטחונה בתנאים בהם הגבולות הסופיים בודאי שונים מגבולות הפסקת האש. וכאשר תצטרך לסגת, כפי שקובעת החל־טה 242. הפתרון הוא: „בנקודה זו תעלה שאלת הערובות ואז נצ־טרך לשאול איזה סוג של ערובה, מצד ארה"ב לבדה או מצד כמה ארצות נצטרך להעניק לישראל. אם הערובות האמריקניות יתבטאו במסמך פורמאלי או בכל דרך אחרת. זהו אחד הדיונים המוב־אים בחשבון".

האם „נייר" אמריקאי או בין־לאומי יספק את דרישותיה של ישראל לבטחון מפני תוקפנות ערבית? התשובה נראית חד־משמ־עית. היום, ללא נייר כתוב, יש לארה"ב התחייבות ברורה כלפי ישראל, לאמן בכוחה הצבאי כל צעד סובייטי, מרכבת אווירית דרך ביוס כוחות ואיום בהתערבות. אין להניח שמסמך כלשהו יוכל להבטיח לישראל יותר מזה. כלו־מר: איום בהתערבות צבאית אמ־ריקאית נגד הערבים, ואם ייבחן ודאי לא יקיים בהלך־הרוח המקו־בל בארה"ב היום. יתר־על־כן: מסמך המחייב את ארה"ב להת־ערב באיזור רק יעורר את דעת הקהל האמריקאית הנוכחית, המושפעת מוויאטנאם שניה, נגד ישראל.

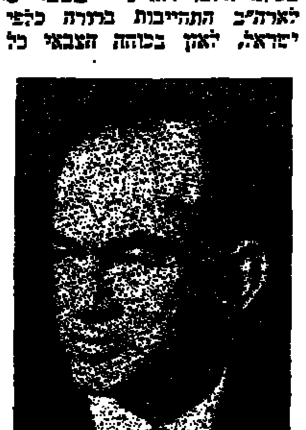

פולברייט: ברית צבאית

קיסינג'ר יודע שערבויות כתו־בות שוות, בבוא העת להוכיח עצמן במציאות, רק מה ששווים האינטרסים באותה עת. לא רק במהלך המשבר ב־1967 קרסו ערבויות כתובות בשל אינטרסים משתנים. קיסינג'ר עצמו הוכיח זאת במדיניותו כלפי דרום־וייטנאם וקמבודיה.

דבריו של שר־החוץ האמריקאי מתבהרים עוד יותר כאשר משווים אותם אל מנאומו של פולברייט. כידוע, התקרבו מאוד שני האישים זה לזה. ופולברייט מעניק לקיסינ־ג'ר את כל התמיכה האפשרית לגבי דיוניו עם הסובייטים במזרח התיכון. זהו פולברייט שהציע לאחרונה ברית צבאית בין ארה"ב לישראל כתחליף לשטחים, ואיש לא חשד בו שהוא מתכוון לברית כבשית, לאחר להתמך בלתי בהפ־רת בריתות אמריקאיות באזורים אחרים.

בנאום שנשא בסנאט לפני שבוע, הצטייר כאילו נלקח מתוך הראיון של קיסינג'ר בפקין, אך רק בלי־לב יותר, אמר פולברייט שכמה „ביניים של האמריקאים והרוסים להשתמש בכל דרגת שיכנוע אמ־ריקה ובכל דרגת לחץ הכרחית להביא לפשרה", על סמך 242. בנאום נשמע לכאורה פולברייט חדש, באופן יותר ואחראי יותר. תנאי השלום, אמר, ברורים: „החזרת האדמה שנכבשה, לערבים ובטחון לישראל. „שני הצדדים יצטרכו לע־שות ויתורים גדולים. — — אחר ויתוריו של ברה"מ וארה"ב תהיה לערוב להסדר באמצעות או"ם". פולברייט אינו משאיר מקום לספק לגבי עמדי הנסיגה הישראלית הרצויה. „הייתי מקווה ומצפה", הוא אומר, „שמהטיבויים הטריטו־ריאליים יהיו דומים לאלה שהוצ־עו ב„תכנית רוג'רס" ב־1969".

נדמה שאין פער בין השקפותי־הם של פולברייט וקיסינג'ר לגבי ה„הסדרים" הרצוי להסדר במזרח התיכון, ואין הדבר נובע רק משיכוכו ההפתעה של פולברייט, המאוכזבת יכיחה. אם יש בינ־יהן צעד לגבי הפשרה הסופית.

ללכת לקראת ערפאת בפירוש תוכן „הזכויות החוקיות של העם הפלשתינאי".

ישראל כבר הבהירה, באמצעות ראש הממשלה גולדה מאיר, כי אין מקום למדינה פלשתינאית וכי הבעיה הפלשתינ־אית צריכה לבוא על פתרונה בתוך מסגרתה של ירדן. יש עדו־יות שגם ד"ר קיסינג'ר נקט קו דומה בשיחתו עם המלך חוסיין בשבוע שעבר.

ישראל צריכה להיות מעוניינת, כמובן, שהסדר הבעיה הפלשתינאית בבוא היום יכלול מיגוון רחב ככל האפשר של נציגי ציבור זה. אולם עליה לעמוד על המשמר למניעת הצל־חת התמרון הסובייטי־מצרי המבקש לתת לערפאת ולחבריו מה שלא עלה בידם להשיג עד כה ומה שאין להניח להם לקבל גם להבא. אמנם ההתרוצצות בנושא הפלשתינאי בשלב זה מצטיירת אולי כעניין שולי. אולם ככל שיתקרב מועד ועידת השלום עתידה שאלה זו לתפוס מקום מרכזי בתוך המערכת ה־מדינית כולה. ומוטב לעמוד על המשמר כבר עתה.

הסדר מוסכם: שלב א'

חילופי השבויים עם מצרים, העומדים להתחיל הבוקר, יפתחו את ביצוע ההסכם להפסקת־האש, שמצרים וישראל חתמו עליו מתוך פירושים מנוגדים לכמה מסעיפיו, אך מתוך נכונות עקרונית להגיע לסיכום הדדי. סיכום הדדי זה אכן הושג אתמול — ואם יבוצע במלואו על־ידי כל הגורמים, יש בו פתח לשלבים נוספים של ההסדר.

ישראל מצדה, אף כי גילתה גמישות לגבי האספקה הבלתי־צבאית הן לארמיה השלישית הן לעיר סואץ, עמדה בתוקף על הנקודות העקרוניות החיוניות לה והן אכן הובטחו בהסדר. בראש ובראשונה מדובר כאן בהמשך השליטה הישראלית על כביש קאהיר־סואץ ובהבטחת הבדיקה המונעת שינוי האופי המוסכם של המשלוחים. מצרים הסירה מעצמה בהסכם זה את חשש ההרעבה של הארמיה ה־3 המכותרת ושל אוכלוסיית ה־עיר סואץ המכותרת אף היא.

ריכוך תוצאות הכיתור מקל על מצרים — ועצם טיבו של הסדר הוא, שהוא נותן משהו לכל צד — אך אין בו כל שינוי מהותי של המצב שנוצר בשדה הקרב וברור שהפסקת־האש אי־נה יכולה ואינה צריכה לשנות מצב כזה.

אם יעמוד שלב א' של ההסדר במבחן הגשמתו לפי ההב־נות שהושגו ייווצרו התנאים הדרושים וגם האווירה הנוחה להשגת שלב „ההינתקות" ושלב המו"מ על הסדר כולל.

עם כל התקוה והמשאלת־הלב, כי אכן כך יהיה, אנו מצווים לעקוב אחרי הביצוע מתוך אותה דרגה של כוננות שקיימנו עד כה.

זהירות, נשק בבתים

האסון שקרה השבוע בתל־אביב, כשנהרג חייל־בחופשה בהתפוצצות רימון בביתו, מפנה את תשומת־הלב להופעה שהיא בדרך־הטבע מספיחי המלחמה: מציאותם של כלי־נשק בדירותיהן של משפחות חיילים.

נקודה ראשונה שיש להדגישה היא, כי גם במקרים שנשק זה הובא כחוק — בתור נשק אישי — על־ידי חיילים־בחופשה, חובה עליונה לשמור על כל כללי הזהירות בטיפול בו, ובמיוחד להרחיק אותו מאפשרות מגע עם ילדים העלולים להיפגע אגב משחק בכלים הקטלניים.

אך אין להתעלם גם מצד אחר וחמור של ההופעה הנזכרת, כשהנשק נמצא בדירות אזרחיות בלי כל רשות חוקית. כוונתנו בעיקר למקרים שחיילים מביאים הביתה כלי־שלל מן החזיתות. גם אם מעשי „סחיבה" אלה נעשים לשם המזכרת התמימה־כביכול של איסוף מזכרות — הם פסולים ואסורים ויש לנהוג בעבריינים בכל חומר הדין. לא זו בלבד, שעל־ידי מעשים כאלה מצטברים בבתים אזרחיים כלי־מלחמה מסוכנים, אלא שנטילה פארטיזאנית כזו של „סובנירים" עלולה לפעמים למנוע מצה"ל פריטי ציוד יקרים, בעלי חשיבות חיונית להכרת ארסנאל האויב. כאחר שיש להניח, שחיילינו אינם מתכוונים לגרום נזקים לצה"ל, יש לקוות, שימנעו מלקיחת כל נשק שלל — ובמקרים שלקחו, יחזירוהו מיד — גם מבלי שיהא צורך באכיפת החוק נגדם.

התרוצצות בנושא הפלשתינאי

עד לשעת כתיבת שורות אלה לא נתברר האם כבר יצא יאסר ערפאת למוסקוה או שמא הוא שרוי עדיין בוויכוח עם יריביו בתנועת המחבלים. אולם מכל מקום נראה, כי מסתמן מהלך סובייטי המכוון להבטיח למחבלים את הכיסא הפלשתינאי ב־ועידת השלום לכשתתכנס. הסובייטים מצטרפים למצרים ב־הצעה שתוקם ממשלה פלשתינאית בגולה והם מוכנים כנראה

המלחמה חיזקה השפעת גרצ'קו

ראה במלחמה סיכוי להחזרת כבודם וטיבם של הציוד ושיטות ההדרכה הסובייטיים

מאת דב אפל

היענות לתביעותיהם של שליטי מצרים וסוריה להרחבת הממדים הכמותיים והאיכותיים של הציוד הצבאי הסובייטי, ההלה הטבה זמן קצר לאחר שובו של ברז'נייב מוואשינגטון, בהתאם להערכותי־הם ושיקוליהם של חבר הפוליט־ביורו, אנדריי גרצ'קו, ומטה הכ־ללי של הצבא.

יש לזכור כי תוצאות מלחמת ששת הימים התפרשו בארצות הד־מוקרטיה העממית כהוכחה ל־עליונותו של הציוד המערבי, ש־היה בידי ישראל, על פני הנשק הסובייטי שהיה בידי הערבים. ב־פולין הגיעו הדברים עד כדי כך, שגומולקה נאלץ לסלק את מפקד חיל־האוויר וקצינים בכירים אח־רים, שהעזו להטיל ספק בטיבם ובמעלתם של כלי־המלחמה הסוב־ייטיים שהיו בידי הערבים. ידוע גם שלמוסקוה הודעו על גנרא־לים פולנים, שקבלו הכסדים פ־תח אך יותר כשכבעים. לפיהם לא הנשק הסובייטי אלא אוזלת־ידם של הקצינים והחיילים ה־ערביים, היא שהיתה בעוכרי צב־אות קאהיר ודמשק.

יש לשער, כמו כן, שגירוש עשרים־אלף ה„יועצים" והמומחים הסובייטיים, עורר את רוגזה של צמרת הצבא על הנהגת המפל־גה, שגרמה לצעד זה של סא־דאת. שהרי צעד זה של נשיא מצרים בא בתגובה להתמהמהותו של הפוליטביורו בהבטחותיו של פודגורני, לספק למצרים את הנ־שק שנדרש לה לחידוש המלחמה נגד ישראל.

אין תימה, שהמאמרים ב„קראס־נייה זבייזדה" (בטאון הצבא ה־סובייטי) ומדווחי הוצאות הספ־רים הצבאיות בברה"מ עלו באחד לגנה בניגום ואנטי־ישראליות ה־קיצונית על הרשימות והמאמרים שהופיעו בעתונות הלא־צבאית. לא בכדי הוסיפו גם העתונות הצב־אית הפולנית וגם הוצאות הספ־רים הצבאיות לעסוק בהס־תה אנטי־ישראלית ואנטישמית, גם לאחר שעלה גיירק לשלטון ו־שם קץ להסתה האנטישמית ב־עתונות האזרחית.

הדבר נעצר, מבחינה פסיכולו־גית, להכשיר את הקבוצה בברה"מ ובפולין למעורבות ישירה במלח־מה ותשקה במזרח־התיכון. נראה שמרשל גרצ'קו ומפקדת הצבא ה־סובייטי כולה ראו במלחמה החדשה של הערבים נגד ישראל סיכוי ל־ביד להחזרת כבודם וטיבם המעמ־דה של הציוד ושיטות ההדרכה ה־סובייטיות שהושפלו במלחמת 1967: הדרכה וציפייה זו נתקבלו על דעת הפוליטביורו, כאשר הת־מרד שבנוי וגמר לשאלה וא־מצד לחידוש את המלחמה.

עד כמה חשוב היה הדבר ב־עיניהם של הצמרת הסובייטית ב־כלל ושל הפיקוד הצבאי של בר־ה"מ במיוחד, מעידה הודעת סוכ־נות הידיעות הסובייטית „טאס" על הצהרתה של ראש ממשלת ישר־אל, במסיבת עתונאים שקיימה ב־תל־אביב ב־14 באוקטובר. גולדה מאיר — מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית — הסבירה את הגבו־רות הגדולות של הצבא הישראלי בחיזוק עצמתם של הצבאות ה־ערבים, שמומחים סובייטיים נטלו חלק בהכשרתם, וכן באיכות הנשק הסובייטי הנמצא ברשותם של צב־אות אלה". מיד לאחר ידיעה מה־

כאן בתוך של סטאלין בכל הה־ משקלו של הממסד הצבאי בה־ הפוליטים של ברה"מ. רק הר־ ות לתמיכתו המוכרעת של הצבא בצלחתו יהודה של מאלנקוב לסלק הכוחות המזויינים שעמדו לר־ ותו של לאברנטי בריה ולסכל נסיונו לחסל את קבוצת מו־לוטוב, מאלנקוב וחרושצ'וב. לאחר כן, ביוני 1957, הצליח חרוש־צ'וב להתגבר על הרוב בפוליט־ביורו ולסלק מצמרת השלטון את מולוטוב, קאגאנוביץ', מאלנקוב ועמיתיהם, הודות לסיועו ולתמיכת המרשל ז'וקוב, שר ההגנה וגיבור מלחמת־העולם השניה.

חרושצ'וב השכיל באוקטובר של אותה שנה להפטר מז'וקוב בהנהגת הצבא, כדי לתפקידו. אולם אין זה גם סוד, אלמלא תמיכתה של הצמרת הצבא־ית לא היה עולה בידי הרוב בפוליטביורו לסלק באוקטובר 1964 את חרושצ'וב ולהעביר את השלטון לידי ברז'נייב, קוסיגין ופודגורני, כלומר לידי אותם אי־

ם שמור לו, בשעתו, להיספר יקוב. סוד גלוי הוא, כמו כן, תמיכתם של מארשל גרצ'קו וצ־ תיד מבטיחה את מעמדו של ברז'נייב בהנהגת המפלגה וסייעה לו להתמודד עם יריביו. של זה מתרגש בהתאם לעקרו־ היסוד של הממסד הסובייטי, מסגרותיה של המפלגה, בתוך ועד המרכזי והפוליטביורו. הכלי־ של גרצ'קו בצמרת חברי המב־ אביוו, באה להמחיש עובדה לא בכדי היה שר ההגנה הסו־ האיש היחיד מבין חברי הפוליט־ ורו, שפירסם — מיד לאחר ביקורו של ברז'נייב בארה"ב — כאמור ב־ „קומוניסט" (בטאונה העיוני של המפלגה), מאמר לגנות את ההת־ בות שפקדה את התרגעה הסו־ יית בקשר להשגת של כת־ ת השלום של ברז'נייב.

באוקטובר לא חסך אמנם גרצ'קו שבחים למדיניות השלום של המזכיר הכללי, אולם יחד עם זה ע במפורש כי האימפריאליזם שיך בהכנותיו למלחמת עולם ישית. הוא לא פירט את כוונו־ יו או לארה"ב. אולם אחרות ה להגדיש בבהירות מירבית אין בתהליך ההפוגה הבין־לאו־ ת כדי להפחית ממשקלה של צמה הצבאית במהלכיה הבית־ ים של ברה"מ. גם יסוד מובן להניח, שה־

לקחי הכשלון האפריקאי

מאת מאיר בראלי

הדעת נוטה בימים אלה לבעיות הגדולות של המלחמה הקשה באוקטובר ולמאבקים המדיניים של נובמבר החדשים שיבואו אח־ריה. לכן עברה דעת הקהל כמעט בחוסר תגובה על המפולת הכבדה של יחסי החוץ שלנו. העבודה האי־רופית בסכסוך המדיני, הפלוהה את המלחמה, היא הצלחה מדינית ערבית ניכרת. להצלחה זו יש, כמובן, ריח של נפט — אבל אל לנו לרחוץ בנקיון כפינו. עלינו לבחון יפה־יפה מה יכולנו לעשות ולא עשינו כדי להקטין את הנזק שנגרם לנו באירופה.

בולט עוד יותר מה שאירע באפ־ריקה: בראשית שנות הששים — כאשר גולדה מאיר היתה שרת החוץ — היו מדינות אפריקה יוז־מות הצעת החלטה בדבר שיחות ישירות בין ישראל והערבים והה־צעה היתה מוסרת כבוד־היום תמי־כת. הכרת הצעה ערבית אנטי־ישראלית בעניני פליטים. ממצב זה עד לניתוק הקשרים הדיפלו־מאטיים עם ישראל יש מרחק רב מאוד ואסור לנו לפטור את עצמנו בסיבות הכסף של לוב.

שום כסף לובי לא קנה לא את אתיופיה ולא את זאיר השכנה. גם ניגריה — שלא היתה ידידותית ביותר — היא מדינה גדולה וחזקה מכדי קנייתה בכסף לובי.

ראוי לנו לבדוק מעשים ומחדלים שלנו, שהביאו גם הם למצבה הת־ביכת מדינות אפריקאיות בישראל עד למצב שבו אנו נמצאים עתה ביבשת זו.

תנופת הפיתוח הישראלית נעצ־רה לא רק בשטח המדיני. היא נעצרה גם בשטח הפיתוח עצמו. זכורה האמרה הביקורתית של משה דיין, לאחר ביקור באפריקה (בתקופה שבין היותו שר החקל־אות והיותו שר הבטחון), על או־דות „הישראלי המכוער" (על מש־קל „האמריקאי המכוער"). ניתוח מפורט של הבעיה ירחיק לכת מהנושא, לא מעט אשם קנה־המידה שלנו לגבי שליחת אנשים לחוץ לארץ. הדבר נכון לגבי אנשי פי־תוח לאפריקה ולגבי מדריכים לתו־

אפריקה רעסקנו רק בלעם ביבשת שלנו, אסיה. כבה במדינות אמרי־קה הלאטינית התרעמו — התנהגו ידידים ותיקים לכבן חדשים? לאו־לוב, ישראל כיהבה לתקן מעו־זה בבקשת.

פעילות זו הניבה לנו תחילה פירות מצויינים. שמה של ישראל יצא לתהילה בארצות, בהן היתה הנטיה הטבעית, לפני כן, לראות בנו קולוניאליסטים לבנים. מולי־אדמה מעם כזוהא כמוהם — הצר־ביה. במקום זה באו ברכות של עזרה ישראלית לביבוב השחרור האפריקאי באמצעות פיתוח כנאה, כלכלי וחברתי.

היו שנים שבהן יזמה אפריקאית בעצרת או"ם לבכן משא־ומתן ישיר בין ישראל ומדינות ערב היתה בשקל כנגד להצבעות ער־ביות מוסלמיות, שחוזן דוקר את ישראל. בתקופת הידידות הישרא־לית־צרפתית חשבו רבים כאמנו שידידות זו תפעל גם באפריקה, ביחוד בארצות שספתן נשארה צרפתית, גם אחרי השחרור.

כמעט בעת ובעונה אחת עם התקררות היחסים הצרפתית ליש־ראל פג, במידה רבה, גם העניין של הצרפתים בהשפעה צרפתית באפריקה: אין הם מוכנים עוד למאמצים שהיו מוכנים להם שר־הגאון בכיוון זה. ההגמה של זה, שהצרפתים הפקידה כביה וביה להשפעה לבית. מבליטה של צד זה, שיש לו תוצאה במקומות רבים באפריקה.

נוצת הנוער היהודית באפריקה ובאירופה, לעתים קרובות אין כתפסים את המועמד המתאים דוה־קא, אלא את האיש שנכשל בפיות אירזיה ובשפתתיות נחוץ לו „להאוורר" בחוץ־לארץ, או שהוא רוצה לבשת הוא גם „פחות או יותר" מתאים לתפקיד.

המנהל הראשון של מש"ב, אלוף (מיל.) אהרן רמת, היה ער מאוד לבעיה זו היה מבטל אותה בסבי־לנות לכל מי שבא אליו עם הצעה ברוגה, כשהאינטרס של המועמד לנגד עיני המציע ולא זה של התפקיד. ההקפדה הזאת לא האר־יכה ימים. אולי זה קרה בגבי־שא, רמז הדבר לתפקיד אחר ולא־לי מפני שג. מאיר (בהסיבה באו את הפעילות האפריקאית בבי־היבת האינטרס הישראלי, ואגב כך כתרומה להשקפתנו הסוציא־ליסטית והאינטרנאציונאליסטית) חדלה להיות שרת החוץ, ואולי מפני שקשה להתמיד בהיפרש אח־רי מועמדים טובים, שיש להפקיד באכבים בשלטונם לקבל על עצמם תפקיד שאין הם רוצים בו, בטענה שמתרפקים על הולת מועמדים הכמהים לתפקיד. אין הם כל־כך מתאימים, אבל יש להם „קשרים" מצויינים בקרב בעלי השפעה וב־קרב ידידים של הפוליטיקאים.

התוצאה ידועה: אמנם גם עד להכן ואחרון היו הצלחות מסכנות רבות, אבל אילו לכבדנו אכבים לקן שניסה להבת בו א. רבה, היה טוב הרבה יותר. אילו היה הדבר מפריע למאבקים הערבים להשיג כה להשיג זהה באפרי־קה, אמן, מדינות ערב, ובי־חוד האפריקאיות שבהן, לא הסכי־מו צבים להזיק את מה שהן קרא „המתקפה האפריקאית של ישראל". יתכן שאילולא היו משקיעים מאמ־צים בכיוון זה, היו גורמים לנו נזק רב במקום אחר. מכל מקום כיום היבשת האפריקאית שכהבה לאסיות בשבנות אנטי־ישראליות. יש איים באסיה שלא סולפה בהם דשאנט רעד למלחמת אוקטובר 1973 נשאר איים כאלה באפרי־

קה, בהוץ תכבן נופל והבדימון וביצוג כדיל בובשה, כדי לבוב ולהזכות בהדגחות המבינים באר־צות באפריקה.

יש בהחלט סיכוי לעבור לשאלה ישראלית באפריקה. יש סיכוי להצ־ליח אם נגלה יוזמה לאחר שנ־שוב הנביג דריכת־רגל לפעילות. יש להבהבה בהחלט בורבית. דאר־בית, יש למתן את הפעילות המד־ינית לבעיות פעילות לגבי אפ־ריקה ולבעיות שאינן בהלבת יתר על הבידה. שנית, יש להפבי בעלי־ברית אירופיים במאמצים להחלהב על אפיה של העזרה המבפהאמה באפריקה. אין לנו סיכוי ולא כדי־גה להיות אפריקאים (גם אילו היה סיכוי כזה ספק אם הרבנים, המבקשים על ערבי ישראל להביאה, היו מקילים על אפריקאים הודקא). יש לנו איפוא עניין לעזור לכל מי שבידינו בעצמו באפריקה — קאתולי או פרוטסטנטי, אפריקאי או אי־רופי. לעבודה הזאת יכולה להיות השפעה על היחס לישראל מצד גורמים דתיים מצרים וגם זה אינו עניין נבהמל. שלישית, עלינו להקדים מאמצים רבים להסברה. לטפל באילים צעירים שבאו לאר־צנו, שיש להם סיכוי לתפוס מקום בחיים הציבוריים של ארצותיהם.

אסור לנו להתייאש מהכשלון הנ־וכחי שהיה לנו באפריקה ובשום פנים לא לוותר על מאמצים לשוב אל היבשת הזאת בנוכחות דיפלו־מאטית ובנוכחות של עזרה טכנית.

בשוחל ובמאמץ שנבונים, כדי חלופו את היחסים הדיפלומאטיים אתנו יקבלו מאתנו עזרה טכנית ויהיו למדינות המעשיות ביבשת האפריקאית. נבהל להביא להן תועלת. אין בה תפקיד אלטרואיס־טי. בשבה אריך קצת יותר, הזה התחלת לישראל רבה באה, האר־בה העובדה נצחה אותנו באפ־ריקה בשלב זה. בעורל פעילות ברוכה בארצות מתפתחות אחרות תוכל אולי ישראל לא רק לשוב למקומות ולעמדות שמהם הורחקה, אלא לדלג על פני האיבה הערבית ואולי גם לזרז את תהליך ההפשר־בוהה של איבה זו.

שיטת דימפלקס

Dimplex
MADE IN ENGLAND

לספק את המתאים לך בלבד

אתה נבוך. קר לך אך אינך יודע במה לבחור. מציעים לך עשרות דגמים.
האמת היא כי לך אין בעיה.
פנה לאחת מחנויות החשמל המובחרות או מלא את התלוש ותקבל
קטלוג הכולל את המבחר העשיר של תנורי דימפלקס, התכונות
המיוחדות ולאיזו מטרה שפציפית מיועד כל תנור.
ואז, אתה בבר־יודע במה לבחור.

שנתיים־אחריות מלאה־אפשרות בטוח ל־8 שנים

ת.ס.קולסון בע"מ - סוכנויות ושיווק

לעולים חדשים,
לתושבים ארעיים
ולדיפלומטים.
מכירה פטורת מס־
גם בלירות ישראליות

לכבוד ת.ס. קולסון בע"מ
שביל המפעל 3 (קרית המלאכה) תל־אביב 535 66
☐ אבקש לשלוח לי קטלוג הכולל את כל שיטות החימום של דימפלקס.
מספר החדרים שברצוני לחמם ______ 14.11 הא
השם ______ טל. ______
כתובת ______

אורי אבות

דימפלקס מחמם בשבילך את החורף

המפקד גאה בחייליו הדרוזים

חל שינוי יסודי בגישת צעירי העדה לשירות בצה"ל

מאת יואל דר

שיירה ארוכה עשתה דרכה באיזור מימי השבוע בראש המקרה לעבר קומרה, כביש הרים, המפרד בתוך הוד, מקשר את שני הידובים הללו: מצד שמאל — גדר תיל, ומצד ימין — יקהבי הגבצה האזורית סולוביצה, הפרדשים כמו על כף היד. בשעות היום זהו איזור שקט, גוף פסטורלי. לא כך המצב בלילה. זהו האיזור המפריד בינינו לבין לבנון. מהעבר השני של הקו פזורות עמדות לבנוניות. אך בין עבדה לעמדה נותנים המחבלים להראחז ולירות טילי קטיושה על ישובי הגליל המערבי. השמירה בכביש הררי ופתלתול זה מופקדת בידי החיילים הדרוזיים.

השיירה שהתלוויתי אליה באה לשמוע מה עשתה יצוותה יחידת המיעוטים. בין אלה שבאו לשמוע — סגן שר־ההתקשורת שייך ג'בר מועדי, ראש מועצת עוספיה לופ־לאן אבו רוקן ואחרים. שייך ג'בר שומע את הסברי מפקד יחידת המיעוטים, סגן־אלוף עמוס גלבוע, ואומר לי לאחר־מכן: "אני בא באנשים שלי. אני בא בחיילים הדרוזיים". ואכן, החיילים הדרוזיים הצטיינו בלילות המלחמה הארוכים בארבים והכתימו למחבלים. כאשר הודיע דובר צה"ל שכוחותינו הרגו או שבו כך וכך מחבלים, הכוונה היתה לחיילים הדרוזיים, לחיילי יחידת המילואים שלה. ולא רק בכך הוכיחו בני העדה הדרוזית את זיקתם ואת נאמנותם למדינה. כבר בשבת בצהרים, כשהודיע דובר צה"ל על פרוץ הקרבות, התייצבו מאות דרוזים ביחידתם. לא כולם המתינו לצו הקריאה; לא כולם חיכו עד שהטלפון יצלצל בביתם. הירחון הדרוזי "אל־הודה" מספר, שיותר מאירוס אחד דחה את טקס כלולותיו; חתנים הפסיקו את ירח הדבש והיו שעזבו את נשותיהם בבתי־יולדות.

המעניין הוא, שבין אלה שהתגייסו היו צעירים לא־מגוייסים, שהתנגדו בזמנם לגיוס דרוזים לצה"ל, מטעמים לאומניים, או באלה שעוררו בזמנם מטעמי בריאות. הן אלה והן אלה הסבירו, כי המלחמה נכפתה על ישראל ומטרתה האחת היתה — להשמיד את המדינה הזאת. משום כך החליטו הם ליטול חלק במאמץ המלחמתי.

סגן־אלוף עמוס גלבוע מסביר, שהחיילים הדרוזיים והצ'רקסים פועלים בכמה מישורים: ראשית, היחידות הסדירות שבפיקודו, שהיו בגבולות הארץ במגננה ובפעילות נגד מחבלים; שנית, החיילים הדרוזיים מיחידת המיעוטים, הצטיידו במהירות הבזק עם פרוץ הקרבות, והצטרפו להמהם ולאבטחת מתקנים חיוניים; שלישית, חיילים דרוזיים וצ'רקסים שהתנדבו לחילות צה"ל — שריון, צנחנים, גולני, הנדסה והתותחנים.

שאלתי את גלבוע, אם החיילים הדרוזיים השתתפו בקרבות ממש.

סגן־אלוף גלבוע: חלקם השתתפו בקרבות ממש, במסגרת שירותם בחילות הצנחנים, השריון וגולני. כמה מהחיילים הדרוזיים אף נפלו או נפצעו בקרבות. חלק אחר של החיילים הדרוזיים והצ'רקסים השתתפו במגננה ברמת־הגולן ובפעולות מסוגים שונים, שלא ניתן לפרטן.

שאלה: האם אתה מרוצה מהיכולת שגילו חייליך?

סגן־אלוף גלבוע: כן. בהחלט כן. אך לא הופתעתי מכך. רק חדשיים לפני פרוץ הקרבות סיימנו אימוני־קיץ. ורמת האימונים נבדקה באופן מדהים, הן בתחום הברואה של הנפגעים והקליטה למטרה הזו בתרגילים, המבוקרים על־ידי מפקדת חילות רגלים וצנחנים. תרמה שגילו החיילים הדרוזים והחיילים המילואים למפקדי עליהם על כל ציפיותי, והאמן לי שהיו לי ציפיות גדולות מהחיילים. דוגמה? פלוגה שלי היתה תחת אש, במשך שבועיים, בצופים, ברמת־הגולן. אחר־כך החלטנו להוריד את החיילים הללו לשם התארגנות. אך הם התנגדו לכך תחילה, משום שלא רצו להפרד מחבריהם, אנשי השריון. היכולת שגילו החיילים איננה רק פרי האימונים אלא פרי הזיכוך וההזדהות עם המדינה.

שאלה: היה חלק בקרב הצעירים הדרוזיים שהתנגד לגיוס. האם המלחמה תביאה לשינוי בהשקפותיהם?

גלבוע: השינוי חל למעשה עוד לפני המלחמה. ההתנגדות לגיוס היתה בזמנה נחלת חלק מהצעירים שספגו תעמולה שלילית; אף־על־פי־כן הם התגייסו ואני פוגש אותם מדי פעם באימונים ובפעולה מבצעית. אני יכול לומר שאין היום בקרבם תופעה של סרבנות. אפשר לומר, שלאחד יש יותר מוטיבאציה ולאחר — פחות. אבל עלי לציין שחל שינוי יסודי בגישה לשירות בצה"ל, כשם שחל שינוי בעמדה לגבי ההוויה הסובבת אותם.

כך משתקפת המלחמה בעתוני ארגנטינה

מאת אגון פרידלר, כתב "דבר" לאמריקה הלאטינית

מן היום ראשון של ההתקפה הסורית־מצרית על ישראל, תפסה המלחמה את המקום המרכזי בעתונות הארגנטינית. העתונים הגדולים והמבוססים, כגון "לה פראנסה", "לה נאסיון", ו"קלרין" בכרו אינפורמציה נרחבת על הקרבות, ופירסמו מברקים משני הצדדים בנסיון לשקף נאמנה את העובדות. שלעתים פירסמו כתבות של סופריהם בבירות־צלם שונות וסקרו בהרחבה את הצד המדיני של המערכה. אם היו מאמרי־מערכת על נושא זה — בעיקר ב"לה פראנסה" — הם היו פרו־ישראלים, אם כי נימתם היתה מאופקת למדי.

שונה מעמדת שלושה עתוני הבוקר הגדולים היתה עמדת עתוני הערב, "לה רצון" ו"קרוניקה". הראשון היה נייטראלי והשני — פרו־ערבי. הנהלת "קרוניקה" נמצאת בידי פרוניסטים והעתון הזדהה לכן מהרגע הראשון עם הצד הערבי והשמיץ בחריפות את ישראל. לעומתו עתון אחר השייך לפרוניסטים המתונים, "מיוריה" ("רוב"), הביע אהדה לישראל וניסה לתת לקוראיו תמונה אוביקטיבית של מהלך המלחמה. רוב השבועונים, הנטופסים במידה זו או אחרת לתנועה הפרוניסטית, כגון "אל דסקמיסדו", המבטא את עמדות הנוער הפרוניסטי והחוגים הרדיקאליים ביותר של התנועה, גילו עמדה עויינת כלפי ישראל ותמיכה בלתי־מסויגת בערבים, מתוך נימוקים של "השתייכות לעולם השלישי".

חוגים יהודיים יוצאי־דופן מוצבים, שפרון עצמו אוהד את ישראל. היו לו באחרונה כמה אכזבות קשות מן הערבים והוא רואה את המאבק הישראלי־ערבי כפי שהוא, הווה אומר: כמלחמת קיום של ישראל המוקפת אויבים. חוגים אלה מצביעים על כך, שבשעה שכל הנציגים הערביים התקבלו על־ידי אשתו איזבל, קיבל הוא עצמו לשיחה ארוכה ולבבית את הנציג הישראלי יעקב צור, שהגיע יחד עם משלחות רבות מכל העולם לחגיגות חילופי השלטון ב־12 באוקטובר.

אבל אצל פוליטיקאי ממולח כמו פרון, האהדה איננה הגורם היחיד הקובע קו מדיני. נראה שפרון יעץ לחבריו ולתומכיו לשמור על נייטראליות גמורה בסכסוך הערבי־ישראלי. אחד הדברים שהפתיעו את החוגים הישראליים ואת המנהיגות היהודית בבואנוס־איירס היה שתיקתם של הפעילים הפרו־ערביים, כגון פרמיני ואנגרה. יש השערות, שהם שתקו רק מפני שקיבלו אזהרות חמורות מפי פרון עצמו.

לדיכון הזה יש גם צד שני. המשלחת של ההסתדרות קראה לכל האיגודים המקצועיים לגנות את ההתקפה המצרית־סורית ולתמוך בשלום במזרח־התיכון. לקריאה הזאת היו רק הדים קלושים באה, אולי בגלל ההוראות שנתן פרון לאנשיו להימנע בנקיטת עמדה פומבית כלשהי בקשר לסכסוך.

חוגים אחרים, בהם הסוציאליסטים־הדמוקרטים, תמכו בגלוי בישראל וזאת היתה גם עמדת רוב המנהיגים הרדיקאליים, אף שהמפלגה בגוף לא יצאה בשום הצהרה רשמית.

בין השבועונים היה "פרימרה פלנה", השייך לאיש־העסקים המפורסם חורכה אנטוני, שופר תעמולה גלוי של הליגה הערבית. הוא יצא בשצף־קצף נגד ישראל והי' בעניין "השטחים הכבושים" ו"התוקפנות הישראלית". לפי מיטב המסורת הסובייטית, מבלי להתחשב יותר מדי בעובדות או באמת האוביקטיבית. לעומתו הציג "פנורמה" תמונה מאוזנת ואוביקטיבית על הסכסוך, הן על הצד הצבאי והן על הצד המדיני שלו.

מקום מיוחד בקרב אמצעי־התקשורת בארגנטינה תופס העתון "לה אופיניון" ("הדעה"), הדומה באופיו לעתון הצרפתי הידוע "לה מונד". בעל העתון הוא יהודי בשם יעקב טימרמן, הקשור מאד לישראל והידוע כציוני עקבי על אף השקפתו השמאלית. טימרמן ריכז סביבו צוות עתונאים מעולה והפך את עתונו לעתון הקריא ביותר בחוגי האינטליגנציה, בגלל האינפורמציה העשירה והמגוונת שהוא מכיל. אם בעמודותיו הפוליטיות הכלליות הוא דומה מאד לעתונות השמאלית הכללית (רוב העתונאים של "לה אופיניון" הביעו את תמיכתם באגף "המתקדם" של הפרוניזם לפני הבחירות) היתה עמדת העתון לגבי המזרח התיכון ברורה תמיד וחד־משמעית בתמיכתו בישראל. עמדה זו התחזקה עוד יותר מאז ה־6 באוקטובר. התמיכה הגלויה והנמרצת של העתון בישראל היתה לה השפעה מכרעת על הלכי־הרוח של חוגים חשובים בציבור הארגנטיני. היו אף כאלה שטענו, כי כדיביות זו של העתון איננה חיובית, משום שאילו גילה עמדה מאופקת יותר היתה זו מתקבלת ביתר הבנה על־ידי הלא־יהודים. מנהיג יהודי אחד התלונן באזני, שידידיו הלא־יהודים קוראים לעתון "לה אופיניון ציוניסטה" ("הדעה הציונית"). בכל מקום, נראה לי, כי מוטב שעתון חשוב יהיה פרו־ישראלי כדי ולא פרו־ערבי כדי. "לא היה מקום להתלונן אם גם "לה מונד" הצרפתי היה נוקט עמדה דומה לזו של "לה מונד" הארגנטיני".

הרושם עז על הציבור עשו הכתבות של העתונאים הארגנטיניים שהצליחו לחצות את התעלה יחד עם הצבא הישראלי וכמעט נהרגו בידי המצרים. שני העתונאים — חואן קרלוס אלגיארץ מ"קלרין" ובריו דיאכנט מ"לה אופיניון" — שלחו סיפורים מרתקים על סיור שערכו, יחד עם עוד עתונאים, בחזית המצרית שמעבר לעבר המערבי של התעלה, בהדרכת השתקן שופל. אחד מסיפוריו של אלגיארץ לא יכול היה שלא להשפיע על הקורא הארגנטיני הפשוט. הוא סיפר שברגע מסוים, כאשר פתחו המצרים באש, נצעק להבריח בספרדית "שיחפשו מחסה". צעקות רבות בספרדית ענו לקריאה זו. היו אלה חיילים ישראליים ממוצא דרום־אמריקאי. אחרי שנשתתקה האש, סיפר להם אחד החיילים הללו שנמצאו בבואנוס־איירס. וקרא דיבר בחיבה על ארגנטינה והודה שהוא מתגעגע לדבר אחד: מירוצי הסוסים...

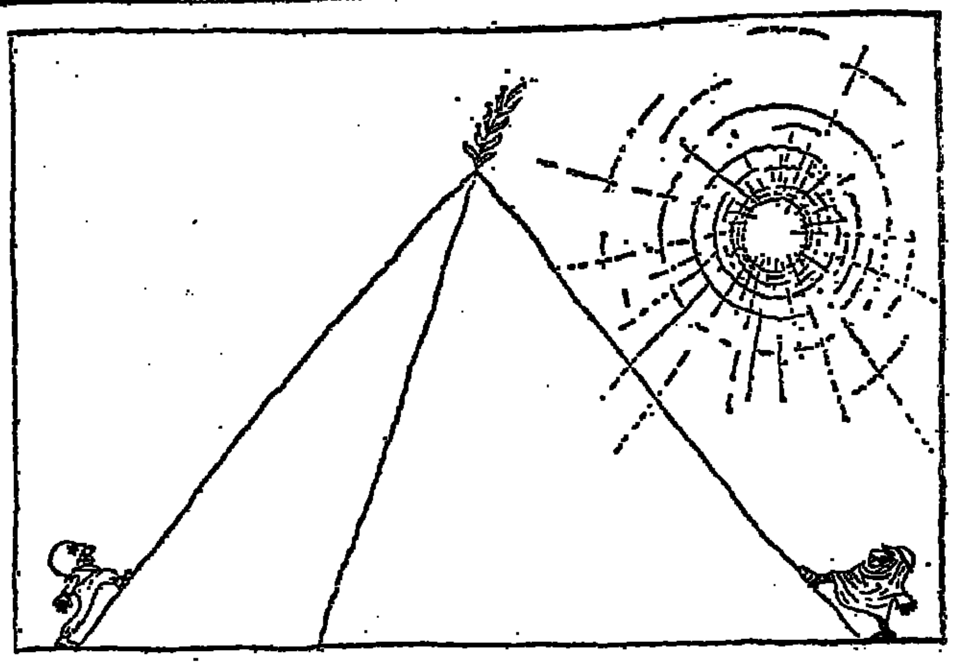

הצעד הראשון

יומן בחזית (ב')

בשטח האויב

מאת אהרן ברקת

לאחר ליל הקטיושות וליל ההפגזה אנו באויבים שוב בקצר להתקדמות השריון אל לב מרכז האויב. שוב קולם הקליל, המוטה והשלוב־במצב של ל. ושל ב. המכוונים את הכוחות הנעים. בשטח צוין ובלתי נכבר. שו. דיווחי המפקדים בשטח הלוקחים בשלש אחרי בשלש של התנגדות. עיקבת ללאתע:

"הגענו לינגר מצפון לתל. אבל לצערי איבדתי יד ולכן אני קצת כמוקטשי" (בשון של התנצלות). "הסבר כיצד את הפיקוד ונוע לבנבה לפיני"?

"זה בסדר. היד בלאו הכי כבר איננה. צא מיד לנוכח. וזוי פקידהו" (נדמה לי, שזו פעם ראשונה שבקבוד נשמעת מלה זאת — פקודה — במפורש. ל. וב. נוהגים הדיגך, הוראה, עצה).

"חזק בפעמי. עזרה בדרך אליך." ולרכב הפצוי "מהר. לחלץ כמה. הוא בחור אמיץ מאוד."

ויצויין: שיחה זאת בקשר מבזי שטח בדיוק בלה בגלה, מי ששמע מלים אלה שוב לא יכול לשכוח אותן.

בשטח אויב

לאחר ליל הקטיושות וליל ההפגזה הועבר הגדוד לשטח מוגן, שממנו היה יוצא כל לילה לסייע בקרוב לכוחות השריון לבצר ולהגך מוצבים סוריים ולסכל את התקפות־נגד של שריון האויב על איזור ההבקעה.

ארץ קודרת היא זאת. ארץ של כרים בזלת מכחורים לאור היום, של שיחים עלובים, פורים אירשה אירשה, על כפרים דלים, של בתים בגבבים המעוקמים כאבנים גבוה, של מבני במן צבאיים במדכרים בהנהות־היהוידה.

"אלנה במילהה", קובע ל. הקיבוצניק.

"הדים רק סיקול הכשרה קרקע", מוסיף שני.

"ויש גם מקורות מים בשטח. אילו רק היו בקיעים את מאמציהם וכספם בפיתוח ארצם, ולא במלחמה", ב. הסליי בסבם: "ואוזן לינגר". בסדר את השפירה. אחר־כך ביציא אותה וזירה ובמקל את השטה, שעליו ייצן, בקפדנות ובוסידיות כאילו הכיע את מיטתו בביתו הנוה הרחוק במתחי הפנים.

הקשבה

ב. כותב שבמלחמה, בניגוד לכל מה שהרגלנו בתרגילים ובאימונים, יש לשים הגש בקפיטלי על בחיוות והנחתו של החייל — על שינה קריבה, כמו בשפע — ההפתעה. אין הדברים דומים לבערכות סיני ושש הימים. בזמן שהיינו הקרבות בפרס היה זמן להרגיש בבלבא המוקפה של ניתוק ההביה, שבהן היתה תחושת ההתצלות הזהה הנצחון פיצירכה לניתוק זה. בתארגנות הפסה ל־24 שעות הביתה.

היום ה־12 למלחמה. אתה מצלצל בדלת. תודיה של צ. פתבנגים בך לשנית במה ביי להכיר את פניך המאובקות המזוקנות — ואז מתנפלים עליך במטר נשיקות, פינוקים, אהבה. צ. מגיעה אחרי מספר דקות. מתרפקת, בוכה, מנשקת, מנשקת. אין טעם להאריך בתיאור פרק־זמן זה. התלוש כאילו מאלה שקדמו לו ושיבואו אחריו. תחושות של אהבה, של שייכות חריפות מאשר בימים נורמליים. כפי שחריפות היו התחושות החוויות שעברו עליך בחזית. אתה מרגיש, שאהבתכם היא נכס קיים, בלתי חלק בתוך הפוכת המלחמה וסכנותיה. אתה מנסה להרגיש, להשקיט שמחות. להשרות בחזון (מ. יאמר על כך: התאפשות חשובות לבית יותר מאשר להייל). הצורך נראה לך לפתע פגיע יותר, הרד יותר מאשר תמורת אחיך לנשק בחזית. בדרך חזרה, בקיבוצים שבצד הדרך, מודעות שחורות בודבצנות ראשונות. הקיבוצים, משפחות מוולות אלה, שוב תצלו את קרבנותיהם אולי יותר מכל החלקים האחרים של העם.

ובדרך הזהה — הרהור. אולי היתה לחופשה זאת מטרה נוספת, נחבאת. איש מבילינו איננו נלחם למען האמה, למען הגבולות, למען אידיאל. אתה לוחם, ראשית, כדי להגן על חייך ועל אלה של חבריך לנשק ולעצירה כול האש. אולם הניתוק המושך אסור שיטשטש את העובדה, שבסוף על כל דבר אתה נלחם כדי להציץ בין האויב וכלי־השחיתה שלו ובין הבית, כדי להגן על היקרים לך ומעל הכל על צ. שהפגישה המחודשת אתה לא השתה לשום פגישה קודמת. להוציא אולי את פגישתכם הראשונה.

תל

ארץ שחורה וזרועת אבנים היא הרבה שבקדבת הגולן ומעליה. בתוך דמידרים, מתרוממים תילי געש רמים, המשקיפים על סביבתם ושולטים עליה. הצוות שלנו מקבל פקודת תפוה. עוברים את הגדור, את הפנים המוסרות שבסביב. עולים אל נקודת התצפית שבראש תל, אחד הגבוהים שבתלים אלה. כ. וא. הקצין השני בצוות, אמורים לצפות משם על תנועה האויב, מצביל ומללות התותחים שלו כדי לסווה אליהם את אש הארטילריה שלנו.

על התל — ערב־רב של אנשי שריון וסיירות, מילואים וסדירים, צוותים שהשתלבו בסערת ימיה הראשונים של המלחמה. מקדמים את פניך בחיוך, בכלה סוכה. "בינתיים אפשר להשתזף, הסורים מתחילים להפגיז בארבע". בלוד־הצי. פגז ראשון שורק. "קצר בערך כ־300". כולם מזנקים לבונקר. "הקדימו היום, הממזרים". אתה נצמד לפינתך בבונקר. אתה יודע שמקום זה הוא בטוח יחסית (להוציא פגיעה ישירה שסיכוייה קלושים). אך ההפגזות, ההפגזות, ה"יציאות" וה"נפילות" של השבועיים הקודמים השאירו בך את משקען. דעות אדובות אתה לרוע בפינתך ומשתדל להסתיר מעיני חבריך את הרעד הנבייבי. את היותך מאבן וחסר אונים. ואז — שב נוסף בהתגברותך — במאמץ עליון גובר האינטלקט על הפחד הראשוני, החייתי. אתה קם וניגש לעמדתך בפתח הבונקר. במהלך הימים הבאים אתה מתרגל יותר ויותר לחיות חיים נורמליים תחת ההפגזה הספוראדית. להתרוצץ, לאכול במנוחה ובתשומת־לב ולא בהסיפה מלאת חרדה. באחת ההפגזות אתה משוחח עם שאר הצוות בבונקר שבנקודת התצפית. לפתע נפתחת דלת הבונקר. פנים המזוקנות, הבהירות, של ד. הסמג"ד. "הבאנו לכם דואר, אספקה ועתונים". אתה תופס את משמעותו של המושג "יחידה". אתה יודע, שאתה, כחלק מהגדוד, תעמוד ואין לך לחשוש עד שתישבר. לתל מגיעה הבשורה על הפסקת האש ואחרי ימים היא מתממשת. את השקט המשתרר אתה מקדם ברגשות מעורבים: רווחה והקלה מידית. שמחה על שנותרת בריא ושלם בגופך אתה ושאר הצוות, על שתראה שוב את צ. ועם זאת חוסר ההוראות לקוסר תודות הנצחון שבסיומה (?) של המלחמה הנוכחית. זכרם של החברים שנפלו (ומשתרות בבך הרגשת ריקנות כל הידיעה כי כה רב מספרם) וסבלם של הפצועים, הנכים והשבויים שלא יוהנר בתשירות להמשיך את חייהם, כפי שציפו ותיכנו. ר. ואוזה יוצאים לסייר בעמדות האויב שבתל: קומה על קומה של בונקרים מבוצרים, חורי, הגפיות, עמדות־מקלעים. ואתה יודע שמערך האויב לא נשבר כולו. שמוצבים מעין אלה עדיין מאיימים בחידוש האש. ועם זאת אתה זוכה לרגעים בספר של כמין התעלה, כעין סיפוק: הארזה, כאשר צופים לפתע בספרית־נוף אדירה על החרמון. ב. הסלי־ו האוי"ס תמיד מוגן לוזרה למפקד הזמה. הגא. הרציני המחשב תמיד. משיב בצחוק: "לא נפילה. לא הפצצה". החרמון, חרמוננו, שנפל עם רוב מבויגיו בידי הסורים בתחילת המלחמה, שממנו צפו כעל כף היד במערכי כוחותינו, סיווה עלינו את הארטילריה הקטלנית שלהם בכל גזרות החזית. דם כה רב נשפך על כיבושו מחדש.

ורגע נוסף: כאשר יחידת הייד בגיעה לתל שלנו לתפוס עמדות ומבקשה מאתנו, אנשי המילואים הקנים והעייפים, להדריכם בשיטת. קראו לזה שוריץ, אם תרצו. לבו זהו חלק מהמורשת של גאות היחידה. במוחו כדגל השטוע ברסים עגו במערכת חושבית.

האישפוז במלחמה - בסיס לימי שלום

מאת שמעון פינס

בין יתר הלקחים שלומדים עתה, בעקבות המלחמה, ראוי ללמוד לקח גם בתחום האישפוז.

למעשה הקדימה רשות האישפוז לעת הירום, בפעולתה, את רשות האישפוז שחייבת לקום, לפי חוק ביטוח בריאות, בימים כתיקנם. באחד השלבים של הדיונים הממושכים, שקדמו להכנת חוק ביטוח בריאות חובה, הציע ממלא מקום יושב־ראש מרכז קופת־חולים, ד"ר ת. דורון, שתקום רשות עליונה לשירותי ביטוח בריאות. רשות זו תקבע הנחיות אחידות לניהול ענייני האישפוז במדינה. כגון הלוך קהו האזורית של האישפוז, סטנדארטים אחידים בתחומי כח־אדם, ציוד וכדומה.

הרשות, לפי אותה הצעה, אמורה היתה לכלול שני גורמים עליהם חלוקה יחסית: האחד, נציגי המבוטחים במוסדות בריאות והשני, המוסדות בעלי מיטות־האישפוז במדינה. כך היה נוצר גוף מכוונן לכל מוסדות הרפואה בארץ, שבראשו שר הבריאות. הנהלת משרד הבריאות ושר הבריאות לא ראו אפשרות לקבל הצעה זו והצעת־החוק האלטרנטיבית שהוגשה לכנסת כללה הקמת מועצה מייעצת, ובמסגרתה רשות אישפוז. אלא שהרכבה של זו נקבע שלא לפי הקריטריון הייצוגי.

הישגיה הגדולים של רשות האישפוז העליונה לשעת חירום, שהשכילה להפעיל את כל מערכת האישפוז במדינה ולהגיש שירות רפואי מעולה לנפגעי צה"ל, תוך סיפוק צרכי האישפוז והטיפול באוכלוסיה האזרחית, מעלה הרהורים לגבי הצורך לקיים גם בימים כתיקנם גוף דומה לצרכי האישפוז במדינה. אין ספק שחלק גדול של ההישגים יש לזקוף לזכות שיתוף־הפעולה ההדוק והכן, שהתקיים ממש יומם ולילה, בין שלושה גורמים עיקריים: משרד הבריאות (באמצעות המנכ"ל שלו פרופ' ב. פדה), קופת־חולים של ההסתדרות (באמצעות מנהלה הרפואי, ד"ר ת. דורון) וחיל הרפואה (בראשות תת־אלוף ד"ר מ. קורדובה). הקרקע לשיתוף־פעולה זה הוכשרה על־ידי ההבנה ההדדית שנוצרה באחרונה בין משרד הבריאות וקופת־חולים. הבנה שחלק נכבד בה היה לשר הבריאות ויקטור שם־טוב וליו"ר מרכז קופת־חולים אשר ידלין. גם בתהליך הטיפול של נפגעי צה"ל, בא לידי ביטוי שיתוף־פעולה פורה זה: קופת־חולים העמידה כמה מבתי־ההבראה שלה לצרכי החלמה של נפגעי צה"ל, ואת כל שירותיה ברפואות — לטיפול בהם.

יצויין שבימי החירום פעלה קופת־חולים, במרפאותיה ובמוסדותיה האחרים, באלפי אורחים שאינם חבריה. נוסף על הטיפול בנפגעי צה"ל, עיקר עבודת השיקום של נפגעי צה"ל יתבצע, בשלב הראשון, בבתי־החולים הכלליים של כל מוסדות האישפוז, ובשלב השני, בשני מרכזים עיקריים, שנקבעו למטרה זו: בית־החולים הממשלתי על שם ח. שיבא בתל־השומר, ובית־החולים של קופת־חולים על שם לוינשטיין ברעננה (אגב, נוספו בו עתה כ־200 מיטות). נפגעי צה"ל נוספים ייקלטו במחלקה לשיקום של בית־החולים "הדסה" בירושלים.

תחומי הפעולה העיקריים של רשות האישפוז בימי מלחמה אלה היו בעיקר: כוח אדם, אספקת ציוד מרכזי ותרופות, איחוד של מאושפזים. אין ספק שבתחומים אלה חיוני שיהיה שיתוף־פעולה בין מוסדות האישפוז בארץ גם בימי שלום. הגורם העיקרי שמקשה על משרד הבריאות לקיים רשות אישפוז מסוג זה (כדוגמת רשות האישפוז העליונה לשעת חירום), נעוץ בעובדה, שהמשרד נטל על עצמו כמה תפקידים סותרים:

מצד אחד משרד הבריאות הוא — גם לפי מבנה הממשלה וגם לפי חוק בריאות העם — המפקח הראשי על כל ענייני הבריאות במדינה. בתוקף תפקידו זה עליו לפקח על כל בתי־החולים ומוסדות האישפוז ולהיות אחראי להתפתחותם, ללא משוא פנים. מצד שני יש למשרד הבריאות בתי־חולים משלו, שמספרם איננו מבוטל. ובדרך הטבע עליו לדאוג לאינטרסים היום־יומיים של בתי־חולים אלה.

גורמים שונים בבתי־החולים הממשלתיים מודים, שאי־אפשר יהיה להסדיר את ענייני האישפוז במדינה, כל זמן שבתי־חולים שברשות משרד הבריאות לא יוצאו מהכפק האדמיניסטראטיבי המשרדי ויועברו לרשות ציבורית, שיש לה יתרונות של גמישות ותנועה, המאפיינים את בתי־החולים של קופת־חולים. בחוגים אלה מוצעים, שרשות ציבורית מתאימה, שבמסגרתה ישתפו פעולה המשרד, קופת־חולים והרשויות המקומיות, עדיפה מניהול ממשלתי והיא עשויה לקדם בהרבה את ענייני הבריאות במדינה.

על כל פנים אין ספק, שהישגיה של מערכת האישפוז בימי החירום, לא רק איפשרו לעמוד בכבוד במבחן המלחמה, אלא גם הניחה יסודות לאישפוז טוב יותר בישראל בימי שלום.

דפים חדשים לשיח לוחמים

"אני מקוה שאבל בבית מתנהל טוב ובילום בגיראל גבוה, כמו בגן בחזית. העיקר להחזיק מעמד! אני מספר לכם עכשיו "מה בצבא". אבל ממילא כשהגלויה תגיע, זה כבר לא יהיה כוד. אנחנו מתכוננים לבטים הלילה בהדים את החרבת, שהסורים נכבדו בתחילת המלחמה. להתראות בקרוב. והפעם באמת בקרוב"...

מכתב זה, שנכתב ב־12 באוקטובר על־ידי שלמה מקיבוץ גבר אל הוריו וחברי המשק, פורסם בעלון יחד עם הידיעה כי שלמה בן ה־21 נפל בקרב על מיבצע החרמון.

הקריאה בעלוני המשקים בימים אלה איננה קלה כלל. באשר כמעט בכל עלון של משק נשקפות אליך תמונות־הנסיות, בחלקן מלוות תצלומים של הבנים־החברים הנופלים. אתה קורא בעלונים ונדמה לך כי הנה כבר נכתבים דפים חדשים ל"שיח־לוחמים" 1973. בו בהתלבות גם האמונות הסמליות. בעבר, חברת קיבוץ בעין־חרואל, שישלה אחד הבנים במלחמת ששת הימים ובן שני במלחמה זו, כותבת במכתב תשובה אל חברתה המורה. באותו מכתב סיפורה החברית על נסיונה לחזור לשגרת הלימודים ועל התחרטותה של אחת התלמידות אשר זעקה: "היינו שבעה תלמידים בקבוצה, בכיתה. ארבעה כבר אינם — אולי בכל זאת, יש דרך אחרת?". וכעבי בשיבה להגרותה בין היתר: "...האי צודקת שקראת להו לסיגרה, אך גם תלמידתך הספרדית בזקה. וכי כיצד ניתן להחזר לשיגרה ולהגך ילדים לבני אדם, אם לא מאפשרים קודם למתבגרים בכות, ליגוע את המציץ והמפיק עליהם. ספליס אותם מסילים לחדבר, הם אבנים, הם האבנים את רגשותיהם הם וכל כך איגם מסוגלים להיות רגישים לכאבם ולרגשותיהם"...

ובהמשך: "אביהם של ילדי הילך את ימיו בין עבודה על אדמת ארץ־ישראל והגנה עליה. הוא היה בין מבצרי הצפון ובין בוני הכורין, שני בני נפלו במוצע הראשונים. הפרוצים הצולבים בבצק, לנתק וינתן כשרטינאי. אלוהים נתן לנו את יונתן לצרדים שבה והביה הגנה; הוא הנן לנו את יונתן לכמעט עשרים ושלושים שנה...

"הגיעה תלהריהו, ונערים ונערות יקרים אחרים, שואלים: "בכיבל כל הם השפוך? האם אדמה זו ואבני המקום היו שוים כל כך הרבה עקידות יצחק? אתבול ביקורי ביקור בזק המפקד של בני יונתן, שאחיו נפל בבסים במלחמה ששת הימים. התשובה המשותפת היא חד־משמעית: לא היתה ולא היתה לנו ברירה אחרת. כלעם עליך אחי להרגך, עליך לשלוף חרב ולהגן על חייך. התאבלות לאובית היא המא יאין לי בפחה"...

"בכל בגל, אשר נגרם בידי המדים, לא הספקתי לפינואת על מורים או מצרים, באשר הב. כאשר קראתי את צוואתו של הבנים המורי, שלא זכה להולצתו, נבבור עליו לבי בקראתה, או כשמביה על נפילת בשוקו קומנדו מצרים, הרי תגובותי היו: א) כן ירבו; ב) הרי זה נורא, הלא גם להם יש אבות וילדים; הרי אי־אפשר לקבוד אנכים כשיבלים; ג) גובר שהבניכה האמתית עלהם באשר נבגת אנחנו (כפי שאבורה אחת ונשית "הסובר").

"...בראשית מכתבך מכבת עליו הבנים... לא, אני לא בהתחפות המתחפרי יסורי־אגים בהולך המסרה האנושית. אנו מצביקה ליהודי את הדברים הבסיסיים ביותר, כבני השפה; האדמה. אני בעצבות את הזים עצמם, ואת התעצבות הראשונים, את הכותן, את הריה, את ראשית תיכלה לארהב. אני בעצבות את נשבתם של ילדינו לא פחות בן ואבות. בנו תלוי הדבר לא בכבע אם יהיה גיבור (קרי: בגורל להתמודד עם האויב), אם יהיה תבוסתן, או הי בזלא כבל — הנה הוא להבים.

עלוני הקיבוצים

"אני מחולות בחופש ודבי־הלדברה. הגבר באשיכים את אני בינו באי־ראציונאליות. ובמבפים בוה להשוב ולהבוב מבוסגי מברבות ההתנהגות המקובלים עלינו. אלה להם לבערכות הייבה מלהם, כגים על שבים הוו בונספלים, מובבים, מתוסכלים ואואינקה. הייב לקחת נקודה מסיבילהגיה אלו החשבון במסגרה היפיבי תקשורה אנושית בבל ה' דרגים האפשריים. חוי הסקפה להבין הנבה. האמנם יש להפקיעה אף אם לא הגיב פירות מהר".

בלילה בתעלת סואץ...

נהיק בכנרת היה בין מרהתותי הראשונים שחצו את התעלה, באמצע המהלך כבה ה' בגוע בבירתה והמהיר גאליון ההוד בידיה ולקלה... לפתע הוא שומע בתוך הלילה קול דובר עברית:

— שבע, זאת לא חוזרה. בוא אלי ותלביד איך עושים את זה.

— אתה לא הלכד אותי לחתור. נולדתי בכנרת וגדלתי ארב"ב אני חותר.

— ואני נולדתי בהגבית הגר הר כבר בגיל שלוש...

שב בילאל בהתר "מלחמתי" בתוך הצלונים, ואין הוא כבבא את הרוח האחרת הנושבת בתוכם. זו רוח ה"אין־ליפיינקי", המספרת על המבאבים של אנשי המשקים בצורך להיות ראויים לבניהם שביהיות. אל מהתעבודה של הלא־בנייסים ושל הילדים עוספי המתנדבים הרבים, לבצורה כל אלה במביכים לקיים את הענפים ואת היצור השוטף.

"ברבה", עלון קיבוץ רמת־הכובש, בכפר: "קלטנו כ־40 מתנדבים. במציתם הגיעו עם פרוץ המלחמה והיהר בבבך הזמן. יש לציין בגישה של קבוצה מהבה בטורה לעבודה, לובם חברי עברית, בבצעים את העבודות במסירות רבה, מה שחסר הוא רק בל"מקצוע, שיחדיו אותם בעבודה".

והעלון קיבוץ לוחמי הגיטאות, שבן יותר ב"ידיעקבל לבגייס", שהקיבוץ בוציא מאז המלחמה מדי יום או יומיים, נאמר: "בימים המקצרים והולכים אנו במסיבים בכל הענפים. כי היה בעלה על דעתו כי במרוצת שבועיים נשלח 6 משלוחי דגים לתוק 96 טונות טסמים (התמורה 300,000 לירות). סימנו את הקטיף האלקטיבי של האשכוליות. כבל שמגיעה הזמנה לקטיף אבוקדו, הוא מתבצעת לוה קורות רק בינו ליבה... הכותנה מולה נקספה. אף נשלחה לבינמבה בטרם גשם".

אחד החיילים הגביגים להופעה. אנשי הבטבה הזרו־הארבלה הזאבים "לסטבס" קצת. חייל המביא בבסים בלהבלבים בערב. ישל לקבלם נקיים ובוצנעים לבהרות בצבה שמינה בבוקר. וה"כלבר". כבובן, עומד לרבות החיילים. כן, צביקה ו. הביע מבין צנחני וכד"לבבודי" את הלהבה הלך להים במבל פיתן של הסוהה ובצאן בריאות ושלמות...

ולסיום, מכה בשיחות הילדים:

יעל: אמא, גם לסוסים יש ילדים קטנים?

אמא: בוודאי.

יעל: וגם להם יש בית כמו שלנו?

אמא: כן.

יעל: וגינה עם פרחים?

אמא: כן, גם להם.

יעל: אז גם הם רוצים שאבא שלהם יצא במלחמה...

— אבא שלי חייל בסיני.

— ואבא שלי חייל בגולן.

— ואבא שלי חייל ב...

— אבא שלך חייל בבית...

— אמא, כמה מקבלים נשק?

— באמריקה.

— בעד מי אמריקה?

— קצת בעדנו וקצת בעד הערבים.

— מה זה, היא לא יכולה להחליט בעד מי היא?...

אסף (4) שואל את המטפלת: מי מפקד גדול יותר, אבא שלי או משה דיין?...

א. פרידמן

160 טונות אבוקדו נמכרו לצרפת

מאת סופר "דבר" לענייני הקלאות

ישראל איננה מקיימת "חרם" "אמברגו" נגד צרפת. בשבוע שעבר נמכרו בצרפת 160 טונות אבוקדו ישראלי, מתוך 300 טונות שנמכרו באירופה.

במועצת הפירות נמסר אתמול, כי יבולי האבוקדו גדלו השנה ב־20 אחוז, לעומת השנה שעברה. למרות המחסור בכח־אדם ובאמצעי־תובלה הצליחו כל המגדלים להיענות לדרישה המקיקים בחו"ל ולהגדיל את הספקת הפרי לבירה המקומי, נוסף להספקה לבתיה נכורות לצה"ל.

תושבי חיפה והקריות - הבו בקבוקים!

ימי המלחמה גרמו לכך, שכמויות גדולות של בקבוקים הצטברו בבתים רבים - בקבוקים אלה דרושים עתה לקיום אספקה סדירה.

ההנהגה המקומית לצופי חיפה, בשיתוף עם חברת "שמן", תארגן מבצע של איסוף בקבוקים ריקים בחיפה רבתי והקריות.

המבצע יכלול את שכונות חיפה (העיר התחתית, הדר הכרמל, הר הכרמל, אחוזה, נוה שאנן, בת גלים), טירת הכרמל והקריות - קרית מוצקין, קרית ביאליק, קרית חיים וקרית אתא.

מבצע "הבו בקבוקים" ייערך בשני שלבים:

שלב א' - מוצאי־שבת, 17 בנובמבר 1973, מצאת השבת.

שלב ב' - יום שלישי, 20 בנובמבר 1973, בשעות אחה"צ והערב המוקדמות.

הפידיון המלא של הבקבוקים שייאספו - קודש כתרומת צופי חיפה לאגודה למען החייל.

במסגרת מבצע "הבו בקבוקים" ייאספו אך ורק בקבוקים בגודל הסטנדרטי - כאלה אשר צילומם מופיע במודעה זו.

במקרה ואתם מתכוונים להעדר מדירתכם בשעות המבצע וברשותכם בקבוקים במבוקש, אנא השאירו אותם ליד הדלת.

"הבו בקבוקים" - סייעו למשק, תנו יד לחיילים!

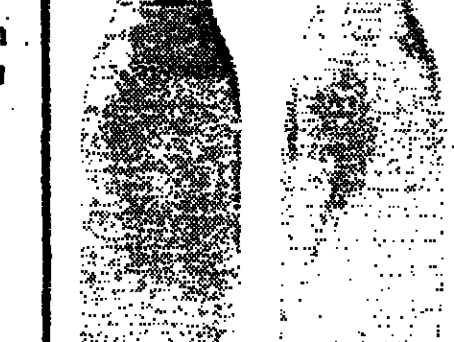

ההנהגה המקומית לצופי חיפה

האגודה למען החייל בישראל

שמן

עכשיו

הפסיכיאטריה מתגייסת

מאת זאב רב-נוף

אחת השאלות המטרידות עתה את הציבור — ולאו דווקא את "המעורבים" במישרין — היא שאלת תיפקודו הפסיכיאטרי כחלק ממצב רוחו של העם. הסיפורים מתהלכים בתחום זה, שומעים רבים, הפרזה הדמיון פורה. וכדי לעמוד על אמיתות הדברים מ... רוב, הלכתי לאחת האשפוזיות המבודדות והמפורסמות ביותר במדינה ובנשלחתי כדי בתחילת הויכוח, התברר לי, כי האיש, פרופ' יעקב בכיר, פרופסור באוניברסיטה וראש מרפאה עם צוות עם 1 רופאים פסיכיאטרים, ועוד 22 חורים, מוכן לדבר עמי בתנאי אחד בלבד: שלא להזכיר את ... הוא היה מוכן לגולל את ... על כל צדדיה בתנאי ש... לא יופיע שמו בדפוס. לא ... כל הנימוקים והנימוקיהם. ... בריה נבכנעי, עם כל ... הסדור בכה. העניין חשוב ... מהאסמכתא של השם.

הסכם בין משרד הבטחון וקופ"ח

התחילה עניני פורמאליות: בין משרד הבטחון לבין קופת-חולים של ההסתדרות נחתם הסכם על פי, ששירותי בריאות-הנפש של הקופה יעמדו בימים אלה לרשות ... משרד הבטחון. לכן לא היה גם שום ויכוח על הלוקה הזורית, ומרפאות קופ"ח יקבלו כל פונה אליהן בעצמו, או לפי הפניה של רופא מטפל; בלי להתחשב באיזורים גיאוגרפיים. ... על כן, אומר בן-שיחי: שירותי בריאות-הנפש מפותחים במידה רבה יותר במסגרת משרד הבריאות (שאינו זקוק, כמובן, לשום חוזה עם משרד-הבטחון). הקופה באה בדברים עם המשרד, יש שיתוף מלא; כשהמטרה היא, כמובן, לתת כל שירות אפשרי לנזקק — והביורוקראטיה תלך ל... של הרוחות.

לאחר המבוא זה נתגלתה עובדה יסוד מרתקת: "בשלושת שבועות המלחמה — אומר בן שיחי — פנו אלינו בסך הכל 10 פצועי נפש שסבלו מהמלחמה. לעומת זאת פחות באופן ניכר — ובהפ... זאת. נוכחתי גם במרפאות אחרות — הפניות של המצטיינים שאינם קשורים במלחמה. אנשים אלה כיום, פסוקים, פשוט, ... אחרות הבראות להם במפתח יותר. לגבי המקרים שהתעוררה, כמו מצב של חרדה, דכאון או הלם, עקב נפילת בן-משפחה או פציעתו הקשה, התברר, כי הרופא הכללי, המשפחתי, מסוגל בדרך כלל, לטפל בעניין, שנים. וזהו שאלה של מלה טובה בלבד די עתים. וזהו בעיה של גלולת הרגעה או זריקה. ואני יכול לומר כי רק מעטים הגיעו אחרי הטיפול הראשוני הזה לשירות פסיכיאטרי."

אני שואל בעניין המוניטין, היהודים רגישים לכך ביותר, ביחוד בטעם מחלות הנפש. אם הי... הגבלות הגיאוגראפיות הוסרו כ... דיע לא ירצה החולה לבקר את הרופא הנראה לו ושעליו שמע גדולות, ולא ללכת דווקא אל ביתו של הפסיכיאטר הקרוב ביותר? איש שיחי, שנראה הפעם רציני מאד, אמר: "קיים מיתוס של "שם", במיוחד אצל היהודים, ולמיתוס זה אין כל הצדקה. אני יכול לומר בפה מלא שכל רופא הנמצא במחלקתי מסוגל להועיל לחולה כמוני. והשם הוא רק מיתוס. עדיף אמנם שילכו החולים למרפאות שבאיזור שלהם. ורק אם האיש מרגיש שלא בנוח, שמא תדע סביבתו שהוא סובל ממה שהוא סובל מוטב לו לפנות למרפאה שהיא מחוץ למקום מגוריו הקרוב.

מובן שאם אפשר להתחיל בדרך הרופא המטפל עדיף הדבר על פניה עצמית זו, שהיא עתה מותרת, והסיבה פשוטה: הרופא המטפל מכיר את האיש ואת ההיסטוריה הרפואית שלו, את מגבלותיו ונטיותיו, וקל לו להמשיך ולחפש. בשעת-חירום מתחלקת הבעיה לשתיים — בעיית החיילים שנפגעו באיזה ליקוי נפשי עקב הקרב בחזית, ובעיית ההלם בעורף, היינו, הלם של המשפחות. לגבי החיילים, אומר הפסיכיאטר, אפשר לומר, כי כ-90% מהמקרים מתגברים על פגיעתם מיד. יש גם טיפולים דחופים על-ידי צוותות שדה ביחידות ויש גם טיפול של העורף הקדמי. אחת מרפאות ה... מרפאה של הפסיכיאטר שבניסה ומשגישה רופאה בלילה בבית-חולים של עורף קדמי, סיפרה, כי מתוך 180 מקרים של תגובה נפשית חריפה שעברו בבית-החולים בשבועיים של המלחמה, היו רק שניים שהגיעו לטיפול פסיכיאטרי ממשי.

סימפטומים של הפרעות

רוב הסימפטומים הם שלשולים, תגובות בלב, או הפרעות מוטוריות או מיכניות, הבאות מלחץ נפשי ישיר. תגובות אבל חריפות יותר מתגלות אצל משפחות שכולות או משפחות פצועים קשה. "אותן הבעיות היו לנו גם בכל תקופת ששת-הימים, אומר בן-שיחי, ושטוב, המספרים לא היו כה גדולים. אז כבר למדנו את הסוד: לתת להם שלא יתאפקו ויתאבלו — וזה יעזור. התגובה המשבעת של אבל היא בין חצי שנה לשנה, ובפרק זמן זה חוזר הכל אבל לתיפקוד רגיל. מובן שיש גם תגובות-אבל פתולוגיות, ובמקרה זה יש לבדוק את כל המרכיבים, ביחוד את בטים האישיות. יתכן כאן כי זו הופעה קונסטיטוציונאלית, ומקרה האבל רק שיחרר אותה. אישית היה לי מאבק רצוף בנושא זה בזמן הטיפול בניצולי-השואה. האסכולה הגרמנית בתחום הפסיכיאטריה טענה, כי אם החולה לא התגבר על הטראומה תוך 5 שנים, הרי הסיבה היא קונסטיטוציונאלית ואין לשלם לו פיצויים... אני באה על שלהמתי נגד דעה זו ובהצלחה יתרה".

לגבי הזעזוע עצמו מחייך הרופא ואומר: "הכל מתנהג בהתו... בריסטו. אין שום כלל. אני אוהב לספר משל בשני אנשים ההולכים ברחוב. אחד בחור, בן 18, והשני רופא ותיק ומנוסה. בשעת הליכתם נדרס לעיניהם למוות רוכב-אופניים. הרופא ניגש אל הנדרס, בדק אותו וקבע את עובדת המוות. ואף-על-פי שהוא בלי ספק מזועזע, הוא הולך הביתה — וזהו זה. לעומתו הבחור, שלא ראה, אולי, מוות לנגד עיניו, עלול מקרה זה לשמש נקודת-מיפנה בחייו, וזעזוע שיישאר עמו תמיד." לכן הכל, בעצם, אינדיבידואלי והאדם חייב להגיב כפי שהוא חש שהוא צריך להגיב".

"אסור להוציא מהר מדי מסקנות, אומר איש שיחי גם במקרים מזועזעים שאירעו עקב נפילתו של אב, בן או בעל. ואסור שיהיו תפיסות מוקדמות ובלתי מעורערות. כאשר אתה מתקרב אל האדם, עליך לשכוח את כל התיאוריות, וכל מה שעליך לעשות, הוא, לנסות להבין את עולמו הפנימי. כל אדם והבעיות שלו. יש כבר קבוצתי ויש מי... ראל כללי, וגם למדע הפסיכיאטרי-פסיכולוגי יש הרבה ליקויים ומיגבלות".

איש שיחי שוקע כאילו לתוך עצמו ואני איני מרפה ושואל: "אם כן, דוקטור, מה היא התשובה?". הדובר מביט בי בעיניים גדולות ועצובות ואומר לי לפתע את הדבר שציפיתי לו ושירד עלי כרעם ביום בהיר: "התשובה היא: ציונות, ציונות בלי מרכאות, ציונות; זוהי התשובה".

מלחמת צה"ל ביתושים — מערכה בלי נצחון

מאת ישראל כהן

אין ספק שהכיבוש המבוקש ביותר עתה בקרב כוחותינו החונים מעבר לתעלת-סואץ הוא התכשיר ההוא נגד היתושים, הנקרא "אל-תוש", ומופץ על-ידי אנשי חיל הרפואה של צה"ל.

התכשיר, הנמכר בצפורה ירוקה-כהה, הפך עד מהרה חלק מן הציוד האישי של החיילים בצד נשקם ומכוזותיהם.

מלחמת צה"ל ביתושים ובזבובים עם היתושים והזבובים הנודניים, אין חיילנו מספיקים בלהד... בית התפללות מן הגוף המקקים בצד המערבי של התעלה, לרבים, ואני בתוכם, היתה זו הפעם הראשונה שהם ראו נוף אפריקאי אמיתי.

ואכן, אין ספק שיש משהו מלבב מאד בראותך איזו הקלאי צפוף המכיר לאורך רגעיה לא והבה ביותר בלב מדבריות-סיני הבוזהות. צצי התוכר הבוידקים. הבצויים באיזור הסמוך לתעלה.

תמיד חשבתי שהמניפות הללו שימשו להפגת החום; עתה אני מבין שהם היו נגד זבובים ויתושים.

בים החלה מיד לאחר שראשוני חיילינו הצו את התעלה והתבצרו לאורך הקו. מלחמה זו פרצה בלי התראה מוקדמת.

תחילה חשבו הכל כי אין זו אלא הופעה חד-פעמית חולפת. אך משעברו הימים וכוחותינו התבססו בקודים הנוזעים, כי המדובר בתופעה קבועה האופיינית, כפי שהסביר, לאיזור זה.

האופטימיסטים הורידו את שרווליהם וסגרו את הכפתור העליון של חולצתם, על אף החום הכבד כל היום, בנסיון למנוע מהזבובים ומהיתושים להציק להם, אך עד מהרה התבדו. להקות הזבובים רק התרבו ועקיצות היתושים חודרות גם מבעד לבגדים.

אז הוחל בהפצת "אל-תוש". הנוזל הלבנבן, המיועד לשימוש חיצוני בלבד, נמרח על הפנים, כמו עור הפנים והידיים, תוך התעלמות מופגנת מהריח הלא-נעים שלו. "לא אגלה סוד צבאי אם אומר, שלפי שעה אין כל סיכוי לנצחון על מערכי הזבובים והיתושים.

אולם המלחמה בהם תימשך כל עוד יימצאו כוחותינו בצד המערבי של תעלת סואץ, המקסימה ביופיה, על אף החרבות שהותירו סביבה מלחמת ששת הימים ומלחמת יום הכיפורים.

תוך כדי מהלך הקרבות הניט... בצידים, שבצורת מים אפשר להצמיח עצים גם כאן. הכפריים המצריים המעטים שהיו כאן אמנם ברחו עם בני-משפחותיהם, אך התירו אחריהם פרות, תרנגולות, עיזים וארנבות, שחיילי צה"ל מטפלים בהם במסירות.

עם שוך הקרבות וההתפלות הראשונה מן ההנף, התפנו החיילים ממערב לתעלה להקפיד על נקיון השטח שבו התמקמו, על נקיון אישי ועל הופעה מסודרת יותר. יש מי שהחליט להשאיר את זקנו או שפמו, שגדל בימי הכוננות והמלחמה ולטפח אותם, ויש מי שהחליט לגלח את שער ראשו דווקא — הכל לפי הרצון והתגובות הצפויות של האשה בבית.

היטיבה לבטא זאת מיפקדת העורף בה שכתבה בדף עידכון-יומי לחיילים: "גילוח יום-יומי וצחצוח נעליים יעזור לנו לשמור על פרצופינו האסתטיים לבל ניראה כאפריקאים לכל דבר בשובנו הביתה. יש לזכור, שמדינות אפריקה מנתקות בזו אחר זו את יחסיהן עם ישראל ועד שנגיע לארץ עשויים אפריקאים להתקבל שם בהחזרת מה..."

בסיכום: כבר כתבתי במדור זה לפני ימים אחדים כי לחייל-צה"ל לא חסר דבר חוץ מקבית להקשר עם המשפחה. ובכן, הטפות סולה שלי! חיילינו זוהרים בסמוך לתעלת סואץ ישמחו מאד לקבל פניות מכל הסוגים להרחקת הזבובים והיתושים. אלו אין זה ציוד הנ... לם חיילים קרביים דרושים, אך הוא חיוני בהחלט, חיוני עד מאד.

דברים

שוויון הקרבן

גם לאחר שביתת הנשק נכונה להוקפה צפויה לנו תקופה ממושכת של מהיחות מדיניות-בטחוניות, שתחייב לכוננות צבאית גבוהה ומתמדת. מצב זה יטיל עומס רב על האוכלוסיה, ובעיקר על השכבות הצרכניות ביותר, שהן גילאי הגיוס ושירות במילואים.

לנוכח המשימה הזאת אין להשלים עם העובדה, שרבבות צעירים בעלי אזרחות ישראלית, היושבים בחוץ-לארץ למטרות שונות — חשובות ולא-חשובות מבחינה ישראלית — יהיו פטורים מחובת ההשתתפות בהגנה על מדינת ישראל. אכן, יש ביניהם בעלי-מצפון, שעם פרוץ קרבות מהרים לבוא לארץ — וכל הכבוד לבחורים אלה. אך רוב היושבים בחו"ל אינם מספיקים, ויש שאינם טורחים כלל להגיע לארץ. משתמטים כאלה יש לשלול את האזרחות הישראלית.

השחרור הליגלי — או הבריחה המוסרית — של צעירים אלה מעוררים הדים שליליים ביותר בציבור, בקרב קרובי המגוייסים, ובעיקר משפחות נפגעות. רבים הטוענים אחר בעלי זכויות-יתר, בני-טובים וכו', הפטורים משירות הגיוס ושירות המילואים. המרגיז ביותר, שיש ביניהם (או בין אבותיהם) לא רק ציונים ופאטריוטים נאמנים, אלא גם בעלי השקפה לאומית-קיצונית, הגורסים "אף שעל", ולכם לא ינקפם, שהם נאה דורשים ואינם מקיימים נאה.

אמנם הליברליזם היא מידה יפה למדינה נאורה. אך חירות הפרט מסתיימת במקום שהיא באה על חשבון חירותם של אזרחים אחרים.

שוויון הקרבן, אי-השתמטות, התנדבות למשימות מסוכנות אזרחיים לצעירי ישראל. יש לשקוד, שלא תיפגם רוח זו על-ידי היחס הליברליסטי של המדינה לצעירים המבקשים לשמור לעצמם תואר הכבוד היוקרה של ישראלים בלי לשאת בעול. אזרחות משמעה לא רק זכויות אלא גם חובות.

ג. יהודה

בן-גוריון ופוליטיזציה בצבא

התוצאות הקשות של ערבוב מאבקים ציבוריים בתוך המדינה עם פעילותו של צה"ל למען כלל המדינה ברורות לכל בנובמבר 1973. דוד בן-גוריון ראה זאת גם מראש. כשנכנס למולמוס קשה עם חברים ועם יריבים בזמן מלחמת הקוממיות על פירוק מטה הפלמ"ח — הוא לחם למניעת תופעה מן הסוג שאנו עדים לה כיום, כשהן את העקרה המבאיבה בענין אלטלינה — הוא לחם למניעת תופעות אלה.

אכן, כדי לעקור פוליטיזציה מצה"ל נחוצה היתה ראיה כראייתו של ד. בן-גוריון. אבל כדי להצליח בזאת נחוצה היתה גם עוצמה פוליטית כפי שהיתה לדוד בן-

מאיר בראלי

הגרמנים לומדים לקח המלחמה

ב-1 בנובמבר, התכנסו בבאד קיסינגן שבגרמניה המערבית, 350 קצינים בכירים של הבונדסווהר לדיון אינטנסיבי. המרצה הראשי היה האדמירל צימרמאן, המפקח הכללי של צבא גרמניה. הוא החל לנתח את הלקחים הראשונים ממלחמת יום הכיפורים והעמיד במרכז הבירור את המסקנות שאפשר להסיק לגבי תכנון הצבא הגרמני בעשור הקרוב. יחד עם זאת הזהיר האדמירל את שומעיו ממסקנות נמהרות.

השאלות שהועלו בהקשר זה: האם צריך לתקן את הזמנים של הכוננות לפני התקפה; מה הם הכוחות הדרושים לקיום לחציה מול התקפת פתע; מה אורך התקופה של גיוס מילואים; ובמיוחד נידונו שאלות שונות בקשר למלחמות האוויר. יתכן — כך אמר צימרמאן בבאד קיסינגן — שטילי קרקע-האוויר הרוסיים יביאו למהפכה שלמה בתפיסת ההגנה האווירית של נאט"ו.

ראובן עשור

מכתבים למערכת

בני ישיבות שנפלו בקרבות

בעיצומו של יום הכיפורים הודעקתי יחד עם חברי בני הישיבות להגישה האויבים שבאו להילחם בנו. כעבור שלושה שבועות של מלחמה קיבלתי יום אחד חופשה לראות את בני משפחתי.

בלכתי ברחוב באה לקראתי קבוצת צעירים צוחקים ומלגלגים על זקני וקוראים לעברי: "פרזיט! משתמט! צריך להרוג את כל בני הישיבות!".

חשבתי על ידידי האהובים, תלמידי הישיבה, שנהרגו במשמרים ביום הכיפורים. חשבתי על בני הישיבות שנהרגו בתוך הטנקים ובתוך התולכים, חמקתי מהאנשים ולא עניתי להם דבר.

היום מצאתי כאן, בשדה, עתון "דבר" ובתוכו מכתב הסתה נגד בחורי הישיבות "היושבים במיטב היחם ואוכלים בשפע". ושוב חשבתי על חברי.

דוד בן-יוסף
ה. צ. 2357/79

השבת והשבתת רכב פרטי

"חוגים דתיים מסויימים מנסים להפיק "רווחי מלחמה" ממצבנו הקשה, ובהזדמנות התגייסות שיש צורך, בצימצום השימוש בדלק הם מנסים להשבית את הרכב הפרטי בימי שבת. כאילו לא די לנו בהשבתת התחבורה הציבורית הסוגיה ברבים ולא בבעלי היכולת, את דרישת החוגים הדתיים הנושנים יש לדחות על הסף ולא רק בטעמים אידיאולוגיים". פיסקת הפתיחה הזאת של דניאל בלוך במאמרו ב"דבר" מיום י"ג בחשון, בשם "רק לא בשבת", בקשר להצעה להשבית את התחבורה הפרטית יום אחד בשבוע יש בה משום פגיעה בציבור הדתי בכללותו שאין לעבור עליה בשתיקה.

קודם כל, כנין לו לדניאל בלוך הענו לדבר על "חוגים דתיים הנסים להפיק רווחי מלחמה ממצבנו הקשה" בקשר לבקשה לממשלת ישראל מצד הרבנים הראשיים, נציגי המפלגות הדתיים ונציגי הציבור הדתי לקבוע את יום השבת כיום לצימצום התחבורה הפרטית? ומדוע זה באמת איננו מתקבל על הדעת, שממשלת ישראל תשתדל במקרה זה להיענות לבקשתם של שלוכי אבשי ישראל ותקיים במדינת ישראל "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש כל מלאכה לא תעשו שבת היא לה' בכל מושבותיכם" (ויקרא כ"ג, ג').

אני בטוח, שבהירהור שני גם דניאל בלוך יסכים, שהמצב השוהי איננו כפי שהוא מתאר אותו במאמרו הנ"ל. פרט לתחבורה הציבורית, שאינה פועלת בשבת (ולא בכל מקום) יש שירות מוניות למקרים דחופים ובאמת חיוניים; ומדוע זה כל כך קשה להפסיק את ההתרוצצויות הבזבזניות של המכוניות הפרטיות בשבת קודש, בזמן שיש הכרח לצמצם את התחבורה הפרטית יום בשבוע?

כמובן, יש להצטרף לתביעתו של דניאל בלוך, שההשבתה תחול על כולם. כי "אנו נמצאים עתה רק בראשיתן של הגבלות חמורות והפעם הן חייבות להיות מוטלות על הכל כשהדוגמה ניתנת מלמעלה".

ולבסוף ארשה לי להביא ציטטה על השבת מדברי ח. נ. ביאליק (כפי שפורסמה במאזניים י. ייא). "הרוכבות בלי שום מפקפק על מקרים כמו שלנו, כשיש הזדמנות לא לפגוע בבבת העין של האומה. בשבת: "השבת היא היצירה הגאונית ביותר של הרוח העברי וכל הפוגע בה כפוגע בבבת העין של האומה. ההגדרה של פגיעה כזו איננה מוטלת עלי, ובעיקר אין לקבוע מסמרות חוקים בדבר הזה. הדברים דקים מן הדקים והם מסורים ללב, והכול לפי הרגש".

א. אריך

דניאל בלוך מעיר:

טענתי העיקרית היא שכל עוד אין תחבורה ציבורית בשבת הרי איסור על רכב פרטי יפגע קשות באוכלוסיה ובביחוד בימים אלה.

גיבורו של המארק

קראתי בעניין רב את הסיפור הגרמני הרב את הצרפתי, ובמשך על יואב ב., בן ה-26, ששכב בשוחה עם חייל מצרי, שנתקף בהלם. יואב נזכר באנדריי בולקונסקי, אבל הוא לא מכיר, כנראה, את הספר "במערב אין כל חדש" של אריך מריה רמארק, מהספרים המעולים שנכתבו על מלחמת העולם הראשונה.

רמארק מתאר את גיבור ספרו, חייל גרמני צעיר, אשר זנק לשוחה בעת הפגזה כבדה. אותה שעה זינק לשם גם חייל צרפתי. היום, כי היה שרוי עמו בחפירה, פשפש בכליו, ראה תמונות אשתו ובני ההורה בגולדם. כך שהה עם הצרפתי הגוסס במשך כל ההפגזה, עד ששככה, וחבריו באו והצילוהו.

יואב ב. לא קרא את רמארק. אך התיאור שלו תואם את תיאורו של רמארק, והייתי מציע לו ולרבים — לקרוא ספר מצויין זה.

בית קמה

על דגל אחות

אשה נקראה לעלות לתורה לכבוד גולדה

מאת בלה לנבזם

באחד מבתי-הכנסת שבטורונטו, השייך לזרם הקונסרבטיבי, נקראה אשה לעלות לתורה כמחווה סמלי לגולדה מאיר "ראש הממשלה הנהדרת בימים טרופים אלה". האשה, אחת הפעילות באיסוף כספים למען ישראל, לא זוהתה בשמה, כיוון, כפי שאמר רב בית-הכנסת, "לא לה, אלא לגולדה הוענק הכבוד". ולו גולדה היתה נוכחת בבית-הכנסת היתה היא עולה לתורה". עם זאת, הדגיש הרב, אין צעד זה מהווה תקדים להכללת נשים במניינים.

טיפות חלב בשעת חירום

טיפות-החלב והתחנות לטיפול באם ובילד של קופת-חולים ממשיכות לפעול כרגיל, אולם האחיות מקבלות הדרכה מדוקדקת לטיפול במשפחות שכולות. למשפחות אלה, וביחוד למשפחות שנולד בהן תינוק אחרי נפילת האב, מוקדשת תשומת לב מיוחדת. האמהות מקבלות עזרה בבית ובתחנה ... באו לביקורים תכופים כדי למלא את כל הצורך של האמהות בתקופה קשה זו.

באין תקן ישראלי לכובעי גרב

התקן הישראלי לכובע גרב, אחד המיצרכים המבוקשים ביותר כיום בצה"ל, עדיין לא נקבע.

מהנדסות מכון-התקנים הישראלי ועובדותיו החליטו וקיבלו על עצמן לסרוג, בתוך ליך להיעדר תקן, 200 כובעי גרב. שמקצתם נשלחו למגוייסי מכון-התקנים ביחידות קרביות ורובם נמסרו להוצר לכבוד החייל בתל-אביב.

12 שעות ביום עם משפחות הפצועים

מאת נעמי בן-גור

מלחמת ששת-הימים עשתה את רבקה איתן כמו "בליץ", כדבריה, בעלה, אלוף-משנה, היה אז לוחם. אבל היא לא הספיקה להתארגן, וכבר נגמרה המלחמה. הפעם לא הסכימה שדבר זה יקרה שוב. עם פרוץ הקרבות פנתה לחברתה, המכהנת כמנהלת לעניינים אדמיניסטרטיביים בבי"ח "תל-השומר" וביקשה להתנדב. "יש זמן מתנדבים" — ענתה לה חברתה — "לא צריך".

"לילה אחד, בשעה עשר בערב, הנחתי את הסריגה ובאתי לבית-החולים, אמרתי לחברתי: תשמעי, לא יעזור. אני מרגישה עבד". התשובה היתה: "טוב, תעבדי עם הורי-הפצועים".

רבקה יושבת בפתח בית-החולים מ-9 בבוקר עד 8 בערב ומחלקת אישורי-כניסה למשפחות פצועים ולמתנדבים. היא כבר מכירה את החיילים ואת המשפחות, ומי שרואה אותה, יודע שהיא לא סתם אשה הנותנת אישורים. היא נותנת אותם מכל הלב ועם מלה טובה וחמה. אלה יש לה בשפע מטבעה, והכל אומרים שהיא טיפוס של "נפש סוציאלית".

"להיות עובדת סוציאלית, היא אומרת, אין זה סתם ללמוד את המקצוע. קודם כל זהו דבר שיש לך או אין לך". בחייה היום-יומיים היא עובדת דוקא בתחום האפנה.

מה היא עושה בבית החולים? "באים הורים של נעדרים לחפש את בניהם, אולי הם נמצאים בין הפצועים מחוסרי-ההכרה ואולי מישהו ראה אותם. בחורות צעירות אינן יכולות לעשות זאת. לכך צריכה להיות אם ולהרגיש, בן, חייל, ההולך לאיבוד. האין דבר זה נורא?"

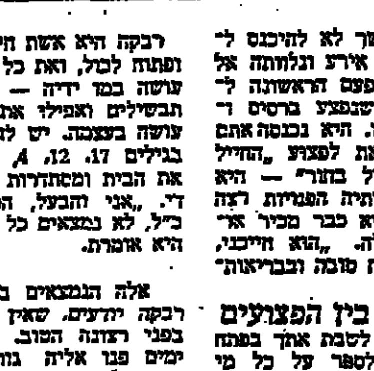

מתנדבת רבקה איתן

יש הורים שבביקוריהם האחרונים נלווית אליהם עובדת סוציאלית. ואם רבקה מתקצה לקבוצת עובדות סוציאליות, הולכת בעצמה עם ההורים. עם זאת היא משתדלת בכל האפשר לא להיכנס לחדרי-הפצועים. אירע ונלוותה אל הורים שבאו בפעם הראשונה לבקר את בנם שנפצע ברסיס ואיבד שתי עיניו. היא נכנסה אתם ומאז היא קוראת לפצוע "החייל שלי". "קסם של בחור" — היא מדגישה. ובעקשותיה הפנויות לצה לבקר אצלו. הוא כבר מכיר אותה על פי קולה. "הוא חייכני, מקבל הכל ברוח טובה ובבריאות הנפש שבזאת".

מי הוא מי בין הפצועים

רבקה יכולה לשבת אתך בפתח בית החולים ולספר על כל מי שנכנס ואת מי הוא בא לבקר. מה קרה לפצוע ומה מצבו, והאם הנכנס הוא מתנדב וכיצד הצליח "להסתנן" להתנדבות. "בימים הראשונים היו סתם חבריה שבאו לטייל בבית החולים, ואת צריכה להבחין שאם באה בחורה עם גב חשוף והציפורניים ירוקות ומבקשת לראות את משה, כשאינה יודעת אפילו את שם משפחתו — היא באה סתם. המתנדבות הצעירות, שהציפו את ביה"ח, לקחו את הלוקי-האוזיות. הסתובבו אתם בעיר ... ואמר גם אם ראיתי אנשים הבאים להתנדב ואומרים שהם מוכנים גם לנקות שירותים — חיפשתי בשבילם עבודה, אבל אם אמרו עבודה זו לא בשבילם ורצונם הוא לשבת ולהחזיק יד פצוע — אז לא", היא אומרת.

רבקה היא אשת חיל. ביתה הם פתוח לכל, ואת כל אשר בו היא עושה במו ידיה — עבודות-יד ותבשילים ואפילו את הריבה היא עושה בעצמה. יש לה שלוש בנות בגילים 17, 12, 4, והן מנהלות את הבית ומתחדרות מצויין בלעדי. "אני והבעל, הכשרת במטכ"ל, לא נמצאים כל היום בבית", היא אומרת.

אלה הנמצאים בסביבתה של רבקה יודעים, שאין דבר העומד בפני רצונה הטוב. לפני מספר ימים פנו אליה גורמי-התנדבות ואמרו לה שהם מטיסים לארץ מארה"ב אם של חייל שנפצע והיא אם חסרת אמצעים. הם חיפשו בשבילה בית חם, דוברת אנגלית, שיוכל גם לסעוד אותה מעט וגם להסיעה כל בוקר לבית החולים. רבקה, תושבת קריאון, צילצלה לראש המועצה וביקשה עזרתו. למחרת השיב לה, כי הוא סיפר את הדבר למשפחת ארדיו (אשר שני ילדיה נהרגו כשהוטלה פצצה למכוניתם בעת שטיילו בעזה). "אנו עומדים על כך שהאשה תהיה אצלנו" — אמרו הבעל והאשה.

"אני לא יודעת מה יהיה אחר-כך, אומרת רבקה בדאגה. בינתיים הכל משתדלים והכל עוזרים, אבל אם יעזבו, ירגישו את עצמם כל הזקוקים לשיקום תקופה ממושכת — מנותקים. הדבר דומה למשפחה היושבת "שבעה". תחילה באים הכל לעזור לה, ואחר-כך נשארת לבדה".

ספורט-טוטו
12X21
הטוטו
מחדש פעילותו!
17.11.73
הליגה האנגלית
מחזורים מיוחדים עד חידוש משחקי הליגות הישראליות.
הטפסים למחזור מס' 5 בשאריים בתוקף למחזור הראשון של הליגות הישראליות.
פרטים מלאים בתחנות
מינימום פרסים
50%
מההכנסה ברוטו
היום — המועד האחרון למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע -
מלא טוטו כל שבוע!

לה' רוזה ויעקב פאץ
ארץ ואהרון פאץ
שפע ברכות ומזל-טוב
עם הולדת הנכדה והבת הבכורה
"דבר" סניף השרון
כפר-סבא

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
החלה ההרשמה
לקורס אחיות מעשיות
חדר ניתוח
מתקבלות מועמדות שהן
אחיות מעשיות
וסיימו שנת עבודה אחת.
המעוניינות תפנינה למחלקת האחיות במרכז קופת חולים, רח' ארלוזורוב 101 ת"א, חדר 432, טל. 262211
בכל יום בשעות 8.00—14.00.
מרכז קופת חולים

משרד הבריאות
שרותי אספקה
ת. ד. 7094, תל-אביב
מכרז מס' 50/815/73
ניתנת בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:
"צור ואספקת מיטות
למוסדות משרד הבריאות"
פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל-אביב, טל' 253202 בשעות הרגילות.
את ההצעות יש להגיש ב-3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 4.11.73 בשעה 12.00 לפי הכתובת: ועדת הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, בן-מימון, רח' תבאי 2, ת. ד. 1176.
על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.
אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
פ. ראיגרודסקי
מנהל שרותי אספקה

בית ברל
פעולות בית-ברל
בשיתוף עם ההסתדרות הכללית של העובדים והועדה האזורית לשיתוף והתיישבות, העיר המושבה
יום ו' 16.11.73 בשעה 13.00
מפגש פעילים ובעלי תפקידים עם
ח"כ חיים צדוק — יו"ר ועדת חוץ וב...
בנושא: "הערכותנו הבטחונית-מדינית"
יום ו' 16.11.73 בשעות 8.30—13.00
מפגש תלמידי שמיניות עם
הח' אריה דולצ'ין — יו"ר בפועל של הסוכנות היהודית
בנושא: "עזרת יהדות העולם לישראל"
הח' דניאל בלוך, עמוס ערן ועודד ערן
דיון בנושא: "המעצמות ועמי האזור"
שבת, 17.11.73 בשעות 9.00—13.00
כנס לעולים בשפה הרוסית
כנס לעולים בשפה האנגלית
בנושא: "הערכותנו הבטחונית-כלכלית"

עיריית קרית-אתא
פניה לפצועי המלחמה
ולמשפחותיהם
העיריה עושה מאמצים ליצור קשר עם פצועי המלחמה ומשפחותיהם
תושבי קרית אתא
הפצועים ומשפחותיהם שעדיין לא נוצר קשר איתם מתבקשים לפנות בכתב למשרדי העיריה, ת. ד. 1, קרית-אתא, או להתקשר בטלפון מס' 725861 למזכיר העיריה.
צ. הרר — ראש העיריה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
תיק עזבונות 4283/73

בענין עזבונו של המנוח אלכסנדר גרינברג, ת. ז. 546846, שנפטר בתל-אביב ביום 30.9.73 ומקום מגוריו האחרון היה בגבעתיים רח' צה"ל 11.

המבקשות:
1. שמעון איבויה, ת. ז. 6446971 מיפו, רח' טוביה הרופא 7.
2. אירנה ברזילי, ת. ז. 992115 מחולון, מורדי הגיטאות 21.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו ירושה לעזבונו של המנוח אלכסנדר גרינברג. והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, אם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב
תיק עזבונות מספר 4?88/73

בענין צוואת המנוחה יוליה (יצחק) בראון מרחוב אהרונוביץ מס' 8, תל-אביב, שנפטרה בתל-אביב ביום ט"ו ניסן התשל"ג — 18 לאפריל 1973.

המבקשת הלנה בראון מרחוב אהרונוביץ מס' 8, תל-אביב.

הזמנה

להווי ידוע, כי המבקשת הגישה בקשת צו קיום צוואה של המנוחה.

הנני מזמינה בזה, כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לבקשה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
תיק עזבונות 4962/73

בענין עזבונו של המנוח רובין צבי הרי, ת. ז. 4/408891, שנפטר ב-4.9.73 ברמת-גן תל-השומר ומקום מגוריו האחרון היה בתל-אביב, רח' לילין 7.

המבקשת: רובין רחבקה, ת. ז. 4/408892 מרח' לילין 7 תל-אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית-המשפט בקשה ליתן צו ירושה לעזבונו של המנוח רובין צבי הרי, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, אם לא כן יתן בית-המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

חקלאות - עבודות עפר

העוצמה של פורד

פורד-הטרקטור בעל השם העולמי.
מצטיין בעצמה ביעילות ובאמינות...
פורד-הטרקטור של החקלאי המתקדם.

מבחר דגמים:
מ-37 כ"ס עד 145 כ"ס
וכן טרקטורים בעלי הנעה קדמית.

להשיג עתה בתנאי אשראי נוחים
לתקופה של 4½ שנים.

פורד 5000 - המבוקש ביותר בישראל!

מנוע דיזל 75 כ"ס הזרקה ישירה.
תיבת הילוכים 2+8 מהירויות.
מעביר כח אחורי, בלתי תלוי לחלוטין.
בלמים רב דיסקיים, טבולים בשמן. אטומים, מאריכי חיים. (Long life)
מערכת הידראולית רתם 3 נקודות עם בקורת עומק ובקורת מצב נקודה שלישית דו כיוונית.
הגה כח (ציוד סטנדרטי).
ציר קידמי מחוזק לעבודת העמסה, עומס מותר 2268 ק"ג.

לבחירה:
תיבת הילוכים סלקט-O-ספיד, 2+10 מהירויות.
כנפיים מרובעות להסעת אדם נוסף.
מיצבים.
יצול לרתום אוטומטי.
משקולות לגלגלים.
שסתום כפול להפעלת בוכנות דו כיווניות.
מבחר צמיגים במידות שונות. גגון.
קבינה סגורה
מסגרות בטיחות

אספקה מיידית מהמלאי

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ

לפרטים נוספים פנה למשרדינו: תל-אביב, המסגר 43 • חיפה, יפו 145 • ירושלים, דוד המלך 14.
סניפים: באר-שבע, "אשלון", בית רסקו • חדרה, שרותי רכב שומרון, הרברט סמואל 1 • נהריה, סעדית, הרצל 54
אשדוד, ש.א.מ., רכב אשדוד, מרכז מסחרי ב' • קרית ביאליק, "מרגץ", מרכז רכב וציוד, איזור התעשיה • רמלה, אלי מזרחי, תחנה מרכזית.

המשק החקלאי במבחן ימי מלחמה

מאת א. סדומי

עם פרוץ המלחמה וגיוסם של עשרות אנשים בכל משק, וכן את מרבית כלי־הרכב שלהם ושל הקו־אופרטיבים המשרתים אותם, הוצב המשק החקלאי בפני הבעיה הראשונית כיצד להתארגן להמשך הפעלת המשק.

ההחלטה הראשונה שנפלה היתה לתת עדיפות ראשונה להפעלת ענפי בעלי־החיים ואסיף הירקות בשדות ובמטעים. בשטח זה גילה המשק תושיה רבה וכשר אירגוני מופלא, שנוצל בנכונות שאר אנשי המשקים שלא גוייסו, להירתם לעבודה ולהחליף את המגוייסים מצד אחד, והותיקים, שחזרו לפתע שוב אל כוחות נעוריהם ועשו בעבודות הקשות המסובכות של המשק החקלאי, ומצד שני — הבנים הצעירים, תלמידי בית"ס, אשר הפעילו טרקטורים וממונה חקלאיות מסובכות, השתלטו על מערכות החליבה המיכנית ברפת ובשאר הענפים, בילן ידע, מסירות, עבודה ללא חשבון של שעות והפתיעו מבבר למה שיכלו לצפות מהם.

הבעיה השניה היתה — הובלה: את החלב היה צריך להוביל אל המחלבות והוא הדין בתוצרת הלול, הירקות והפירות. רכב לא היה, המשאיות גוייסו, חלק מהרכב קיבלו באמצעות מסה מליה השאר באילתורים של כלים שונים — טנדרים וטרקטורים ועגלות וכו'. וכך בקשיים, ולא תמיד בזמן, הצליחו להביא את ההספקה ההכרחית הנדרשת לאדם ולחי בתוך המשק, ולהוציא מהמשק אל השווקים את התוצרת — עופות וביצים והלב, ירקות ופירות ודגים.

עתה, בתום 5—6 שבועות אפשר לסכם כי תושבי הערים לא סבלו מחוסר תוצרת חקלאית ובמספר ענפים אף היו עודפים. הגיעו ירקות ופירות החלב והביצים, בהתגבר בהי התנהלה העבודה כסדירה ההספקה הגיעה גם לחנויות. אף כי לא פעם בקשיים מרובים. יתר על כן, מערך המחירים נשמר ברמה סבירה, זול יותר מאשר לפני המלחמה ודומה למחירי אשתקד באותה תקופה, למרות שבמשך השנה היו התייקרויות גדולות בהוצאות הייצור.

באותו זמן היה צורך לבצע גם את העבודות העונתיות, בכמה ענפים שעמדו לפני גמר העונה — קטיף המתנה, אסיף הבוטנים, גמר קטיף התפוחים, אסיף תפוחי־האדמה לארעים ברמת־הגולן לאחר הל־אות הפינוי של חברי היישובים החוזרים אליהם. אולם, במבט החקלאי ...ידוע, מהוודיות, אהה קוטף האסיף יבולים ... לשפל במידית, כדי להמשיך בהספקה ... ותוספת גם לצלה, לתקופה קרובה ולזמנה הקרובה.

בנכ"ל משרד־החקלאות אברהם ברום סבור, כי הבעיות בביחון שעמד המשק החקלאי עתה היו קשות יותר מאלו של שבועות המלחמה הראשונים. יש לחדש את מערך שטחי הירקות, כדי להבטיח הספקתם בפרק שלושה חודשים והלאה; יש לזרוע את תבואות־החורף, הכחת ותתחמיצים; יש לזרוע את שטחי המספוא הירוק במשקי הרפת; יש לחדש את הלהקות בלול לבשר ולהקות ההטלה; יש לחרוש את שדות המתנה, לאחר הקטיף, למניעת כתלות העבעות מאפליותה וכו'. לכל אלה צריך להבטיח בזמן את הזרעים, הדשנים, חומרי ההדברה, הדלק, הכלים והציוד ובשביל כל זאת דרוש הרבה רכב תובלה מכל הסוגים, שעדיין איננו אלא במידה מועטה.

אולם, הבעיה הגדולה שלפניה אנו עומדים כיום הוא כיצד לעבור את עונת קטיף פרי־ההדר, שהיא גם בשנים רגילות מיבצע גדול ומורכב ביותר. אל בעיית כוח־האדם לקטיף ולאריזה, המדאיגה אתנו כל שנה, בתוספת עכשיו הדאגה לכלי התובלה המתאימים בפנים הארץ. ואם בעניין כוח־האדם נראים סיכויים טובים להתארגנות טובה, בעזרת מתנדבים מחו"ל, מתנדבים מהארץ וכן אלפי תלמידים ומדריכים, הרי אין לראות עדיין כיצד תיפתר בעיית התובלה. אין לשכוח כי הדבר במיליון ו־600 אלף טונות פרי, שיש להובילם תוך 5—6 חודשים מהפרדסים אל בתי־האריזה, ומשם אל הנמלים ואל בתיהח"ר לשימורים. זוהי בעייה קשה ומורכבת מאוד. בנובמבר בלבד יש להוביל יהד כ־100 אלף טונות פרי ובדצמבר כמות כפולה. בשיטה בתי־אריזה הקשורים אל שלוחות רכבת ישנם הסידורים המתאימים להטענת הפרי והובלתו לנמל חיפה. בנמל אשדוד אין שלוחת הרכבת מגיעה עד לרציף ההטענה, ויש גם מחסור המבד בקרונות רכבת מתאימים. התובלה ברכבת לנבי חיפה, תוכל להקל על המצב, אך במקרה הטוב ביותר היא תוביל רק אחוז כרמש של הפרי. משלוחי סיגנה או בוטנים לחו"ל אפשר להדחות, אף כי גם זה לא רצוי, אך לא תפוחי־זהב או אשכוליות. התחרות בשווקים באירופה גדולה בלאו הכי, ומה שלא יגיע לשווקים היום, לא יימכר כבר והפסד יהיה כפול. יש גם להבטיח הובלת הגררה מבתי־האריזה אל בתיהח"ר לשימורים, אחרת ייסתמו בתי־האריזה וישותקו האריזה והקטיף. אם לא תינתן לענף ההדרים העדיפות בולטת בהקצאת רכב תובלה, תעמוד כל עונת ההדרים בסכנת פיגור מתמיד בביצוע וכתוצאה מכך הפסדים ישירים. השמדת פרי והפסדים לטווח ארוך ע"י איבוד שווקים וקונים.

והבעייה האחרונה, המטרידה את המשק החקלאי בימים אלה, היא בעיית המימון. המלחמה עירערה לחלוטין את מערכת המימון במשקים מכמה סיבות: ההיעדרות מערכת האשראי; דחיית מכירת התוצרת והבוטנים לחו"ל; שיתוק חלק גדול מהתעשייה במשקים; הצורך לשלם את כל התשלומים יות, בשעה שההכנסות פחתו ותשלומים אינם נכנסים בגלל המורטוריום של תקופת המלחמה; ההוצאות הנוספות שנגרמו עקב המלחמה וכו'.

באמצעות "בנק־ישראל" הופעלת כספי תקציב הפיתוח, הלה אמנם הקלה מסויימת במצב. ברם, הפתרונות דרך הבנק הן לזמן קצר בלבד ואם מתכוונים להתחיל שוב להפעיל את המשק במסלוליו הרגילים, שלפני המלחמה, הרי הדבר יחייב הזרמת סכומים גדולים תוך ראיית הדברים לטווח ארוך יותר ומציאת פתרונות שיוציאו את המשקים ממצוקת המימון ויאפשרו להם המשך פעולה סדירה וסדירה. א. ברום מציין, למשל, כי העלאת מחירי הבשר הקפוא (והסרי בעקבותיו) מוסיפה כיעבה חשיבות לפיתוח מהיר ומזרז יותר של תוכניות הרחבת הייצור במשקי העופות וההודיים, כדי להבטיח לאוכלוסיה הספקת בשר סדירה במחירים סבירים. דבר זה לא ייעשה בלי השקעות גדולות וללא אמצעי מימון מתאימים.

זבל־עופות יוכלל בתערובת־המזון לפרות
אינו פוגע בתנובה ובבריאות

מאת א. פרימור, כתב "דבר"

תוספת של 10—15 אחוזים זבל עופות בתערובת המזון הניתנת לפרות החלבות, איננה גורמת לירידה בערך התזונתי של התערובת ואיננה פוגעת בתנובת החלב, במשקל הפרות או בבריאות העדר — אלה הן המסקנות של ... ש־עיבד במשך שנה ... יגות מיהוידים במבצע ברפת הכפורית של מכוני התערובת בעפה.

בארץ נערכו בעבר נסיונות להוסיף זבל עופות למנת המזון של עגלים לפיטום והתוצאות היו טובות, אך לא היה בחון שבפרות חלב יהיו תוצאות דומות. הנסיון נערך בשתי קבוצות של פרות, בתוספת 10 ו־15 אחוז זבל עופות. ובשני סוגי זבל מבתי אימון של עופות פטמים. החוקרים קבעו, כי אפשר להכניס באופן שוטף כ־10—15 אחוז זבל עופות לתערובת המזון של פרות החלבות, נוכח התוצאות הגדולות במחירי חמרי הגלם לתערובת, עשוי הדבר להוזיל את מחירה בלי לפגוע בערכה התזונתי. אולם, יש צורך לפקח על טיב הזבל, הן מבחינה כימית והן מבחינה מיקרוביולוגית.

9 הפעולות של מערכת הידראולית מרכז סגור ב "גון דיר"*

*בעזרתה מופעלות 9 מערכות

1. הגה
2. בלמים
3. מעביר כח
4. שילוב מצמד
5. רתם תלת נקודתי
6. יצל כח
7. סגר דיפרנציאלי
8. הפעלת כלים הידראולית
9. הנעה קידמית הידרוסטטית

קבינה עם מיזוג אויר

לבחירתך 4 דגמים: 4030 — 80 כ"ס · 4230 — 100 כ"ס
4430 — 125 כ"ס · 4630 — 150 כ"ס

פנה אלינו לקבלת פרטים נוספים · תנאי אשראי ותשלום נוחים ומיוחדים

המשביר המרכזי בע"מ
האגף הטכני — המחלקה למכונות חקלאיות
ת"א, גבורי ישראל 76, טל. 39955; חיפה, טל. 662161; ירושלים, טל. 524181; באר־שבע, טל. 5243

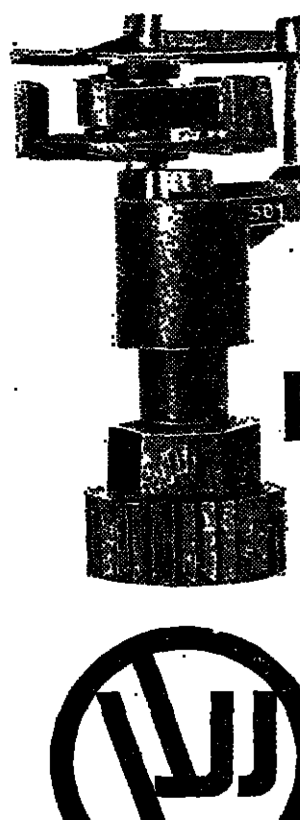

ממטרת נען דגם 501
להשקייה קבועה במטעים
עם שלושת המעלות

1 סמל האיכות של נען — נען
2 אישור של הגוף המוסמך — אושר ע"י הועדה לאביזרי השקייה.
ועכשיו גם
3 סימן ההשגחה של מכון התקנים הישראלי

● הממטרה הקומפקטית מיוצרת מחומרי פלסטיק העמידים בתנאי אקלים קשים וכל סוגי מים.
● הממטרה החסכונית. הפועלת בלחצים נמוכים בלתי־רגילים.

מפעלי מתכת נען
טלפון 83 51 96

סורגום לתעשיית הסוכר

(מתוך הרצאת ד"ר א. בלום במדור "לחקלאי" ברדיו)

אחד מגידולי־השדה הנוהים והחסכוניים ביותר במים בארץ, הוא הסורגום לגרגרים. סורגום מסוג אחר קיים זה כ־100 שנה במדינות הדרום של ארה"ב והוא הסורגום המתוק.

זהו צמח גבוה, יחסית, בעל גבעול עסיסי המכיל כיוץ בתכולת סוכרים גבוהה. יוגבים ותיקים בארץ מכירים בוודאי גידול זה מלפני שנים בארץ והוא "סורגום ליאוסי" לתחמיץ. כיום אנו מגדלים סורגום לירק "גולך", שהוא מיכלא בין הסורגום המתוק לסורגום הגרגרים.

זה שנים רבות משמש הסורגום המתוק בארה"ב להפקת סירופ המיוצר בתעשיות בית מסורתיות. משך כל תקופת גידולו נעשו בארה"ב נסיונות חוזרים להפקה כלכלית של סוכר ממיץ הסורגום המתוק — אך ללא הצלחה. הסיבות לקשיים בגיבוש סוכר ממיץ הסורגום המתוק נובעת מתכולת עמילן, מינרלים וחומצה אקוניטית.

זה כעשר שנים יושב צוות חוקרים אמריקאי, בעיירה ביזחוה בדרום טקסס, ומנסה לפתח שיטה כלכלית לגיבוש סוכר מסורגום. לאחרונה הוכתרו נסיונות אלה בהצלחה. אין המקום מספיק כדי לפרט את כל המימצאים, אך השיטה מבוססת על סילוק העמילן, המינרלים והחומצה מהמיץ והיא ניתנת ליישום כלכלי בבתיהח"ר המעבדים קני סוכר או סלק־סוכר. המוצר המתקבל יכול להיות סוכר גבישי, או סוכר נוזלי צלול. מכאן ועד לתחזית הפוטנציאל הרב של גידול זה בישראל — הדרך קצרה.

ע"י סידרת מחקרים מתאימים נוכל לבדוק אם, אמנם, ההנחות הבאות תואמות את המציאות:

● סורגום מתוק עשוי להגיע לבתיהח"ר בחודשים אוגוסט וספטמבר, בהם מושבתים בתיהח"ר עם תום עונת סלק־הסוכר, וכך אפשר יהיה להכפיל את כושר תפוקת בתיהח"ר.

● סורגום מתוק בהשקייה עשוי להניב באומן זהיר כ־400—500 ק"ג סוכר לדונם, זהו יבול הסוכר הגבוה ביותר ליחידת קרקע ויחידת מים, בהשוואה לשאר גידולי הסוכר הקיימים.

● ניתן, כנראה, לפתח שיטת קציר באסיף פשוטות יחסית, שיהיו תואמות את יכולת קליטת היבול בבתיהח"ר.

● עיבוד הסורגום המתוק בתעשיה יניב שני מוצרי לוואי, נוספים לסוכר: תאית — העשויה לשמש לייצור נייר גם לסוגי קרטון מישקע — עמילני־חלבוני, שיהא שווה בערכו המזוני להזנת הבקר לערך הגרגרים.

● הסורגום המתוק ניתן להתחדשות ואין מניעה, למשל, לקבל לאחר הקציר באוגוסט, יבול נוסף של ירק סתווי.

כל ההנחות הנ"ל חייבות להיבדק ע"י מחקר מתאים בארץ, ביוזן שהאפשרות להפיק סוכר מסורגום מתוק הינה פיתוח חדש, כי אין כיום מדינה המייצרת סוכר מסורגום מתוק בשום מקום בעולם. מסיבה זו ומשום התבונות והיתרונות הגלומים בגידול זה בתנאי הארץ, יש בנושא זה אתגר חשוב ומעניין הן למחקר, הן לחקלאי והן לתעשייה, כאופציה נוספת לייד יותר גידולי־השדה הקיימים כאמצעי לשיפור ורווחיות ייצור הסוכר בארץ והגדלת תפוקתו.

בית ההחלמה "כנרות" בטבריה
טל. 2—21281—067

מקבל מחלימים ומבריאים, במקום — שרות רופא ואחות, ריפוי פיסיקלי, טיפול בבוץ (פילומה) ואוכל דיאטטי, מחוג אויר מלא בכל החדרים והאולמות.

בית ההבראה ע"ש דוד רמז בזכרון יעקב
טל. 1—99070—053

מקבל מחלימים ומבריאים, שרות רופא ואחות וכן אוכל דיאטטי, חימום מרכזי בכל החדרים והאולמות. הזמנת מקומות בכל סניפי קופת חולים או בפניה ישירות לבתי ההבראה הנ"ל.

מרכז קופת חולים

עירית חולון

המשכן לאמנות
רח' הוגה ומגדל 41 חולון

בשבת, 17.11.1973 בשעה 11.00 לפנה"צ תיפתח
תערוכת אמני חולון

דברי פתיחה: פ. אילון, ראש העיר
שעות הביקור: בימי חול 17.00—20.00
בשבתות 10.00—13.00

עירית אילת

מכרז מס' 35/73 — הקמת בריכה לאגירת מים

1. עירית אילת מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים רשומים (בהתאם לחוק רישום הקבלנים) לביצוע הקמת בריכת אגירת מים ברום 115+
2. את פרטי ההצעה וטופסי ההצעות אפשר לקבל תמורת תשלום של 100 ל"י (אשר לא תוחזרנה) באגף מהנדס העיריה, כל יום בשעות העבודה הרגילות.
3. את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום במעטפה סגורה למזכיר העיר בציון מכרז מס' 35/73 לא יאוחר מיום 20.12.73 בשעה 12.00
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית או הוראת עיכוב כספים בגזבר העיריה בשיעור של 10%. הצעות ללא ערבות כנ"ל לא תובאנה לדיון.
5. רשאים להשתתף במכרז זה, קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים לנושאי עבודה זו לפי חוק רישום הקבלנים מענה תשכ"ט. בשעת הדיון בהצעה תתחשב העיריה ביכולתו של המציע ובכשרו לבצע את העבודה כפי שהדבר נבחן מעבודותיו הקודמות וכן בותקו ובנסיונו.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא.

א. אור
ראש העיריה

המועצה האזורית עמק חפר
מכרז מס' 73/32

מוזמנות בזה הצעות מקבלנים לביצוע עבודות ריסוס להדברת עשבים רעים בתחום המועצה בתקופה 1.12.73 — 30.10.74.

את הצעת המחירים יש להגיש ב־2 העתקים על טופסים אשר ניתן לקבלם אצל מזכיר המועצה בשעות העבודה, יחד עם פרטי התשלומים — ולשלוח בדואר רשום ב"מעטפת הצעה" שתסופק ע"י המועצה, אל כתובתה על מנת שתגיע אל המועצה לא יאוחר מיום 26.11.73, שעה 12.00 בצהריים.

פרטים נוספים אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה בשעות העבודה.

קבלן המשתתף במכרז, חייב להיות מורשה מטעם האגף להגנת הצומח במשרד החקלאות לביצוע ריסוסי הדברה, ובעל ציוד מתאים אשר יכלול בין היתר, יחידת ריסוס המורכבת על כלי רכב בעל הנעה קדמית וכוללת מוט ריסוס הידרולי המסוגל לרסס פס רוחב עד 25 מטר.

בעל ההצעה אשר יזכה במכרז, יחוייב בביטוח מיוחד נגד נזקים העלולים להיגרם לצד ג' כתוצאה מריסוס בחומרים הרעילים לפי הכפורט במפרט הטכני — וזאת נוסף לביטוחים הרגילים הנדרשים.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

כפר ויתקין, 15.11.73 ת. בן־צבי, ראש המועצה

כללי לשכת עורכי הדין

(סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים) תשכ"ב — 1962
תהליך מסירה לפי סעיף 27 א.
תיק בית דין ארצי 14/72 — 11/69
ועד מחוז תל־אביב יפו נגד עו"ד בתיה אבן־שושן

בתיה אבן־שושן, עו"ד, המשיבה בתיק הנ"ל, מוזמנת בהודעה זו להופיע לישיבה שנקבעה ליום ה', ד' בכסלו תשל"ד, 30.11.73 בשעה 9.15 בבוקר בבית המשפט, ת"א.

אם לא תופיע המשיבה במועד ובמקום המצויינים לעיל יוכל בית הדין הארצי לפי סעיף 18 לכללים (1) לדון בעניינה גם שלא בפניה.

שמעון האז
אב בית־הדין

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר
קולנוע

ירושלים:

„מאנגו אחרון בפאריס" (עדן) — הקרטיקה הרצינית שבה סירות רב. סרט מעמיק על אווירה נפלאה ובישוי אישי של ה־רגיל. סרט על בדידות, על הבה על כרן על בלבול מושגים. יש עליתקופתי הגלריאוגראפי. המבכר הסהום של הענישות מורגנית. קצת יותר מדי קיצי־רות סמליות בכל המישורים ובכך — סרט חשוב, מרתק־מזעזע. גם אם אלה שיחלקו כי הוא „נגעלי" — ויהיו כאלה.

„מעשיות קנטרבורי" (הבירה) — פאזוליני מטפל בסיפור באהבה חפשית, בה טיפל ב„דקמרון". אבל לא בעוצמת מקו־רות — סרט מצחק שהוא סורית גרתק, אך לא יותר מזה.

* „המקצוענים" (אורגן) — סרט וחד. המתח, המשח ביו־תר והמעודד ביותר של ריצ'ארד ברוקס על פעולה בלתי־אפשרית הדי־פרציפיות צבאית בממלכת ה־מערב הפרוע. ברוקס מוכיח כי המרכיבים היסודיים של העלילה והמתח ללא השלכות פסיכולוגיות מסובכות בביצוע מוחיה. הם „מתרחה" תמיד.

* „מגע מי" (ירושלים) — סרט „הגילהי" ביותר של אינגמר ברג־מן. שהוא גם סרטו היחיד מאז בזוהה מפורסם על עלילה „רגי־לותי" — כלומר אהבה, נאמנות, בגידה, הרוח, הפרגמנית. גם אם בלומה היא נהדרת — אף תיאטר ביוגרסי של ה־ישראלי־אמריקאי (אליוט גולד) בעונד ספקות — כוחאי אצלנו.

תל־אביב:

* „שחק אותה, סם" (תבלה) — קומדיה כמעט אבסורדית. אי־קות בעלה משקע אישי כבד, על אדם שסבל מתסביכים. מומלץ ב־מיוחד לאוהדי הקולנוע — ועוד יותר לאוהדי תולדות הקולנוע. דומני שגם הצופים האינטלי־גנטיים בהחלט יתאכזבו.

רון) — סרטו הבישי־פרשי של „הלילה האמריקאי" (אורי־פריס) על הסדרונות של עשיית קולנוע, סרט בריר ומקסים ומבוי־גבים המבט משמע, כל בת ש־חשבג על עשיית קולנוע — בראי עקום, אך אוהב. סרט מצוין.

* „נשיא על הכוונת" (אלנבי) — סרט היין, כוהר, בדוש תוכני־גמך מרהק במורה לאינרגלח. ה־מתפלים כמעט לגברי בהרקע וב־העומס של מנעי נסיון לרצח פו־ליטי ממוסס על רב־מכר של פרי־ריק פורסיית על קשר לרצוח את דה־גול היה לסרט רב־מכר מצויין של ביקור בלתי־מחייב.

* „ההודלים" (פאר) — במיוחם על שני נודדים אמריקאיים לממש את חלום ההצלחה והאושר שהוא כתם הלאה. המיכאנים המניע את הסרט הוא כפול — ההתרגשות בין הדמיון לבין המציאות והיקום יחס ידידות מותה. העלילה היא אוסף של „סלאבי־אווירה" בלתי מאורגנים המרגז של הסרט הוא באופי העילומי הבודד שלו וב־ביצוע השאמגריקול של ג'ין האקמאן ואל פאצ'ינו.

* „עד שהגנב יפריד ביניכם" (ליבורי) — קומדיית מבנים פסטיבה וארוכה לכדי כל הבמאי האיטלקי פייטרו ג'רמי. הסולת חיציו הפעם לא רק למוסד הני־שואין האיטלקי אלא גם אל הבר־כד החרם באיטליה של הגירושין. עם דאסטין הופמן.

* „מה תאמר לגברת עירונה" (מוגרבי) — מה באמת לזכר לגברת עירונה שמצא הגו־לה בכבודות בלתי אפשריים כמו מצליחה בבנייני כהודים או הא־קלפון ציבוריים בדהוב. זהו כי גראה בציה המעמיקה את אלן פאכס הבמאי הנצור של כרוה ה־ליהייה האמריקאית „קאנדי־קאוס". בה אוהבים הגברים ל־בנים אירוגנה ומה הנשים לגב־ריס עירונים. בגלות המצלמות ה־נאהרת כל פאבה. בסיקצגע אך לא בצלה ולא בוריה.

חיפה:

* „זמנים מודרניים" (אורלי) — סרטו הינו כל צ'אפלין, שהוא מאסירה רוכאנטית על העולם המד־רני. צ'אפלין מקדים כאן זמן רב מדי להתכוסים לסמם (נהדרים כי־לעצמם). והוא גם נוטה להשקפה אופטימית באמה. דברים אלה כמו ליכים את ההשפעה. אולם זהו יצירה קלאסית עם סרט שיוסייק וירכש תמיד — בכל דור ובכל גיל.

* „הגנב שבא לסעוד" (רון) — סרט בידור נוים ובלתי־מחייב, המתפסר על מאסירה הב־רחות, דראבה של כבה ובלהדרא־בה של אהבה כבלי להיות מצויין, אך נעשו בתחום השעם הטוב הה־מתה הגאה. יש בו כמה רגעים נהדרים (בייחוד ביתוק השח) ו־הופעה משכנעת של ריאן אוניל, וורן אוטס והאסטין טבלוקה.

* „אהבתיך, אהבתיך" (בית־השפלד) — כרמו האהרון והחמוגה בארץ — של אלן רנה על עולמו הפנימי של הצר הרוב „ה־השיסט", התר בין כמציאות ד־דמיון, בין העבר, ההווה והעתיד — סרט רבים ונפלא, שהוא אולי רק ה„מולי" כבדי להיות אפראק־ציה של מבט להבתים, אך להמר נים „כבוהרים", הדוכנות, לפתח להושבי היפה.

תיאטרון ובידור

* „כטוב בעיניכם", תל־אביב (התיאטרון הקאמרי) — פירוש אינטליגנטי ומבריק לבמאי אב־גלי צפיר למחזהו של שייקספיר, הכבלית את הרציונות האנטי־באליים והעלתקופהים שבו. מש־חק יפה במאה על שדי תאומי. יוסי גרבר ועל רוב השחקנים האחרים. הצגה כרופה על־אף ארכה.

המבחר נכתב על־ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

ההצגה חייבת להימשך

מאת אריה כנרתי

המלחמה והשבועות מאז הפסקת האש מתגים אותותיהם בפעילות התיאטרונים הציבוריים — „הבי־מה", „הקאמרי" והתיאטרון ה־עירוני חיפה — המכבירים בפי־עילות השוטפת ואף מכינים הצ־גות חדשות, במצב כל ימי חי־רום. בעוד הפעילות של התיאט־רונים, הלהקות וההפקות המסחר־יות, כמעט שנפסקה ואינן לדעת מתי תחודש.

בשיחות שקיימתי המגע עם נציגי הנהלות „הבימה", הקאמרי והתיאטרון החיפאי צוינה העוב־דה, כי „ההצגה חייבת להימשך"; מחוץ לימים הראשונים שלאחר פרוץ המלחמה, ממשיכים התיאט־רונים בפעילות, תוך קשיים רבים, התאמתם לתקופת החירום והיערכ־כות לאפשרות של המשך המצב.

מיעוט המבקרים בהצגות ב־עיקר בימי חול הוא עתה בכל שלושת התיאטרונים הירידה היא בחמישים אחוז לעומת התקופה שלפני המלחמה.

„הבימה": חיזוק המורל

גבריאל צפרוני, מנהל „הבימה", אומר: „קשה אבל צריך להמ־שיך. האורות הדולקים מבניין ה־תיאטרון בלילה הם הוכחה שחיי הרוח, התרבות והאמנות לא פס־קו, גם בימי חירום וכי המשך הפעילות של התיאטרון הוא חי־זוק המורל בעורף".

צפרוני מספר, כי המלחמה פג־עה את הבימה בערב בו היתה צריכה להתקיים חזרה כללית ל־הצגה החדשה של יהושע בר־יוסף „שלום שלום ואין שלום", אך הבמאי, חלק מהשחקנים בקר־מרה וכן עובדי במה היו כבר בגיוסים ובדרכם לחזית. בערבים הראשונים של המלחמה וההאפ־לה, היה התיאטרון סגור. ואחרי כך התחיל להתארגן למצב החד־דש. ובבי ההצגות נקבעו לשעות אחה"צ, אך בא מעט קהל. התפו־סה כיום היא 250—300 איש בהצגה, במוצ"ש האחרונה היה כבר שיא: 600 איש. „אולי בג־לל שזו קומדיה". ההצגה לצבית ו„צבועה" כבול ודוסטוייבסקי. אין כנראה מצב־רוח לבוא. ההצגות מתחילות בשבע בערב. „אך יש הנמנעים מלבוא בגלל קשיי התח־בורה כשאין כבר אוטובוס לאחר ההצגה. „יש כמעט גברים צעירים בקהל הנשים נשארות עם הילדים בבית".

צפרוני מציין, את תרומתה של „הבימה" לחיילים. התארגנה על תשע חוליות של שחקני „ה־בימה", המופיעות מאז ראשית המלחמה לפני החיילים בכל מקום איפה שהן נדרשות על־ידי ענף הווי ובידור בצה"ל. לרבות לפני הפצועים בבתי־חולים. הרפרטואר של החוליות הוא מערכונים ואומר בידור שהשחקנים הרכיבו. כן מציגה „הבימה" את הקומדיה של בר־יוסף בבסיסי צה"ל. מציגה גם בישובים באזור, פיתוח במסגרת „אמנות לעם", אך היו מקרים שהצגות נתבטלו בגלל המצב. כמובן שיש קשיי־הובלה כשהתי־אטרון יוצא מחוץ לת"א. „אבל אנו נענים לכל פניה אפילו מי־שוב מרוחק".

יחד עם זה ממשיכים בהכנת כמה הצגות כפי שתוכנן אם כי חזרים שחקנים שנקבעו ללויזק. נדחו החזרות על מחזה על השו־אה של שפרבר „כיפה באוקיי־נוס" ו„מות דנטון". כי אין הנו־שאים מתאימים לימים אלה.

צפרוני מגלה, כי מאז המלחמה אין הצגות קנויות על־ידי ועדי עובדים ומקומות עבודה, ולהצגות שנמכרו מקודם לא בא הקהל המ־יועד. „אנו מנסים גם, לאור המ־צב, לעשות צמצומים ולחסוך ב־הוצאות" אומר צפרוני וכשהוא מסתכל על הידיעה בעתון שיס־פרו להקצב בדלק גם בארץ או־מר הוא: „יתכן שלא נוכל כל ערב לחמם את האולם בחורף, אם יונהג משטר צנע, בהפסקה מר־בית הירבום אלמות ציבוריים".

מה ב„קאמרי"?

ב„קאמרי" מצב דומה. אורי, סגנו של ריגברג, המנהל האדמי־ניסטרטיבי, אומר: „ימים רא־שונים לא הצגנו, אח"כ התחלנו להציג את „כטוב בעיניכם" אחה"צ. כדי שבאי התיאטרון יספיקו לשוב לבתיהם לפני האפלה. ב־ראשית המלחמה גויסו מספר שח־קנים ועובדים מן הצעירים ליחי־דות קרביות. אחרים גויסו ליחי־דות בידור של צה"ל. השחקנים המגוייסים הוחלפו באחרים, כדי שנוכל להמשיך בהצגות. קצין חי־נוך ראשי אמר לנו כי משעמי מוראל, מעוניין צה"ל בהמשך פעילותם הסדירה של התיאטרו־נים, ככל האפשר. קבענו מחיר אחיד להצגות (5 ל"י לכרטיס) ונתנו גם הצגות חינם כשהתנד־בות התרימו לצורך למען החייל. כן קיימנו הצגות לחיילים פצועים [illegible] בבית־החולים".

כבר בסוכות הקים הקאמרי צוות בידור של תשעה שחקנים ושחקניות. ביניהם חנה מרון ושמואל רודנסקי ושמואל סגל ש־הופיע ב„הבימה". תוכנית הבי־דור ב„מוראל גבוה" מיועדת לחי־ילות בצבא ולפני הפצועים בבתי־חולים ובתי־הבראה. צוות הבי־דור הציג כבר 25 הופעות ל־צבא.

גם לקאמרי יש קשיי תחבורה והובלה. האולמות אינם מלאים. בתקופות על המלחמה לא עלתה התפוסה באולם על 250 איש. כיום באים יותר אבל זה לא מס־פיק (במוצ"ש אחרונה ביקרו — לדברי אורי — 600 איש ב„כטוב בעיניכם").

הירידה בהכנסות היא גדולה. אבל משתדלים להמשיך ולהציג כל ערב. אסור שתיאטרון יסגור את שעריו. זה לא בית־חרושת ולא חנות. יחד עם זאת מכינים גם את ה„אלכימאי" לבן ג'ונ־סון (שייקרא בעברית „התאוה לזהב"), אם כי גם מתוך צוות ההצגה גויסו ארבעה שחקנים. נדחו החזרות ל„אנא קריר" ול־הצגות אחרות. כן הפסיקו זמנית להציג את „יעקבי וליידנטל" ב־צוותא. אך חידשו את הקומדי־ה „בלון פלרהוי" עם צוות פליטל.

גם בחיפה ממשיכים

בני ברזילי מהנהלת תיאטרון חיפה אומר אף הוא כי ההצגה (ב־חיפה) חייבת להימשך. מציגים כיום „אנשים קשים" ו„סיפורים אחרונים". כשהתפוסה קצת יותר מחצי. בחיפה יש בעיה מיוחדת: הנביאים. חלק מהם גמויים. אח־רים מעדיפים לשבת בבית ליד מכשיר הטלוויזיה. וכמובן — יש בעיה תחבורה בערבים. גויסו שחקנים ועובדי במה. גם התיאט־רון בחיפה נמצא בקשיים כספים בגלל מיעוט ההכנסות.

גם תיאטרון חיפה הרכיב צוות בידור — „במוראל גבוה" — ה־מופיע לפני הצבא והפצועים כמ־עט ערב ערב. מציגים גם הצגה חדשה — את הרביזור לגוגול (שייקרא „מבקר המדינה"), עם שרגא פרידמן בתפקיד ראשי. בג־לל המצב הוזז לזמן אחר את החזרות ל„כשפם אחרון" של ה. פינטר. גם חיפה מקווה לימים יו־תר טובים.

דזיגן: לא קל לצחוק ולהצחיק

מה נשמע אצל א. דזשא (פסגל), ב־תיאטרון העממי?

וכבן — המעורד סגור. שתי הל־הקות „הגשש החיוור" ולהקת „מורה" („סיפור שגר"), מופיעות רק בצה"ל, ברמה, בחזית הדרום ואיפה שנדרשים וגם פשגל אי־הב. ולבסוף: מספר לנו בטלפון שמעון דזיגן, שהוא יצא עם תכני־תו החדשה והקהל בא. אם כי „לא כל הקהל שלי". במוצ"ש הי' בת"א שתי הצגות מלאות, אך באמצע השבוע חלש. לא קל לצחוק בימים אלה וגם לא קל להצחיק ואף על פי כן עושה דזי־גן „חשבון עם האוייב שלנו (הער־בים הנוספים) — הוא עורכן את התכניה וכלל בה הבלהבה המספ־קה האש והוא שולח גם „סילבר־לברז'נייב — מכתב אישי. דזיגן אומר, כי הוא משתדל להקל ב־בקצת על המתיחות בגלל מצב הר־וח. אם כי אצלו אין „הפסקת אש" עם שונאי ישראל...

משהו על המלך שלמה, הנשים והשלום

מאת יהודית ליבנה

בימים טרופים אלה מן הראוי להטות אוזן למספר רעיונות על השלום המובאים במחזהו ה־חדש של יהושע בר־יוסף „שלום שלום ואין שלום", אשר יועלה ב־קרוב באולם הגדול של „הבי־מה" ומוצג בינתיים במסגרת צה"ל. גיבורו, המלך שלמה, ש־הפך את ישראל למעצמה גדולה וחזקה, היה אף הוא מוקף אוי־בים בנפש, וכמונו ניסה בכל הד־רכים להשיג את השלום. שלא כמקובל בעולם הפוליטי שלנו, בו עיקר הפעילות בתחום זה מת־רכזת במצבה, כבש המלך שלמה את מסתר דווקא בחדר השינה. כך ניתן להצביע לפתות על תשע מאות תשעים ותשע יומות שלום שיצאו מחדר שינתו — כבספר בשולי־הדרה „בנות המלכים" ה־שכנים, הקרובים והרחוקים.

במחזהו של בר־יוסף, נמצא את שלמה במשבר הכבר: המלך, הכל יכול, פשוט כבר לא יכול... הוא מאס בנשים. אפילו השיקוס, על מהרת הצגת התוך, משאירות או־תו אדיש. הרעבה מספר כה גדול של ואבות צעירות ותובע־ניות, מהווה איום ישיר על ה־שלום. כיצד לצאת מן הסבך? כאן נזעק שר־השרים אשר לשל־מה, ומתחבל התחבולות הראשי — יהושפט, הוא מתחיל לרקום את מזימותיו. כל האמצעים כשרים להשגת השלום, ובתחום זה למד־רות עבר הפתעות מספר לצופה.

יוסי פולק, המגלם בהצגה את תפקיד שלמה, ועוד דמויות אח־רות, נראה תשוש לחלוטין. האם הטיפול בתשע מאות תשעים ו־תשע נשים שכופות תאווה מכלה את כוחותיו? „אני אפילו לא מספיק לגעת בהן", מתוודה יוסי פולק. „למעשה אני עוסק כל ה־זמן בריצה מתורפת. יוצא מפתח אחד כשלמה, ונכנס דרך פתח שני כמישהו אחר. אני מגלם כאן חמש דמויות שונות. לפעמים אני בע־צמי לרגע ושואל את עצמי — מי אני עכשיו? זהו תפקיד קשה מאוד מבחינה טכנית. עלי להח־ליף את אופיי עם החלפת ה־תלבושות. אבל, יש לי כלבים־פרכ, צריך אחרי כל הזמן. אני מתרכז בעיקר בהדגשת האפיונים הוויזואליים, המיידים, המצחיקים והמשעשעים. יש כאן מכפי עמים. מעולם לא עשיתי תפקיד בסוג זה, ובשבילי זהו נסיון מעניין מאוד".

ישראל בקר שיחק בשנים ה־אחרונות תפקידים מרכזיים בהפ־קות כמו: „בקץ הימים", „יהודי הדוכמה" ו„בחול המות". רואה את המעבר לבמה הקלילה כצורך הכ־רחי לכל אמן: „אני רואה בתפ־קיד יהושפט דמות המתקשרת ב־כוהלות הדברית הבידורית של־סיקוקי. לא הכותב לפעמים מכובד הוראה, במהגות והמרצינות המלאה בצ־בורה. גם אנו זקוקים לבמה שת־אפשר לנו להתבדח, להשתחרר ולהרגיש כאילו צמחו לנו כנפיים. זהו מצוף של החזה ושמחה. כך היה ב„מאוהו" של לבב, ב„פנטסטיקס" וב„הכילי של פיידו". ברוח זו הוא נהנה גם לשחק את יהושפט: „זוהי דמות הנתונה ב־מצבי־לחץ קוביים, בעלת אפש־רויות תיאטרוניות מגוונות. לכ־אורה, הוא לא יוצלח גדול, אך למעשה הוא חכם מאוד, וכאן מת־עוררת השאלה אם החכם בכל אדם היה באמת המלך שלמה, הק־הל ימצא כאן הרבה דמויות מוכ־רות בהנוף הפוליטי שלנו. אך הכל בצבה ברוח טובה ושובבית. בכ־לל, יש לי הרגשה כאילו אני נכ־נס בפיקניק צבעוני לסביבתו, ה־מלך שלמה. בשותו ולבושיה, שריר והריטב ושבידי והארצות השבבות. בטוחני שכל מי שיבוא להשתתף עמנו בטהולה זו, ירווה בלוא הפנים החזקים, שמחה ושעשוע. כל זה בצירוף מוסיקה תוססת של פולדי שצמן, פזמונים מסוסיים מאת דן אלמגור וריקודים מכוריאו־גרפיה של יודם ביקר".

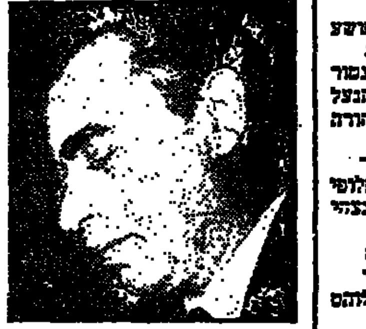
ישראל בקר

יוסי פולק

עין אחת צוחקת תמיד

ישראל בקר, המגלם את דמות יהושפט, כי שנתל המשלכה כלה רוזבן על כתפיו, אינו נראה מוד־אג חרף הבעיות. להיפך, הוא נהנה מאוד: „כאשר הוגש לי התפקיד לעיון", מספר ישראל בקר, „הוא מצא חן בעיני. אני אוהב את בר־יוסף ואת ההומור שלו. כמי שנתון לפני ולפנים סביב עולם־האגדות של המלך שלמה, חיוניותו ובע־תיותו, הוא עורך כאן נסיון מחודש, לראות בהפעין חיוך בר־יוספי מובהק את תשע מאות תש־עים ותשע הנשים ואת הסיבות המדיניות שהצדיקו ריבוי נשים זה".

„כל עבודה בהצגה בבמאי צעיר" אומר ישראל בקר: „היה די בפים להיווכח, כמה היו של אבנים צעירים שבאו לבימה ובאו אליו בלי הנטל של הבנים שבעבר. צעירים ונועזים, שבהם מכוליים ניתן להרגיש גם כן קצת יותר צעיר ונער. בדינמיות הילדותית והמהנה היא לברכה לתיאטרון, כי עוף בבה שבים יתנוד הכוך השתבה, וביודעה שיש לנו צוחה" — נאום יהושפט.

פסנתר ובאס

מאת מרים בר

הבמות שלנו מכרבות, כדיני, להוזרק גם בימים אלה, הקונצר־טים מתקיימים כרגיל, ההבדל אינו אלא זה, שהם מתחילים בשעה שבע בערב. ועוד רק זאת, שב־קונצרטים של התזמורת הפילהר־מונית נבונות לפעמים לפעמים העונות שמחוץ להכוניה. האורד גה (בהבכית מולדה 5 של הקונצרטים הבני) היתה השתתפותו של רפאל א ר י ה, שהגיע לנו אריה של מונדמסקי (בתיים במוזהב התוליך לנות). הזמר המתגורר עתה בארץ לגלל המצב (ההופעה לארגם ב־כיומים אצל חיילינו) ומוד את הפסנתריה המועדפת של הבוהם. במלוא יכולתו הדרמטית ובמיטב איכותו הווקאלית. האולם קיבל אותו, כמובן, בתשואות נלהבות.

שלום רונלי־ריקליס ניצח על התכניה, שנפתחה בוואריאצ־יות של בראהמס על נושא של הידן, ואחרי ההפסקה עמננו את הדמגיעבד בסבבהר (תזמורה — הרפסודיה על נושא של פאגאניני — כאך זו יצירה של ברסא עם וואריאציות (קשה לומר, כי מדובר כה לקונצרט הורכב בקפידה).

סולנית התכניה היתה אילנה ו ר ד, בת תל־אביב שאנו מכירים מילדותה, ושלאחר שנמלה לה שם בחוץ־לארץ חזרה לישיבת־קבע ב־ארץ. הפסנתרנית הבליטה את מתותו של הסבירוב בוחל, בכוד כוטבבים בכשים השטינובסלים, ובהלהה הגבעה ודינאוזוזות בבוד־גה שהפעמיה בזרות בזציוית.

אילנה ורד

ב„שירה הכזיר", הפאנבה הסי־בבית של סטראווינסקי, בולבים בבודבבים במכויימים מים „ו„הא־גבולו־הזהב" של רימסקי־קורסאקוב סורים. לצבר כפעבה אני את חיבוריה והאת של סטראבינסקי בצורתה הראשונה, בנייתוקי קולנורים עם הפארטיה הבודרה לקולו־ראטורה.

הקונצרט נפתח באוברטורה „ליאונורה" (מס' 3) לבטהובן. צריך בהדריכלל ליבוד, כי בביצוע הח־כורה ההורכה בערב זה מידת ירידה במוה הגגיה, ובאורך הד־בים.

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות עבריות; 17.35 דיסקארי; 18.30 חדשות ערבית; 18.32 סרטים מצויירים; 18.45 זו בעירך; 19.30 הרשות עב־רית; 20.00 מישחק השבת; 20.30 מבט; 21.10 מקלאוד — מתח; 22.40 כורסה; 23.30 פסו־קו של יום החדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 גיאומטריה ז' — משול־שים חופפים; 09.05 חשבון ד' (סידרה א') — הרחבה וצמצום; 09.25 טבע/פיסיקה ז' — אלקט־רונים מצויירים; 10.00 טכנולוגיה ט' — אלוכרנים; 10.20 חשבון ה' — פירוק לגורמים; 10.45 גני ילדים — שלושה דובים; 11.05 ביולוגיה כ' — מזכוכית מגדלת למיקרוסקופ אלקטרוני; 11.25 טבע ו' — יציבה; 12.00 אלגברה ט' — קבוצות אמת ושקר; 12.20 טבע/פיסיקה ד' — במצולות או־קינוס האויר; 13.00 תורת החש־מל י' — הספק חשמלי; 13.20 צרפתית; 13.40 בת האיים (סרט); 16.00 אנגלית י'; 16.20 אנגלית ה'; 16.32 עשרת אלפים יום (סרט); 17.01 ייצור והמזון ד' — משנה בקום.

שדורי ישראל

רשת א'

8.00 חדשות; 8.05 מכוון אב־נים; 9.00 חדשות; 9.05 פרקי אופרה; 10.00 חדשות; 10.5 „ניר גודים"; 11.00 חדשות העברית לצם; 11.15 שידורים לתלמידים בבתי"ס יסודיים, שיר ופזמון ושוב שידורים לתלמידים; 12.00 חדשות; 12.05 קונצרט צהרים; 13.00 חדשות והצהרי היום; 13.35 המשך הקונצרט; 14.00 חדשות וסקירת עתונים; 14.10 לאם ו־לילד; 15.30 חדשות; 15.05 תז־מורות כלי נשיפה; 15.30 שיעור באנגלית; 15.45 מאוצר הספ־רים; 16.00 חדשות; 16.05 רגע של עברית; 16.05 מאולמי הקונ־צרטים שלנו; 17.00 חדשות; 17.05 המשך הקונצרט; 17.30 לקט בתכניות במקצב יוצר; 18.00 חדשות; 18.05 על אנשים ומספרים; 18.25 גלי קול; 18.40 המשנה היומית; 18.55 להקלאי; 19.00 חדשות והיום הזה; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך; 20.00 חדשות; 20.05 כה נשדר באומר; 20.30 פרקי גבי־נה; 21.00 חדשות; 21.05 הקשב היטב; 22.00 חדשות; 22.05 מב־דק למשפחה; 23.00 חדשות זי הלילה הזה; 23.25 אבנים דבי־לים; 00.05 חדשות; 00.20 רגע של שיר; 00.3 העבורה ברשת ב' שירים משלנו חדשות עד 5.00.

רשת ב'

8.00 חדשות; 8.10 בוקר טוב ודי"ש; 9.00 חדשות; 9.05 בוקר טוב ודי"ש; 10.00 חדשות; 10.05 כאן בבית; 11.00 חדשות; 11.05 כאן בבית; 12.00 במקצב יוצר; 12.30 הן היום; 13.00 חדשות ובחצי היום; 13.25 שירים מס־לגו; 13.53 בשער הלוחמים; 14.00 חדשות; 14.10 כאן רבקה מיכ־אלי; 15.00 חדשות; 15.05 מכ־פר הצביב ודי"ש; 15.53 הדרך; 16.00 חדשות; 16.05 רגע של עברית; 16.05 מכפר הצביב ודי"ש; 17.00 חדשות; 17.05 בלי אבא, סיפורה של אלמנה ממל־חמת ששת הימים; 18.00 חדשות; 18.05 הן היום; 19.00 עברית לצם; 21.00 חדשות ותריגות שלום; 21.05 ערב טוב ודי"ש; 22.00 חדשות; 22.05 ערב טוב ודי"ש; 23.00 חדשות והלילה הזה; 23.25 אזום עתיק ודי"ש עד 00.05; 1.00 חדשות ושירים משלנו עד 3.00 הפסקה; 5.55 בה שובו; 6.00 חדשות; 6.05 שעון מוסיקלי; 6.59 רגע של עב־רית; 7.00 חדשות והבוקר הזה; 7.25 זמר זכר לך; 7.55 אור יריק; 8.00 חדשות.

גלי צה"ל

06.00 — חדשות. 06.05 — צליל־בוקר + דשירים והודעות. 08.05 — יומן גלי צה"ל. 08.30 — די"ש עם ציר החדשות. 09.05 — די"ש עם ציר החדשות. 10.05 — די"ש עם ציר החדשות. 11.05 חמים ונעים + דשירים. 11.30 — צו הנו־צה והודעות. 12.05 — יומן גלי צה"ל. 12.20 — חמים ונעים + דשי"ם והודעות. 13.05 — חמים ונעים + דשירים. 13.30 — זה הרה, זה קרה. 13.35 — חמים ונעים + דשירים. 13.55 — הודעות לחיילים והודעות. 14.05 — אחר־צהריים טוב + דשירים והודעות. 15.05 — אחר צהריים טוב + דשי"ם והודעות. 16.05 — אחר צהריים טוב + דשירים והודעות. 17.05 — יומן גלי צה"ל. 17.40 — פזמונים למלכם וחדשות. 18.05 — בתוך המלחמה והדשות. 19.05 — ברצונכם וחדשות. 20.55 — ברצונכם והדשות. 21.05 — בר־צונכם והדשות. 22.05 — הלילה והדשות. 23.05 — הלילה. 23.40 — שיחתו של יצחק ליבני וחדשות. 00.05 — יומן גלי צה"ל. 00.20 — פזמונים אל תוך הלילה + דשירים וחדשות. 01.05 — זר מנגינות וחדשות. 02.05 — פזמונים אל תוך הלילה וחדשות. 03.05 — פזמונים אל תוך הלילה עד הסיום.

בתי־מרקחת

ירושלים
בית לגן, רחוב הפסגה 59, טל. 535626; אל הרגא, רחוב אל נבריא טל. 283543.

תל־אביב
ברוסה, רח' עזקין 27, טל' 284791; הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 22, טל' 286740; תרומה, רח' דיזנגוף 217, טל' 223488.

חיפה
בלפור, מסדה 1, 62289.

בת־ים
בלפור, בת־ים, בלפור 90.

חולון
גאות עוסקים, סוקולוב 44.

רמת־גן והסביבה
ברגמה, רמת־גן, רח' ביאליק 50.

בני־ברק
הנשיא, רחוב ז'בוטינסקי 111, פרדס־כץ.

פתח־תקוה
הירקון, סטמפפר 24.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת־השרון, רעננה, כפר־סבא, רמתיים
ד"ר ברויקר, הרצליה, רחוב סוקולוב 28.

דירות למכירה

● סולל בונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה ליד השרון. פרטים במשרד רח' הרצל 51, טלפונים — 053־23958, 053־28934.

קולנוע

תל־אביב
בשעות: 4.30 — 7.15 — 9.30:
אופיר — האקדח השחור
אסתר — הדוקן
אורלי — כל מבחר וכל פשע
אלנבי — נשיא על הכוונת
בן־יהודה — הבו שים לסנטור
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — פים וטילי
דקל — מלכודת לביבי כיבר
דרייב אין — 7 — פלופי — 9.30 — הלילה הנצחי
הוד — הבריחה
המרכז — האגרוף הקטלני
זמיר — תשוקתו של הצוער
חן — המרסר: זבוח
לימור — עד שהגנב יפריד ביניכם
מוגרבי — מה תאמר לגברת עירונה
מתמיד — אחד אחד על המוכנות
מקסים — אהבה, נקבה וכו'
סינרמה — שאפט באפריקה
„סינמה 1" — „הגנבים"
סטודיו — האופק האבוד
עדן — ידידת נעורי
פאר — ההולכים
פריז — אור כין ההפקר
צפון — שלום לידיד
רמת־אביב — קוראים לי שמיל
הבלת — שחק אותה סם
המר — אנשי המלחה
תל־אביב — קרב על כוכב השופים

יפו
נגה — קוראים לי שמיל
צליל — ידידו של קציני משטרה

בת־ים
רמת־יוסף — אלבמרוס הזקן
ארמון — חלף עם הרוח 7.15
מגדל — בלש יסכו קולומבו

ירושלים
אדיסון — חכבוד הנקמה
אוריון — עושה הצרות
אורנע — המקצוענים
ארמון — העושה המכודה
אור־גיל — דקמרון 69
הבירה — מעשיות קנטרבורי
חן — 7 אלופי הקרסה
ירושלים — מגע מי
כמדר — הטנגו האחרון בפריס הצגה אחת בלבד בשעה 6.30
עדן — פסטיבל בייבם בהנ
רון — מלכת הכביש

חיפה
אורה — אצבעות השלה
אורה — הקדילק הלבן
אורלי — זמנים מודרניים
אמפי־תיאטרון — הדוקן
ארמון — המרפר הבצע
בית רוטשילד — הפרוצה המשוטר 8.45
חן — שבעת הנפלאים הרכבים שב
כרמל — אנס בפארק
כירון — מלכת האנרגי
עצמון — הבריחה
פאר — בדרך בערבה
רון — הגנב שבא לסעוד
שביט, הר הכרמל — [illegible]

רמת־גן ובני־ברק
בשעות: 7.15 — 9.30
אורדע — שאפט באפריקה
אלמים — האגרוף הכיב
ארמון — עיר דקרה
גל־אור — בית חולים
הדר — רוצה לשנות המין
לילי — הרפתקה בפוסידון
רמה — כלאדי כאמה
רמת־גן — הגנב שבא לסעוד
שביט — יום יז האג'ל

נתניה
אסתר — סילבס לכתי שבוע 5 ,7 ,9
סטודיו — המרדף בשדות 4.30 ,7 ,9
שרון — מגנוא להוב 110 7 ,9.15

הרצליה
דניאל — בעמגל האהבה 7.30

כפר־סבא
עמל — הזעם 8.15
חן — בהם הציבה 8.30

הוד־השרון
בית הפועלים — [illegible] בגייבמיקה

חדרה
הוף — גבר עם כבוד
הדר — לאסינו
היכל — דזנגאן
שלום — צפירים וסוטנים
הרמון — סילבר דולר
שביר — עדים בצל ה[illegible]

תיאטרוני ישראל

הערב 15.11

הבימה:
שלום שלום ואין שלום:
בצה"ל, אי שם

תיאטרון עירוני חיפה:
סיפורים אחרונים:
חיפה

בארה צבאי:
תכנית בידור
בצה"ל, אי שם

האופרה הישראלית
מנהלת מייסדת אדיס דה־פיליפ
עונת 1973—1974
„לחיילי צה"ל" „הבכורה העשית"
לה טרוויאטה
תל־אביב 19.11 בשעה 6
מלכת שבא
ת"א: 24.11 ב־8.30 בערב
28.11 ב־6 בערב
פלדרמאוז
אופרטה מאת שטראוס
חיפה: 22.11 ב־7 בערב
בת"א: 17.11
ירושלים בנייני האומה 26.11 בשעה 5.00
הספר מסביליה
ת"א: 1.12 ב־8.30 בערב
לילה בוונציה
אופרטה מאת י. שטראוס
כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227
הכניסה לחיילים חופשית.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנויי סדרה 7
הקונצרט למנויים מס' 3 יתקיים ביום ב', 19.11.73 בשעה 7.00 ולא כפי שפורסם תחילה.

הודעות לציבור
מכרז פומבי מס' 134/73
משרד התקשורת
החטיבה למכשור, בינוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחיר לביצוע עבודות חשמל ותקשורת.
כפרס ושפט התנאות במכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביו־נוי ומשק, משרד התקשורת, הקר־יה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל יום העבודה בשע־ות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: „מכרז 134/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד התקש־רת במחלקה לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב רח' ד' בית מס־פר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 11.00 שעה 6.12.73
אין משרד התקשורת מתחייב לק־בל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הודעות מס־הכנסה ומס־רכוש
לשימת לב המעבידים
הוראה בדבר הניכויים ממשכורת עובדים מגויסים
הרינו להודיע שמעביד, המשלים לעובדיו שגויסו את משכורתם — ע"י תשלום ההפרש שבין המשכורת המלאה ובין התשלומים (האישי והמשפחתי) שקיבלו העובדים מצה"ל בשל תקופת שרותם הצבאי — ינכה מס הכנסה, מלוה בטחון ומלוה מלחמה מהמשכורת המלאה, הכוללת את תשלומי צה"ל.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות לפקיד השומה אליו מועברים הניכויים.
חשון תשל"ד (נובמבר 1973) נציבות מס הכנסה ומס רכוש

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
המחלקה לבחינות
משרד החינוך והתרבות המחלקה לבחינות מביא בזה
לידיעת בוגרי בתי־הספר התיכוניים העירוניים והחקלאיים
כי
החלה ההרשמה לבחינות המשנה למועד שבט תשל"ד (ינואר, פברואר 1974).
בוגרים המעוניינים להיבחן במועד זה עליהם להרשם במזכירות בית־הספר בו סיימו את לימודיהם ולשלם שם את דמי הבחינה.
ההרשמה תסתיים ביום שישי, 14 בדצמבר 1973.
המאחרים להרשם לא יורשו להיבחן במועד זה.

הַיּוֹם
יוֹתֵר מִתָּמִיד
קְרוֹבֶיךָ וִידִידֶיךָ בְּחוּץ לָאָרֶץ
רוֹצִים לָדַעַת הַכֹּל מִמָּקוֹר רִאשׁוֹן
אֹמֶר העתון בעברית קלה - מגיש לקוראיו אינפורמציה מדויקת על הנעשה בה.י.ת ובעורף.
שלח את אֹמֶר לידידך בחוץ לארץ.

דְּמֵי הַחֲתִימָה לִמְהַדּוּרַת יוֹם שִׁשִּׁי בְּדֹאַר אֲוִיר:

אֵירוֹפָּה	— לַחֲצִי שָׁנָה 32.60 ל"י,	לְשָׁנָה — 60.20 ל"י
אַרְצוֹת הַבְּרִית וְקָנָדָה	— לַחֲצִי שָׁנָה 42.60 ל"י,	לְשָׁנָה — 81.30 ל"י
דְּרוֹם אַפְרִיקָה	— לַחֲצִי שָׁנָה 53.60 ל"י,	לְשָׁנָה — 98.20 ל"י
אוֹסְטְרַלְיָה	— לַחֲצִי שָׁנָה 61.60 ל"י,	לְשָׁנָה — 114.20 ל"י
דְּרוֹם אָמֶרִיקָה	— לַחֲצִי שָׁנָה 61.60 ל"י,	לְשָׁנָה — 114.20 ל"י

אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג גַּם מַהֲדוּרָה יוֹמִית

לִכְבוֹד „אֹמֶר"
ת.ד. 199
תֵּל־אָבִיב
אֲנִי רוֹצֶה לַחְתֹּם עַל „אֹמֶר" בִּשְׁבִיל
שֵׁם ____ מִשְׁפָּחָה ____
כְּתֹבֶת ____
מְצֹרָף שֶׁק עַל סַךְ ____ ל"י
תַּשְׁלוּם עֲבוּר „אֹמֶר" לְשָׁנָה / לַחֲצִי שָׁנָה (מְחֹק אֶת הַמְּיֻתָּר)
חֲתִימָה ____

המים יתייקרו ב־20 אחוז

מאת דויד משיוב, סופר "דבר"

מועצת המים עומדת ל־ החליט היום על ייקור מחיר המים לצרכנים בסקטורים השונים — חקלאות, תע־ שייה וצריכה עירונית. בי־ תית — בשיעור 20 אחוז.

נציבות המים מביאה את הצעת ההעלאה בגלל העלייה התלולה במחיר החשמל. ההעלאה תחול מ־1 בנובמבר השנה. יצויין, כי מחיר החשמל להפקת מים עלה בשיעורים אלה: לצריכה ביתית ולתעשייה בשיעור 37 אחוז; ל־ השקייה בחקלאות בשיעור 39 אחוז ולמוביל הארצי בשיעור 46 אחוז.

ההעלאה תהיה צמודה להעלאה במחיר החשמל במשק, כלומר היא תהיה רטרואקטיבית מ־1 בנובמ־ בר השנה, אף על פי שההחלטה על הייקור תתקבל היום.

צפויה דחייה נוספת בהשבתת הרכב הפרטי

מאת דויד משיוב, סופר "דבר"

בגלל קשיים מכניים ות־ תכן שוב דחייה בהפעלת התכנית להנהיג יום שבתון ברכב פרטי. משום־כך מת־ עכב גם פרסום התקנה ב"רשומות" אשר תחייב את בעלי הרכב הפרטי.

תחילה חשבו כי הפעלת התכ־ נית תתחיל ב־1 בדצמבר השנה. עתה נראה, כי הדבר יידחה עוד לימים מספר.

בינתיים הזמין משרד התחבורה אלף תוויות של ימי־שבתון, אותן אפשר לקבל בבוא העת בסניפי־ הדואר. נודע, כי יש קשיים גם בהדפסת תוויות אלה ואי־אפשר לבצע את ההזמנה במהירות בגלל מחסור בפועלי דפוס כתוצאת הגיוס.

כן נקבע, כי בעלי מכוניות פר־ טיות אשר יבחרו ביום השבתון את יום השבת יצטרכו להשבית את הרכב רק ביום ששי בשעה 2 בלילה, כלומר הם יוכלו לנסוע ברכבם בליל שבת. הקלה אחרת היא שהם יוכלו להפעיל את רכ־ בם מיד עם צאת השבת. הקלה זו באה לעודד חילונים בעלי רכב פרטי לקבוע את השבתון ביום שבת. בעלי רכב פרטי, אשר יב־ חרו יום אחר בשבוע כיום שבתון, יצטרכו להשביתו 24 שעות — משעה 2 בלילה עד 2 בלילה למ־ חרת היום.

ועדה מיוחדת, שמתפקידה לק־ בוע מי יקבל פטור מיום שבתון ברכב, עדיין דנה בנושא ולא קב־ עה בדיוק מי "ישוחרר" לחלוטין. סביר להניח, כי יום השבתון לא יחול על מכוניות לכבוי־אש, על אמבולנסים וכן על רכב בתי־החו־ לים, או של רופאים תורניים ב־ בתי־חולים. כן יש להניח, כי יום השבתון לא יחול על רכב מבצעי של צה"ל. עם זאת לא ברור, אם יום השבתון יחול על בעלי רכב פרטי של העובדים במפעלי התע־ שייה הצבאית והמפעלים בשרותים אחרים, הנוספים לעבודה ברכבם הפרטי. נראה, כי הוועדה תקבע כללים ברורים בנושא זה.

התכנית להשבתת רכב פרטי יום אחד בשבוע, תאפשר כפי שמעריכים, חסכון אחוז אחד מצ־ ריכת הדלק של המדינה.

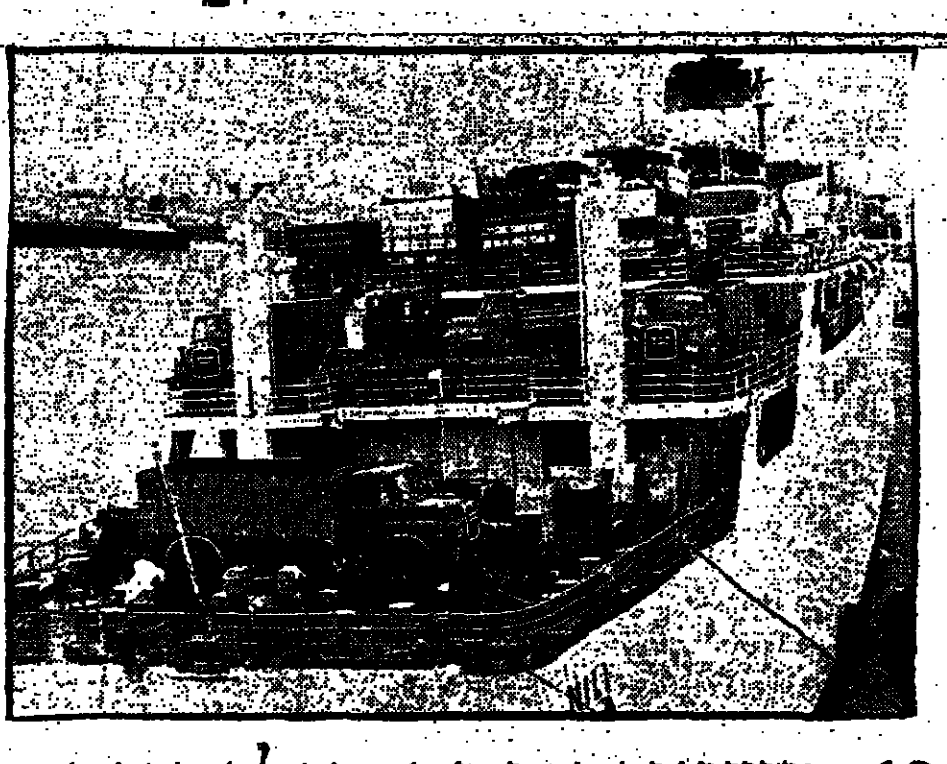

60 משאיות גרר הולנדיות ונהגיהן הגיעו לחיפה

כן הגיעו 100 משאיות נוספות מתוך ה־2500 שהוזמנו במפעלים בחוץ־לארץ

מאת סופר "דבר" בחיפה

60 משאיות־גרר, עם 50 נהגים, מכונאים ועובדי־ תפעול, של החברה ההולנ־ דית "דה לאדר", הגיעו את־ מול לנמל חיפה. החברה תעסוק בהובלות בארץ שלו־ שה חדשים לפחות, לפי הס־ כם עם מל־ח־לתחבורה ש־ נחתם במסגרת מאמצי ה־ ממשלה להתגבר על המש־ בר בהובלות יבשתיות.

כן הגיעו לנמל חיפה 100 משא־ יות נבנות מבין ה־2500 שנרכשו על־ידי הממשלה בחו"ל. המשאיות יועמדו למכירה לגורמי־תובלה ב־ ארץ.

מנכ"ל משרד התחבורה ד. חי־ רם, מסר, שהמשאיות ההולנדיות יופעלו בסיוע מפעלים מהמגלים ובהובלת פרי־הדר ליצוא לנמלים. ייתכן שרכב זה ינוצל גם למטרות אחרות. משרד המסחר והתעשיה קובע את סדר העדיפויות לעבו־ דת־החברה, ואילו מל־ח־לתחבורה אחראי על החלק האופרטיבי של המבצע. הוא הוסיף, שסדר נחתם חוזה דומה עם חברה אמריקאית, ויתכן שהממשלה תוותר על שי־ רות האמריקאים משום שלא יהיה צורך בכך.

נמסר, שהחברה ההולנדית תע־ בוד בשיתוף פעולה אופרטיבי עם הקואופרטיב לתובלה "הנמל הח־ דש". בימים הראשונים לעבודתם ילוו הנהגים ההולנדים על־ידי יש־ ראלים ואחר־כך יעבדו באורח עצמאי.

בתשובה לשאלתי אמרו נציגי החברה: "אנו עוסקים בהובלות במדינות רבות בעולם ולא היתה שום סיבה לסרב לעבוד בישראל. אין אנחנו עוסקים בפוליטיקה, והזהי פעולה מסחרית בלבד. עם זאת אנו שמחים לבוא לישראל ולעזור לכם".

הנהגים ההולנדים שנכחו בשי־ חה, הוסיפו, שהם מוכנים לעבוד 16 שעות ביממה החל מהיום.

מוצע הסדר־תשלומים למגוייסי צה"ל מקרן־ההשוואה והצבא

החלטה להציע לשר העב־ ודה הסדר תשלומים למ־ גוייסים, בשילוב בין הצבא וקרן ההשוואה למשרתים במילואים, נתקבלה פה אחד בישיבת מועצת קרן ההש־ וואה שנתקיימה בראשותו של מנהל משרד העבודה א. גורל.

לפי ההצעה, יקבלו המגוייסים החל מחודש נובמבר, יחד עם ה־ מקדמה שיוסיפו לקבל מן הצבא במישרין, תגמולים משלימים מק־ רן ההשוואה עד רמת הכנסתם או שכרם, כמקובל על פי חוק הגימלאות למשרתים במילואים, ו־ עד לגובה של 1,500 ל"י לחודש. לפי הצעה זו ימשיך הצבא לשלם מקדמה בסיסית לכל המגוייסים ה־ חל ממינימום של 500 ל"י לרווק או נשוי בלי ילד, 570 ל"י לנשוי + ילד אחד, ו־675 ל"י לנשוי + 2 ילדים; ואילו קרן ההשוואה למשרתים במילואים תשלים את הסכום לרמת הכנסתו של כל מגו־ יים שחל עליו חוק קרן ההשוואה למשרתים במילואים עד גובה שכרו בשלושת החדשים שקדמו לגיוסו. את התשלום המשלים יקבל המגו־ יים במישרין ממעסיקו, ורק במק־ רים שבהם המעביד מגויס, המפ־ על נסגר, או שהוא נמצא מחוץ למקום מגוריו של המגויס, ישולם התשלום המשלים במישרין על ידי קרן ההשוואה.

עובדים עצמאים יקבלו את ה־ תשלום המשלים מקרן ההשוואה. מ־ גויים שקיבל מהצבא תשלום ה־ עולה על המגיע לו לפי שכרו מקרן ההשוואה, לא יידרש להחזיר את ההפרש.

התשלומים המשולבים מן הצבא וקרן ההשוואה למשרתים במילו־ אים חייבים בניכויים הקבועים ב־ חוק.

למועצה נמסר, כי כבר נעשו כל הסידורים האירגוניים הדרושים לקבלת התשלום המשלים על ידי המגויים או משפחתו. השלמת ה־ תגמול לשכירים באמצעות הקרן במישרין תיעשה רק על סמך אי־ שורים קבילים על שכרו של המ־ גויים.

לא ינוכה ה"תשלום האישי"

בהתאם להצעה זו, המשנה אי־ שור שר העבודה וועדת העבודה של הכנסת, לא יקבל מגויים פחות מהמינימום של 500 ל"י, וכן לא ינוכה מסך הכל של התשלום המ־ שולב "התשלום האישי" שמקבל המגויים מהצבא בהתאם לדרגתו. להבטחת הסכומים הדרושים לקרן התקופה לביצוע התשלומים בחד־ שים נובמבר ודצמבר, יורים ה־ אוצר אל הקרן את הסכומים שי־ עלו על הסכומים הנמצאים בקופת הקרן; ואילו בעיית המשך מימונו של התשלום המשולב למגוייסים אי־ למשרתים במילואים, מינואר ואילך, תידון בשלב מאוחר יותר בין הצדדים הנוגעים בדבר — ההסתדרות, המעסיקים, רשות. המו־ עצה החליטה גם, כי בעיית הכי־ סוי של התשלומים להבטחת תנ־ אים הסוציאליים של השכירים בת־ קופת גיוסם, אינה בסמכות קרן ההשוואה ועניין זה יידון אף הוא בין הגורמים הנוגעים בדבר.

נמסר, כי כדי להקל על מעסי־ קים לבצע את התשלום המשלים למגויסים, יוכלו המעסיקים לקזז את הסכומים מן התשלומים השוט־ פים שלהם לקרן ההשוואה ולביטוח הלאומי.

מבצע "הקש בדלת" יידחה לחודש מארס 1974

האגודה למלחמה בסרטן בישראל החליטה לדחות את מבצע "הקש בדלת" שנועד להיערך ב־20 בנובמבר ל־ 12 במארס 1974. החלטת הד־ חיה נובעת ישירות מ"מל־ חמת יום הכיפורים" ומהמצב החירום שנוצר בעקבותיה.

"אלפים רבים" ממתנדבי האגודה מגוייסים, ואילו תלמידי בתי־הספר הועסקו ומועסקים במפעלים החיו־ ניים למאמץ המלחמתי או בפעו־ לות של "האגודה למען החייל".

המלחמה פגעה קשות בהכנסות האגודה, שהצטמצמו מאוד וקיים חשש שהיקפן השנתי לא יעלה על 2.5 מיליון ל"י, לעומת 4.5 מיליון ל"י שתוכננו בתחילת ה־ שנה. הוצאות האגודה בשנה הש־ וטפת תוכננו ל־6.5 מיליון ל"י וקיים ספק אם ניתן יהיה לקצצן בצורה משמעותית, נוכח ההתחיי־ בויות שכבר ניתנו למוסדות מח־ קר, רפואה ושירותים סוציאליים.

למרות קשיים אלה, התארגנה האגודה לפעילות־חירום מגוונת:

● תכניתה הפופולארית של האגודה ברדיו "מכירה פומבית" הועמדה בחודש אוקטובר לרשות פצועי צה"ל, וכל הכנסותיה ב־ דשו למטרה זו. גם תכניתה כסכום העולה על 20,000 ל"י. הוק־ הבאה של האגודה, ב־19 בנובמבר, תוקדש לפצועי צה"ל ו"לאגודה למען החייל".

● עובדי האגודה תרמו מחצית משכורתם החדשית ברוטו למלווה מרצון.

● מתנדבי האגודה התגייסו ב־54 הסניפים בכל רחבי הארץ לעזרתן של משפחות במצוקה; להכנת אגדים ותחבושות לבתי־ חולים (בעיקר בסניף ת"א); ל־ אכסון בני משפחה של פצועים; ליחידות פס"ח וכן לעזרתה של "האגודה למען החייל".

למרות מצב־החירום מבטיחה האגודה לעמוד בכל התחייבוי־ תיה הכספיות ובסיפוק כל השי־ רותים הרפואיים, הסוציאליים והש־ יקומיים שלה.

מיום א' תחודש התנועה בקווים רבים של "אגד"

החל ביום א' יחודש "אגד", פעילותם של קווים רבים וי־ פעיל אותם לפי לוחות זמ־ נים ובשעות יותר נוחות לציבור הנוסעים.

באזור תל אביב ובערים חולון ובת־ים יפעלו הקווים: 75; 79; 81; 83; 85; 86; 90; 91; 93 ו־94 בתדירות של 15—20 דקות ובין השעות 5 בבוקר עד 8 ב־ ערב.

קו 87 מבת־ים לשבענה יפעל בין השעות 6 בבוקר עד 7 בערב בתדירות של 20—30 דקות בערך; קו 88 יפעל בין השעות 5.30 ב־ בוקר עד 8 בערב אחת ל־20 דקות. וכן לגבי קו 92 שיפעל בין השעות 5.20 עד 8 בערב כל 15—20 דקות; קו 95 מתל אביב למולדת יצא 5 פעמים ביום בשעה 6.30; 9.30; 12.15; 3 ו־7 בערב. להרצליה מתל אביב פועלים הקווים 501 דרך כביש החוף, 525 דרך קדימה, 531 דרך רמת השרון — בין השעות 5.30 עד שעה 8 בערב כל 20 דקות בערך והקו 551 פועל פעם בשעה בכל שעות היום ובשעות הבוקר אחת לחצי שעה. השירותים העירוניים בהרצליה פועלים אף הם והאוטובוסים יוצאים לשכונות השונות בערך כל 20 דקות.

הקווים מתל אביב לבאר שבע, אשקלון ואשדוד, פועלים בין הש־ עות 5.30 בבוקר עד 8 בערב וה־ אוטובוסים יוצאים למקומות אלה בתדירות של 20—30 דקות, דרך כביש סדי יוצאים האוטובוסים לבאר שבע בשעה 6, 7, 11.00, 12.30, 14.00, 16.00 ו־6 בערב.

לאילת יוצאים אוטובוסים מתל־ אביב בשעה 7 דרך מצפה רמון ודרך הערבה יוצאים האוטובוסים בשעה 8.30; 11.00 ו־4 אחה"צ.

האוטובוסים מתל אביב לצפון יוצאים לחיפה, קו 921 מהיר כל 15—20 דקות והמאסף כל חצי שעה החל מ־5.30 עד 8 בערב; הקו ל־ עפולה, 821, פועל רק עד שעה 6 בערב והאוטובוסים יוצאים בקו זה כל 30—45 דקות; לטבריה יוצא אוטובוס כל שעה מ־6 בבו־ קר עד 6 בערב; לקרית שמונה יוצאים האוטובוסים מתל אביב ב־ שעה 6.15, 7, 9, 10.30, 12.00, 1, 2.30, 4.30 והאחרון בשעה 6. לזכרון, פרדס חנה וחדרה פועלים הקווים 871 ו־872 משעה 5.30 עד 8 בערב כל 20—30 דקות. הקווים מתל אביב לנתניה — 601 דרך כביש החוף ו־641 דרך פתח־ תקוה פועלים בין השעות 5 בבוקר עד 8 בערב ויוצאים בתדירות ממו־ צעת של 15 דקות. כן פועלים השי־ רותים העירוניים והקווים לשיכו־ נים בנתניה והקו לרכבת. השירות לכפר סבא פועל בין השעות 5 עד 8 בערב והאוטובוסים יוצאים מתל אביב לכפר סבא דרך פתח תקוה ודרך הרצליה כל 15—20 דקות. כן פועלים מתחנת "אגד" בכפר סבא הקווים לשכונות בה.

קו 401 לירושלים אקספרס יוצא כל 10—15 דקות וכן פועלים בקו זה מאספים מספר פעמים ביום; באזור הצפון ובכביר חיפה פועלים כבר מרבית הקווים והשירות נמ־ שך עד 9.30 בערב. וכן הופעלו הקווים לגליל, לכפרי המשטים לעפולה, לטבריה, לקרית שמונה, מגדל העמק והיפה. ירושלים דרך בקעת הירדן. נוסף לקווים הפני־ מיים שפעלו בחיפה יופעלו שוב מיום א' הקווים 24, 49, 61, 10 וכן הקווים בית שאן חיפה, יבנאל חיפה, עכו נהריה חיפה אקספרס.

בירושלים יופעלו החל מהשבוע הבא רוב הקווים והשירות בעיר יימשך עד 9.30 בערב.

580 ניתוחים בוצעו במלחמה ב"הדסה" ירושלים

כל חדרי הניתוחים של בית־ החולים "הדסה" בירושלים פעלו 24 שעות ביממה ובהם בוצעו 580 ניתוחים בימי הקרבות — מסר פרופ' ק. י. מן, מנכ"ל "הדסה" בישראל, למשלחת 40 מנהיגות "הדסה" מארצות הברית.

המשלחת, השוהה בארץ בסיור לזכותי, ביקרה אתמול במרכז הר־ פואי בירושלים ונתקבלה על ידי פרופ' מן ואסתר רייזנברג, יו"ר מועצת "הדסה" בישראל.

חברות המשלחת ביקרו גם אצל החיילים הפצועים המאושפזים ב־ ביה"ח.

פרופ' מן סקר בפני האורחות את פעולות ביה"ח בעת המלחמה ובציינו, כי רוב הניתוחים שבוצעו היו מורכבים ועתים חייבו פעולה מכולבה של צוותות הניתוחים ומקצועות רופאים בשטחים שו־ נים. הוא גם הביע הוקרה לכל הרופאים, בוגרי הכותה, אשר שי־ רתו בחזיתות השונות.

פרופסורים, מנהלי מחלקות ו־ רופאים כירורגיים מסגל "הדסה" בירושלים, אשר שירתו בחזיתות ובבית החולים, תיארו גם הם את הפעולות הרפואיות שבוצעו להצ־ לת חיי חיילי צה"ל בחזית ובחדרי הניתוחים. (ע)

תמונות אמנותיות — שי פיקוד הצפון לפצועים

מאת סופר "דבר" בגליל

קצינים מפיקוד הצפון חילקו אתמול לפצועי צה"ל, השוכבים בבתי־חולים בגליל, תמונות של הצייר שמואל כץ בחתימתו של אלוף פיקוד הצפון יצחק חופי. החיילים הגיבו בהתרגשות, וציינו, כי התמונות מבטאות אירועים וחוויות מחזית־הצפון.

מתנדבי הוועד למען החייל בצפון חילקו אתמול לחיילי צה"ל בבסיס החרמון, טרנזיסטורים וטלוויזיות המופעלות במצברים. צה"ל סיפק אתמול לחיילי במוצב החרמון נפלי־אורה מלוודות ה־ מוזמנות במצברים. פרי המצאתו של קצין משמר־הגבול.

שלושה תיירים יהודים, ששהו אתמול בקו החזית ברמת־ הגולן, תרמו בשילום שם סכום גדול לאגודה למען החייל בצפון.

בטבריה הוקמה שלשום ועדה צבורית לשירותי עזרה בשעת חירום שבה מאוגדים כל האירגונים המיוצגים והסוציאליים וכן תלמידי בתי הספר התיכוניים ותלמידי סמינר "אהלו". מטרות ה־ מועצה הן: הגשת עזרה וייעוץ למשפחות שכולות, עזרה לפצועי צה"ל, הסעת קרובי פצועים לבתי־חולים, ייעוץ משפטי למשפחות חיילים וארגון טקסי־נישואין לחיילים שהראשון בהם נערך אמש בבית־החולים "פוריה".

שפרינגר פועל למען הקלת סבלם של נפגעי המלחמה

היום תתפרסם מודעה בכל העתונים החשובים בגרמניה

מאת סופר "דבר" בירושלים

אכסל שפרינגר, בעל רשת העתונים בגרמניה, הביע את רצונו לפעול למען ה־ קלת סבלם של נפגעי המל־ חמה. שפרינגר שוחח על כך עם ראש עיריית ירושלים ט. קולק ובשיחה זו נרקם הר־ עיון לעזור בהקמת מרכז ה־ שיקום אשר "הדסה" בונה על הר הצופים.

נוסף לתרומה נכבדה של שפרי־ נגר עצמו, הוא מעוניין לשתף במפ־ על מספר רב ככל האפשר מבני עמו. בכל העתונים החשובים בגר־ מניה מתפרסמת היום מודעה המס־ בירה את המבצע וקוראת לתרו־ מות.

המודעה מציגה את המבצע כ־ "פעולת עזרה הר הצופים" ובה נאמר בין השאר: "מאות פצועים קשים מהמלחמה במזרח התיכון מצפים לעזרתנו. בשעת מצוקה זו חייב כל אחד להירתם כדי להקל את מצוקת נפגעי המלחמה. קיימת התחייבות לעזרה הומניטרית לקר־ בנות המלחמה אשר אינה קשורה להסדרי הגבולות ולפעולות מדי־ ניות. מאות נפצעים מחכים ליד המרפאות לעזרה. גם אתה יכול לעז־ זור. על הר הצופים בירושלים מר־ קם מרכז שיקום לנכים. בו יטופלו פצועים יהודים וערבים ויכשירו אותם לשיבה הביתה, לעבודה ולפ־ עילות יום יומית. פעולת העזרה "הר הצופים" מתגשמת בירושלים, עיר השלום. ירושלים הוכיחה ל־ עולם כולו כי אנשים בני דת גזע ולאום שונים יכולים לחיות יחדיו בשלום. למרות המלחמה הרבי־ עית באיזור לא אירעה אפילו תק־ רית אחת אשר הפירה את השלוה בעיר. נאמן למסורת זו יהיה מרכז השיקום פתוח לכל הנפגעים מבלי להתחשב בהבדלי לאום. קרן ירו־ שלים, שהיא קרן תרומות לצרכי ציבור, קוראת לתרומות להקמת מרכז רפואי זה.

אנחנו הגרמנים יודעים היטב כמה נוראות הן תוצאות המלחמה המוטלות על האדם הבודד. אנחנו דוקא אנחנו מוכרחים לעזור בהקמת מרכז שיקום זה בעיר הקודש. פעו־ לת עזרה "הר הצופים" תהיה סמל לעזרה גרמנית פרטית ולהתקר־ בות גרמניה — ישראל".

לפצועים המצרים בישראל ניתנו תרופות יקרות ערך

רבים קיבלו טיפול רפואי מסור וניצלו ממוות בטוח — מבקשים להישאר בישראל להשלמת הטיפול

היחס של שבויים מצריים פצועים קשה ניצלו עקב טי־ פול רפואי מסור שקיבלו ב־ ישראל ורבים מהם ישובו ל־ הלך על רגליהם, על אף מצ־ בם הקשה, הודות לטיפול ש־ קיבלו כאן — סיפרו אתמול שלושה כירורגים אורטופדיים מקנדה, ששהו בישראל יותר משבועיים כרופאים מתנדבים.

השלושה הם ד"ר אלן גרוס, ד"ר האריי דנבאר וד"ר ערל לבנר. בשיחה עם כתב עתים אמרו, כי היו בקבוצה 12 כירורגים־ אורטופדיים מצפון־אמריקה שבאו לישראל בהתנדבות שבועיים ל־ אחר פרוץ הקרבות. הם עבדו ב־ בתי־חולים אורטופדיים בבית־החו־ לים "שמואל הרופא". בו היו מאושפזים כ־700 שבויים מצריים פצועים. הרופאים המתנדבים סיפרו, כי עסקו במלאכת הרפואה במסירות רבה ומתוך אמונה ש־ טיפול רפואי דומה מקבלים ה־ שבויים הישראליים הפצועים ב־ מצרים ובסוריה.

אף על פי שהיו בין המצרים פצועים קשה מאד, היו מקרי־ מוות מעטים מאד ורוב הפצועים הולכים ומחלימים. לדברי הפצו־ עים נוצר דמוי מצלה שהיה לו הציוד והתרופות הטובים ביותר בעולם. הצלנו את חייהם של רבים מהם שהיו שמובאו במצב שבו אפסה כמעט כל תקוה לחייהם. השבויים הפצועים והמחלימים היו מודים לנו עשרות פעמים ב־ יום על הטיפול המסור והיו מבק־ שים שנעשה הכל כדי שיישארו כאן זמן רב ככל האפשר. מסת־ בר, כי הכיסו כאם יחזרו למצ־ רים לפני גמר הטיפול הרפואי, לא יזכו להשלמת הטיפול ברמה נאותה, אמרו הרופאים.

נהג־התנדב
עצור בתחנת אוטובוס
אסוף את החייל,
את התלמיד,
את עקרת הבית

עיריית תל־אביב — יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים

האוניברסיטה העממית תל־אביב

ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ד 1973/74
שני סמסטרים
תתחיל ביום ראשון, כ"ג בחשון תשל"ד — 18 בנובמבר 1973

בבנין עיריית תל־אביב, האגף לתרבות לנוער ולספורט קומה 11 חדר 1146 טלפונים: 230706, 243311 קו פנימי 277, בין השעות: 9 בבוקר עד 1 אחה"צ 5 אחה"צ עד 8 בערב. עם תחילת הלימודים תמשך ההרשמה בשעות הבוקר במשרדנו בבנין העיריה ובשעות 5 אחה"צ עד 8 בערב בבית ספר תיכון עירוני ד' רחוב וייצמן 74 תל־אביב, בימים ב'־א' עד ד'.

הלשון העברית

שיפור הלשון לימוד הסגנון	— מיכאל קריין
ערבית כהלכה	— מיכאל קריין

לימודי היהדות *

התנ"ך	— חוקיהו פרלמן
ההסידות — אישיה משנתה תורתה	— מאיר אדריין
הרמב"ם ותורתו	— הרב חיים וזנפלד
בעיות נבחרות בפילוסופיה היהודית	— עקיבא גרוס
תורת הקבלה	— ד"ר (פילים) שרגא גרוברגר

מדעי הרוח והטבע

ספרות עברית	— ד"ר עליזה קלוזנר־בר
ספרות כללית	— ישראל מגור
ספרות אנגלית (באנגלית)	— ברברה מגלניק
פדגוגיה	— רחל ליפשיץ
פילוסופיה כללית	— אברהם וולפנזון
פילוסופיה	— ניצה מלצמן
ארכיאולוגיה	— פישר לדיסלב
פסיכולוגיה כללית	— גרשון מולד
פסיכולוגיה התפתחותית	— מרים תדיר
פסיכולוגיה של האישיות	— עמליה חבצלת
פסיכולוגיה קלינית דינמיקה קבוצתית	— עמליה חבצלת
פסיכופתולוגיה	— גרשון מולד
חשיבה פורה ופתרון בעיות	— דוד דיקמן
בזרהנות — המורה התיכון	— ד"ר דוד ארז
אסטרופיסיקה	— מרדכי חקה

מדעי החברה

כלכלי המדינה	— ניצה מלצמן
יחסי ציבור בניהול המודרני	— מתתיהו קליר
הסטוריה — יחסים בינלאומיים	— נחום שגיא
מבוא למינהל וקבלת החלטות	— דוד דיקמן
תקשורת ההמונים	— שרה סופר

אמנות ואומנות

תולדות האמנות	— דליה הקר
תולדות התיאטרון	— ישראל מגור
אמנות התיאטרון: משחק ועבודה מעשית	— יהושע צייזל
תולדות הארכיטקטורה המודרנית	— שרי פארן
ציור — מתחילים ומתקדמים	— מוריס לזר
צייר — מתחילים ומתקדמים	— שמואל ניסנבוים
ציור — מתקדמים	— רחל ביילים
אמנויות אמנותיות	— יחיאל בראון
תכשיטנות	— צבי יוסף
כלאבת ניר	— רחל איונשטיין
גרפיקה שימושית — מתחילים	— מרדכי סבן
גרפיקה שימושית — מתקדמים	— גרשון אספל

מוסיקה

יסודות המוסיקה	— בנימין בר־עם

משפטים

יסודות המשפט	— עו"ד שמואל מורד
קרימינולוגיה	— ויקי בר־נתן

לימודי בוקר

אנגלית — מתחילים	— צבי ורדי
ערבית מדוברת — מתחילים	— חנן רכלין
צרפתית — מתחילים	— רות הדר
ציור — מתחילים ומתקדמים	— רחל ביילים
גרפיקה שימושית	— גרשון אספל

קורסים מיוחדים

עידון נשי והופעה חוץ	— חוה פלד
בריג' — מתחילים ומתקדמים	— שמש רונה

שפות לועזיות

אנגלית	— מתחילים, מתקדמים, משתלמים, מתמחים ודיבור: ישה גריגברג, שלמה דגן, צבי ורדי, יהודית חן, רחל לוי, ברברה מגלניק, רות מיכאלים, גלורזה מגדלסון, ברניס סטנדר, משה פוגל, דוריס פרץ, סנדי רובינשטיין, קלרה רכט.
אנגלית	— קורסים מיוחדים לקראת בחינות מיון באוניברסיטאות — ברניס סטנדר וגבריאלה הורמן
צרפתית	— מתחילים, ביניים, מתקדמים ודיבור — אביבה להמן רות הדר וחנן רכלין
ערבית מדוברת	— מתחילים, ביניים ומתקדמים — חנן רכלין ואליהו מנצור
ערבית ספרותית	— מתחילים, ביניים ומתקדמים — יוסף דרורי ואליהו מנצור
גרמנית	— מתחילים ומתקדמים — ד"ר זאב ברנשטיין
רוסית	— מתחילים ומתקדמים — מרציה זלוציבר
סינית	— מתחילים — אורליה המבגר
לטינית	— מתחילים — ד"ר אלדר לנצט

הלימודים יתחילו ביום ראשון, ז' כסלו תשל"ד — 2 בדצמבר 1973
מרבית הקורסים מתקיימים אחת לשבוע, שעתיים. (תכנית הלימודים לכל דורש)

*) בשיתוף עם המחלקה להרבצת תורנית במשרד החינוך והתרבות.

אנו מודיעים בצער רב על מותו של הברנו

שלמה פאר (פרלמן)

מראשוני כפר־אזור

ומשתתפים בצערה של המשפחה

הלויה תתקיים היום בשעה 12.00 בבית העלמין בחולון. אוטובוס ייצא מכפר אזור בשעה 11.30.

ועד כפר אזור והחברים

לחברנו היקר

יחיאל זויברמן

אנו משתתפים באבלך הכבד במות

האמא ז"ל

ועד פקידי סולל בונה מחוז הדרום

הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים בישראל

אבלה על מותה של חברת הוועד המרכזי שלה

אלזה פרנקל ז"ל

ומביעה תנחומים למשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של

אבא אברהם ברמן

ההלויה התקיימה בגבעת ברנר — ביום ג', י"ג בחשון תשל"ד — 13.11.73

המשפחה ובית גבעת ברנר

למשפחות מילר ואלמוג

תנחומים בהלקח מכם יקירכם

שרגא מילר ז"ל

המשפחות: שורוני, יהודית, גלה, שרייבמן, ארצי, הבמה, פריבר, ריכטר, כהן־אברהם, רנאי משה

היום
הגרלת
מפעל הפיס
בשעה 19.00
* כרטיסים אחרונים ביום ההגרלה, ליד שולחן מפעל הפיס רח' רואב 3 ת"א עד השעה 18.45

מפעל הפיס

הננו מודיעים בצער רב על מות חברתנו

אסתר רביקוביץ ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום חמישי, כ' חשון תשל"ד 15.11.73, בשעה 3 אחה"צ בקיבוץ יגור

בית יגור

לזאב פרדס והמשפחה

אתכם באבלכם על מות

האם

בית שדות־ים

לאריה זבולון ולמשפחתו בגבע ולמשפחת אלמוג ברהובות

השתתפותנו באבלכם הכבד במות

יפה ז"ל

יוצאי העיר פרייל (לטביה) בשפיים